

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME

(Courses effective from Academic Year 2013-14)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED

Foundation Course: Language, Literature, and Creativity - I (Applied Language Course - Punjabi)

Note: The courses are uploaded as sent by the Department concerned. The scheme of marks will be determined by the University and will be corrected in the syllabus accordingly. Editing, typographical changes and formatting will be undertaken further.

Four Year Undergraduate Programme Secretariat

fouryearprog@gmail.com

Applied Language Course (Punjābi)
Semester : II Paper No. I
Language and Punjabi Language
BwSw Aqy pMjwbI BwSw
(Bhāshā ate Punjābi Bhāshā)

3 periods per Week :
16 week Programme of Studies in Punjābi.

Total Credits : 16 X 3 = 48

Continous Evaluation in lieu of Internal Assessment : 35 Marks

Semester end Written Examination : 40 Marks

Total Marks : 75 Marks

Duration of end semester examination : 2 hrs

	M.Marks/Credits/Weeks 40/48/16
<p>Bwg pihlw : BwSw (Bhāg Paehlā : Bhāshā)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ BwSweI-sMcwr f sMcwr dy dUsry mwiDAmW nwlON inKyVx dw igAwn hwisl krnw[(Bhāshāee-Sanchār nu, Sanchār de doosre mādhamān nālon nikherhann dā giyān hāsal karanā) ➤ sMcwr leI, BwSw dI sucyq vrqON krn dI klw f is`Kxw[                      (Sanchār lai, Bhāshā di suchet varton di kalā nu sikhannā)</li> <li>➤ BwSw Aqy mwq-BwSw dy ivhwrk p`K f smJxw (Bhāshā ate māt-Bhāshā de vihārak pakh nu samjhannā) ➤ BwSx dyx dI klw f is`Kxw                      (Bhāshann denn di kalā nu sikhnnā)</li> <li>➤ gru`p ivc sMvwd rcwauX dI klw f is`Kxw (Group vich samvād rachāunn di kalā nu sikhnnā) 	<p>20/24/8</p>
<p>Bwg dUjw : pMjwbI BwSw (Bhāg doojā : Punjābi Bhāshā)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pMjwbI BwSw qy ies dIAW aup-BwSwvW bwry sMKyp jwxkwrI hwisl krnI[(Punjābi Bhāshā te iss diān upp-bhāshāvān bare sankhep jānnkāri hāsil karni) ➤ pMjwbI BwSw ivc Su`D pVHx dI Xogqw gRihx krnI[                      (Punjābi Bhāshā vich shudh parhann di yogtā graehann karni)</li> <li>➤ pMjwbI BwSw dI bolx/aucwrX Xogqw f is`Kxw (Punjābi bhāshā di bolann/uchārann yogtā nu sikhannā) ➤ pMjwbI `c AwpxI ilKx-Xogqw ivc suDwr ilAwauXw (Punjābi vich āpnni likhann yogtā vich sudhār leāunnā) ➤ pMjwbI ivc swihq-isrjx krnw (Punjābi vich Sāhit-Sirjann karnā) ➤ pMjwbI kMipaUtr kMpoizMg krnw (Punjābi Computer Composing karanā) 	<p>20/24/8</p>

Suggested Reading(s) :

Prem Parkāsh Singh (Dr.), 2004, **Punjābi Bhāshā dā Janam te Vikās**, Madān Publications, Patiālā, PP. 283-318.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākaran (Part –I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 243-255.

Jagjit Kaur (Dr.) & Manjit Singh (Dr.) (eds.), 2013, **Sirjnnātmak Lekhan Ate Jansanchār Mādham**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Choice Based Credit System (CBCS)

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

UNDERGRADUATE PROGRAMME
(Courses effective from Academic Year 2015-16)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED Core Courses, Elective Courses & Ability Enhancement Courses

Disclaimer: The CBCS syllabus is uploaded as given by the Faculty concerned to the Academic Council. The same has been approved as it is by the Academic Council on 13.7.2015 and Executive Council on 14.7.2015. Any query may kindly be addressed to the concerned Faculty.

Undergraduate Programme Secretariat

Preamble

The University Grants Commission (UGC) has initiated several measures to bring equity, efficiency and excellence in the Higher Education System of country. The important measures taken to enhance academic standards and quality in higher education include innovation and improvements in curriculum, teaching-learning process, examination and evaluation systems, besides governance and other matters.

The UGC has formulated various regulations and guidelines from time to time to improve the higher education system and maintain minimum standards and quality across the Higher Educational Institutions (HEIs) in India. The academic reforms recommended by the UGC in the recent past have led to overall improvement in the higher education system. However, due to lot of diversity in the system of higher education, there are multiple approaches followed by universities towards examination, evaluation and grading system. While the HEIs must have the flexibility and freedom in designing the examination and evaluation methods that best fits the curriculum, syllabi and teaching-learning methods, there is a need to devise a sensible system for awarding the grades based on the performance of students. Presently the performance of the students is reported using the conventional system of marks secured in the examinations or grades or both. The conversion from marks to letter grades and the letter grades used vary widely across the HEIs in the country. This creates difficulty for the academia and the employers to understand and infer the performance of the students graduating from different universities and colleges based on grades.

The grading system is considered to be better than the conventional marks system and hence it has been followed in the top institutions in India and abroad. So it is desirable to introduce uniform grading system. This will facilitate student mobility across institutions within and across countries and also enable potential employers to assess the performance of students. To bring in the desired uniformity, in grading system and method for computing the cumulative grade point average (CGPA) based on the performance of students in the examinations, the UGC has formulated these guidelines.

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS):

The CBCS provides an opportunity for the students to choose courses from the prescribed courses comprising core, elective/minor or skill based courses. The courses can be evaluated following the grading system, which is considered to be better than the conventional marks system. Therefore, it is necessary to introduce uniform grading system in the entire higher education in India. This will benefit the students to move across institutions within India to begin with and across countries. The uniform grading system will also enable potential employers in assessing the performance of the candidates. In order to bring uniformity in evaluation system and computation of the Cumulative Grade Point Average (CGPA) based on student's performance in examinations, the UGC has formulated the guidelines to be followed.

Outline of Choice Based Credit System:

- 1. Core Course:** A course, which should compulsorily be studied by a candidate as a core requirement is termed as a Core course.
- 2. Elective Course:** Generally a course which can be chosen from a pool of courses and which may be very specific or specialized or advanced or supportive to the discipline/ subject of study or which provides an extended scope or which enables an exposure to some other discipline/subject/domain or nurtures the candidate's proficiency/skill is called an Elective Course.
  - 2.1 Discipline Specific Elective (DSE) Course:** Elective courses may be offered by the main discipline/subject of study is referred to as Discipline Specific Elective. The University/Institute may also offer discipline related Elective courses of interdisciplinary nature (to be offered by main discipline/subject of study).
  - 2.2 Dissertation/Project:** An elective course designed to acquire special/advanced knowledge, such as supplement study/support study to a project work, and a candidate studies such a course on his own with an advisory support by a teacher/faculty member is called dissertation/project.
  - 2.3 Generic Elective (GE) Course:** An elective course chosen generally from an unrelated discipline/subject, with an intention to seek exposure is called a Generic Elective.

P.S.: A core course offered in a discipline/subject may be treated as an elective by other discipline/subject and vice versa and such electives may also be referred to as Generic Elective.
- 3. Ability Enhancement Courses (AEC)/Competency Improvement Courses/Skill Development Courses/Foundation Course:** The Ability Enhancement (AE) Courses may be of two kinds: AE Compulsory Course (AECC) and AE Elective Course (AEEC). "AECC" courses are the courses based upon the content that leads to Knowledge enhancement. They ((i) Environmental Science, (ii) English/MIL Communication) are mandatory for all disciplines. AEEC courses are value-based and/or skill-based and are aimed at providing hands-on-training, competencies, skills, etc.
  - 3.1 AE Compulsory Course (AECC):** Environmental Science, English Communication/MIL Communication.
  - 3.2 AE Elective Course (AEEC):** These courses may be chosen from a pool of courses designed to provide value-based and/or skill-based instruction.

Project work/Dissertation is considered as a special course involving application of knowledge in solving / analyzing /exploring a real life situation / difficult problem. A Project/Dissertation work would be of 6 credits. A Project/Dissertation work may be given in lieu of a discipline specific elective paper.

Details of courses under B.A (Honors), B.Com (Honors) & B.Sc. (Honors)

Course	*Credits	
	Theory+ Practical	Theory + Tutorial
<u>I. Core Course</u>		
(14 Papers)	14X4= 56	14X5=70
Core Course Practical / Tutorial*		
(14 Papers)	14X2=28	14X1=14
<u>II. Elective Course</u>		
(8 Papers)		
A.1. Discipline Specific Elective	4X4=16	4X5=20
(4 Papers)		
A.2. Discipline Specific Elective		
Practical/ Tutorial*	4 X 2=8	4X1=4
(4 Papers)		
B.1. Generic Elective/		
Interdisciplinary	4X4=16	4X5=20
(4 Papers)		
B.2. Generic Elective		
Practical/ Tutorial*	4 X 2=8	4X1=4
(4 Papers)		
<ul style="list-style-type: none"> • Optional Dissertation or project work in place of one Discipline Specific Elective paper (6 credits) in 6th Semester 		
<u>III. Ability Enhancement Courses</u>		
1. Ability Enhancement Compulsory		
(2 Papers of 2 credit each)	2 X 2=4	2 X 2=4
Environmental Science		
English/MIL Communication		
2. Ability Enhancement Elective (Skill Based)		
(Minimum 2)	2 X 2=4	2 X 2=4
(2 Papers of 2 credit each)		
Total credit	140	140
Institute should evolve a system/policy about ECA/ General Interest/Hobby/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.		
* wherever there is a practical there will be no tutorial and vice-versa		

Core Papers
B.A. (Hons) Punjabi

Semester : I

C - 1
Gurmat Poetry
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ
(Gurmat Kāv)

C - 2
Modern Punjābi Story
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
(Ādhunik Punjābi Kahānni)

Semester : II

C- 3
Punjābi Sufi-Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ
(Punjābi Sufi-Kāv)

C- 4
Medieval and Modern Punjābi Prose
ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
(Madhkāleen ate Naveen Panjābi Vārtak)

Semester : III

C- 5
Punjābi Folklore and Culture
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār)

C- 6
Punjābi Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(Punjābi Novel)

C- 7
Modern Punjābi Poetry
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
(Ādhunik Punjābi Kavītā)

Semester : IV

C- 8
**Medieval Narrative Poetry :
Qissa and Balladry**
ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ : ਕਿੱਸਾ
ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ
(Madhkāli Birtāntak Kāv :
Qissā te Bir Kāv)

C- 9
**Punjābi Language, Script
and Grammar**
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ
ਵਿਆਕਰਨ
(Punjābi Bhāshā, Lippi ate
Viyākarn)

C- 10
**Punjābi Drāmā and One-Act
Play**
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ
(Punjābi Nātak ate Ikāngi)

Semester : V

C- 11
Parvāsi Punjābi Literature
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Parvāsi Punjābi Sāhit)

C- 12
Theory of Literature & Indian Poetics
ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ
(Sāhit Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar)

Semester : VI

C- 13
Pākistāni Punjābi Literature
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

C- 14
**Punjābi Criticism and Western Literary
Approaches**
ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ
(Punjābi Ālochnā ate Pachhmi Chintan
Prannāliān)

Note : All the above mentioned fourteen papers are compulsory for B.A. (H) Punjabi.

Semester : I
C - 1
Gurmat Poetry
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ
(Gurmat Kāv)

	Total Credits 6
<p>1 ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Gurmat Kāv Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Kāv-Roop te Roopākār)</p> <p>1.3 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Gurmat Kāv di Paramparā)</p> <p>1.4 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ (Gurmat Kāv dā Samāj-Sabhiāchārak Paripekh)</p>	
<p>2 ਜਪੁ ਜੀ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ Jap Ji : Guru Nānak Dev Ji (ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.), 2014, ਨਿੱਤਨੇਮ ਦਰਸ਼ਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.) (Mahinder Kaur Gill (Dr.), 2014, Nitnem Darshan, Ārsee Publishers, Delhi)</p> <p>2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.2 ਪੰਜ ਖੰਡ (Punj Khand)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Kāv Kalā ate Bhāshā Shailie)</p> <p>2.4 ਸੰਬੰਧਤ ਬਾਣੀਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Bānnikār dian doojeean rachnāvān bāre Sankhep Jānnkāree)</p> <p>2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiā)</p>	
<p>3 ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ Bhagat Nāmdev ate Bhagat Ravidās ji di Bānni ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, (ਡਾ.), 1994, ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ. (Dharampāl Singhal, (Dr.), 1994, Bhagtān di Bānni, National Book Trust, Delhi.)</p> <p>3.1 ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ (Bhagti Kāv-Dhārā)</p> <p>3.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā)</p> <p>3.3 ਰਹੱਸਵਾਦ (Rahaswād)</p> <p>3.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak, Dārshnik ate Adhiātmak Pakh)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Bhāve, Sant Vinobhā, 2000, **Japji Guru Nānak**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Jagbir Singh (Dr.), 2004, **Gurmat Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Jagbir Singh (Dr.), 2011, **Gurmat Kāv Sidhant te Vihār**, Chetnā Prakāshan, Ludhiānnā.

Kamaljit Singh (Dr.), 2011, **Dr. Mahinder Kaur Gill dā Gurmat Chintan : Ik Adhiyan**, Manpreet Prakāshan Delhi.

Rām Singh (Dr.), 2004, **Japji dā Vishā te Roop**, Punjābi Sāhit Acādemy, Ludhiānnā.

Sāhib Singh (Prof.), 2002, **Jap Ji Sāhib Steek**, Singh Brothers, Amritsar.

Khoj Patrika, Gurmat kāv Vishesh Ank, Punjābi Unviersity, Patiālā

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Modern Punjābi Story
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
(Ādhunik Punjābi Kahānni)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1. ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Kahānni : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੱਤ (Kahānni de Sanrachnātmak Tatt)</p> <p>1.3. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ādhunik Punjābi Kahānni dā Nikās te Vikās)</p> <p>1.4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ādhunik Punjābi Kahānni diān Parviriān)</p> <p>1.5. ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰ (Samāj Sabhiāchārak Sarokār)</p> <p>2. ਸ.ਪ. ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਕਥਾ ਲੋਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਅੱਠ ਕਹਾਣੀਆਂ) (S.P. Singh (Dr.) & Jaswinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, Kathā Lok, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.) (Paehaliān Atth Kahānniān)</p> <p>2.1. ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānniān de Sarokār)</p> <p>2.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>2.3. ਕਹਾਣੀ-ਕਲਾ (Kahānni-Kalā)</p> <p>2.4. ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan)</p> <p>3. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, 2004, ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਅੱਠ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Kulwant Singh Virk, 2004, Meriān Sreshtth Kahānniān, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehaliān Atth Kahānniān)</p> <p>3.1. ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>3.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.3. ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ (Vishā-Vastoo)</p> <p>3.4. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhāliwāl, Baldev Singh, 2006, **Ādhunik Punjābi Kahānni dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Dhanwant Kaur (Dr.), 1994, **Punjābi Kahānni dā Birtānt Shāstri Adhiyan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Kasel, Kirpāl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjābi Sāhit di Utpatti te Vikās**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.

Lehri, Rājinder (Dr.) (Main ed.), 2013, **Punjābi Kahānni : Prāptiān te Sambhāvnāvān** (Duji Vishv Punjābi Sāhit Conference), Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : II
C- 3
Punjābi Sufi Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ
(Punjābi Sufi Kāv)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਸੂਫੀ ਸੰਕਲਪ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Sufi Sankalp : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਪੜਾਅ (Sufi-Kāv de Parhā)</p> <p>1.3 ਸੂਫੀ-ਮੱਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (Sufi-matt de mool Sankalp)</p> <p>1.4 ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Sufi-Kāv de Roopākār)</p> <p>2. ਕਲਾਮ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ Kalām : Bābā Sheikh Farid ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ, (ਸੰਪਾ.), 2011, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ. (Gurbachan Singh Tālib (ed.), 2011, Bābā Farid, National Book Trust, India, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ-ਕਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰਗੀਤਕਤਾ (Kāv-Kalā te Pargitaktā)</p> <p>2.3 ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Maut dā Sankalp)</p> <p>2.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p> <p>3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਸੀਹਰਫੀਆਂ ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2007, Siharphiān Sultān Bāhoo, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਸੀਹਰਫੀ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ (Siharphi Kāv-Roopākār)</p> <p>3.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>3.3 ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ishq dā Sankalp)</p> <p>3.4 ਬਿੰਬਾਵਲੀ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਅੰਦਾਜ਼ (Bimbāvali ate Kāv Andāz)</p> <p>3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Gurcharan Singh (Dr.), 2012, **Islām Ate Sufimat**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Gurdev Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Sufi Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Jaggi, Rattan Singh (Dr.), 2011, **Khoj Patrikā – Sufi Kāv Ank (Ank 33)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

		Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Vārtak : Paribhāshā te Roopākārak Vilakhanntā)</p> <p>1.2 ਵਾਰਤਕ ਸਿਧਾਂਤ (Vārtak Sidhānt)</p> <p>1.3 ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਖੇੜ (Madhkāli ate Ādhunik Vārtak dā Nikherh)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Vārtak dā Ārambh, Vikās ate Parviriān)</p>		
<p>2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪੰਨੇ 38-71) (Manjit Singh (Dr.) & Jaspal Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Purātan Punjābi Sāhit : Roop te Roopākār, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 38-71).</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.3 ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Mukh Rujhān)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p>		
<p>3. ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਵੀਹਵੀਂ/ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੁਰ-ਅਲਾਪ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Vanitā (Dr.) (ed.), 2011, Vihvin/Ikkivin Sadi de Sur-Alāp, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੁਝਾਨ (Ādhunik Vārtak de Rujhān)</p> <p>3.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>3.4 ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ (Nibandh Kalā)</p> <p>3.5 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p>		

*Suggested Reading(s) :

- Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purātan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.
- Kohli, Surinder Singh (Dr.) (ed.), 2015, **Purātan Punjābi Vārtak**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.
- Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 5
Punjābi Folklore and Culture
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār)

	Total Credits 6
<p>1. ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Lokdhārā ate Sabhiāchār : Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Lokdhārā : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)</p> <p>1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ ਤੱਤ (Sabhiāchār : Paribhāshā te Mool Tatt)</p> <p>1.3 ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ (Sabiāchār de Lokdhārāee Ādhār)</p> <p>1.4 ਸਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Sabhiatā ate Sabhiāchār Vichlā Antar)</p> <p>1.5 ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ (Lokdhārā ate Ādhunikatā)</p>	
<p>2. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ. (Sohinder Singh Wannjārā Bedi (Dr.), 2011, Punjab di Lok-Dhārā, National Book Trust, Delhi.)</p> <p>2.1 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ (Punjab de Lok-Nāch)</p> <p>2.2 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ (Mele te Tiohār)</p> <p>2.3 ਜਾਦੂ-ਟੂਣੇ ਤੇ ਧਰਮ (Jādo-Toonne te Dharam)</p> <p>2.4 ਲੋਕਾਚਾਰ ਤੇ ਰੀਤ ਰਿਵਾਜ (Lokāchār te Reet Rivāj)</p>	
<p>3. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2012, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Jaswinder Singh (Dr.), 2012, Punjābi Sabhiāchār de Pachhān Chinh, Gracious Books, Patialā.)</p> <p>3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੂਲ ਪਛਾਣ (Punjābi Sabhiāchār : Mool Pachhān)</p> <p>3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਭੂਗੋਲਕ ਪਹਿਲੂ (Punjābi Sabhiāchār : Bhoogolak Paehloo)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjābi Sabhiāchār dā Rājsee Itihāsak Paripekh)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.) 2010, **Sabhiāchār Patrikā (Ank 8, January 2010), Lokdhārā ate Sabhiāchār : Badalde Paripekh ate Adhiyan Parnnālīān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Joshi, Jeet Singh (Dr.), 2011, **Sabhiāchār ate Lokdhārā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Kairon, Joginder Singh (Dr.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Lokdhārāee Pichhokarh**, Punjābi Academy, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Pooni, Balbir Singh (Dr.), 2008, **Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 6
Punjābi Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(Punjābi Novel)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Novel : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ-ਕਲਾ (Birtānt ate Birtānt Kalā)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Novel dā Nikās ate Vikās)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Novel diān Parvirtīān)</p> <p>1.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Kathānak ate Pātar Chitrann)</p> <p>2. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, 2013, ਅੱਧ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (Gurdiāl Singh, 2013, Adh Chānanni Rāt, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.3 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀਆਂ (Birtānt Vidhiān)</p> <p>2.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>2.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Kathānak ate Pātar Chitrann)</p> <p>2.6 ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Novelkār dian doojeean rachnāvān bāre Sankhep Jānkkāree)</p> <p>3. ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ, 2008, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਉਰਸੁਲਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Manmohan Bāwā, 2008, Afgānistān di Ursulā, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਥਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੱਠਭੂਮੀ (Kathā di Itihāsak Pitthbhoomi)</p> <p>3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>3.5 ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Novelkār dian doojeean rachnāvān bāre Samkhep Jānkkāree)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Harbhajan Singh (Dr.), 2010, **Rachnā Sanrachnā**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Ravinder Singh (Dr.), 2011, '*Afgānistān di Ursulā : Manmohan Bawā*', **Nav-Chintan ate Samkālī Punjābi Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 59-67.

Sandhu, Gulpāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh (Dr.) & Rawail Singh (Dr.) (eds.), 2008, **Gurdiāl Singh dā Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 7
Modern Punjābi Poetry
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
(Ādhunik Punjābi Kavītā)

	Total Credits 6
<p>1 ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ (Kāv Sidhānt)</p> <p>1.2 ਆਧੁਨਿਕ, ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunik, Ādhunikṭā dā Sankalp)</p> <p>1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ādhunik Kāv-Roop te Roopākār)</p> <p>1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās ate Parviriān)</p> <p>2 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2014, ਸੁਰ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ, ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ -: ਹਰ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਕਿਰਤਾਂ) (Satinder Singh (Dr.) (ed.), 2014, Sur Samvednā, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Bhāi Vir Singh, Pooran Singh, Dhani Rām Chātrik, Ferozdeen Sharaf, Nand Lāl Noorpuri, Harbhajan Singh, Shiv Kumār, Jaswant Singh Neki, Pāsh, Surjit Pātar -: har kavi diān paeḥliān do kāv-kirtān)</p> <p>2.1 ਕਾਵਿ ਅਨੁਭਵ (Kāv Anubhav)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p> <p>2.4 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.5 ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjāb te Punjābiat dā Sankalp)</p> <p>3 ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, 1999, ਮੇਰੀ ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ, ਜਲੰਧਰ (Mohan Singh, 1999, Meri Chonnvee Kavītā, New Book Company, Mai Herān Gate, Jalandhar.)</p> <p>3.1 ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਾਵਿ (Romāntic Pragtivādi Kāv)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>3.3 ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਧੀ (Sambodhan Vidhi)</p> <p>3.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Attar Singh, 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh.

Brārḥ, Rajinder Pāl Singh (Dr.) (main ed.), 2011, **Ādhunik Punjābi Sāhit Roopākār : Sidhānt te Roopāntarann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Brārḥ, Rajinder Pāl Singh (Dr.), 2006, **Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Grover, Darshan Kaur (Dr.), 2000, Mohan Singh : Kāv Samikheya, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh, 1997, **Mohan Singh dā Kāv Jagat**, Ārsee Publisher, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ (Madhkālī Birtāntak Kāv-Roopākār)</p> <p>1.2 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Madhkāleentā dā Sankalp)</p> <p>1.3 ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਤੱਤ (Qissā ate Bir Kāv : Paribhāshā, Saroop te Tatt)</p> <p>1.4 ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt te Parviriān)</p> <p>1.5 ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Vār ate Jangnāmā vichlā antar)</p> <p>2 ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ (ਸੰਪਾ.), 2003, ਪੂਰਨ ਭਗਤ (ਕਾਦਰਯਾਰ), ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Bikram Singh Ghumann (ed.), 2003, Puran Bhagat (Qādaryār) Wāris Shāh Foundation, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਕਿੱਸਾ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Qissā : Birtāntak Vidhiān)</p> <p>2.2 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan)</p> <p>2.3 ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Naitiktā ate Sadāchār dā Sankalp)</p> <p>2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>3 ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), 1999 (ਦੂਜੀ ਜਿਲਦ), ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ : ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬੀਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Ratan Singh Jaggi (ed.), 1999 (dooji jild), Shāh Muhammad : Jangnāmā Singhān te Firangiān, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.)</p> <p>5.1 ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjābiat dā Sankalp)</p> <p>5.2 ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੇਤਨਾ (Rājnitak Chetnā)</p> <p>5.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>5.4 ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākār Vilakhanntā)</p> <p>5.5 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Gurdev Singh, 1993, **Jangnāmā : Saroop, Sidhānt te Vikās**, Punjābi University, Patiālā, (PP. 9-27, 28-50).

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh, 2005, **Punjābi Vār Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.

Bootā Singh Barārh (Dr.) ate Nachhattar Singh (Dr.), 2015, **Punjābi Bhāshā, Lippi ate Viākarnam**, Ārsee Publishers, Delhi.

1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

(Sidhānt ate Itihās)

- 1.1 ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Bhāshā di Paribhāshā te Visheshtāvān)
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Punjābi Bhāshā dā Nikās te Vikās)
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Punjābi Bhāshā diān visheshtāvān)
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
(Punjābi diān Upbhāshāvān)
- 1.5 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Gurmukhi lippi dā Nikās te Vikās)
- 1.6 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ
(Gurmukhi Lippi di Prasangiktā)

2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ)

(Punjābi Bhāshā di Sanrachnā – Bhāgh Paehlā)

- 2.1 ਧੁਨੀ ਸੰਰਚਨਾ : ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ ਤੇ ਸੁਰ
(Dhuni Sanrachnā : Swar, Viyanjan te Sur)
- 2.2 ਸ਼ਬਦ ਸੰਰਚਨਾ : ਭਾਵੰਸ਼, ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ, ਸਧਾਰਨ, ਸਮਾਸੀ, ਮਿਸ਼ਰਤ ਤੇ ਸੌਗਾਤੀ ਸ਼ਬਦ (ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ)
(Shabad Sanrachnā : Bhāvansh, Dhātu, Vidhetar, Sadhāran, Smāsee, Mishrat te Saugāti Shabad (Tatsam-Tadbhav))
- 2.3 ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਨਿਪਾਤ
(Shabad Shrenniān : Nānv, Parhnānv, Kiryā, Visheshann, Kiryā Visheshann, Sabandhak, Yojak, Nipāt)
- 2.4 ਲਿੱਪੀ ਸੰਰਚਨਾ : ਲਿੱਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ
(Lippi Sanrachnā : Lippi Chinhān di Tarteeb, Sanrachnā te Vishrām Chinh)

3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)

(Punjābi Bhāshā di Sanrachnā – Bhāgh Doojā)

- 3.1 ਵਾਕ ਸੰਰਚਨਾ : ਵਾਕਾਂਸ਼, ਉਪਵਾਕ ਤੇ ਵਾਕ
(Vāk Sanrachnā : Vākānsh, Upvāk te Vāk)
- 3.2 ਅਰਥ ਸੰਰਚਨਾ : ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ
(Arth Sanrachnā : Samānārthak Shabad, Bahoarthak Shabad te Virodhi Shabad)
- 3.3 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
(Shabad Jorhān de niyam)
- 3.4 ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਕਾਲ ਤੇ ਕਾਰਕ
(Viākarnak Shrenniān : Ling, Vachan, Kāl te Kārak)

*Suggested Reading(s) :

Duni Chand, 1959, **Punjābi Bhāshā dā Vikās**, Punjāb University, Publication Bureau, Chandigarh.

Duni Chand, 1964, **Punjābi Bhāshā te Viyākaran**, Punjāb University, Publication Bureau, Chandigarh.

Boota Singh Brār (Dr.), 2012, **Punjābi Bhāshā Sarot te Saroop**, Waris Shāh Foundation, Amritsar.

Harkirat Singh, 1983, **Bhāshā Te Bhāshā - Vigiyān**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

Harkirat Singh te Ujjal Singh Bāhari, 1973, **Bhāshā Vigiyān te Punjābi Bhāshā**, Bāhari Publications, Chandigarh.

Harkirat Singh te Ujjal Singh Bāhari, 1980, **College Punjābi Viyākaran**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

G.B. Singh 1972, **Gurmukhi Lippi Dā Janam Te Vikās (2nd ed.)**, Punjāb University, Chandigarh.

Prem Prakāsh Singh, 1975, **Punjābi Boli dā Nikās te Vikās (Tin Bhāg)**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : IV
C- 10
Punjābi Drāmā and One-Act-Play
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ
(Punjābi Nātak ate Ikāngi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Nātak ate Ikāngi : Paribhāshā ate Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ārambh, Vikās ate Parviriān)</p> <p>1.3 ਨਾਟਕੀ-ਜੁਗਤਾਂ (Nātaki-Jugatān)</p> <p>1.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Pātar Chitrann di Takneek)</p> <p>2. ਪਾਲੀ ਭੂਪਿੰਦਰ, 2015, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Pāli Bhupinder, 2015, Mitti dā Bāwā, Chetna Parkāshn, Ludhiaānnā)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>2.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Kulvir (Dr.) (ed.), 2011, Chonnven Punjābi Ikāngi, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān)</p> <p>3.3 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Samvād Vidhi ate Kalātmak Pakh)</p> <p>3.4 ਨਾਟ ਸ਼ੈਲੀ (Nāt Shailie)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsā, 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkālī Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Rawail Singh (Dr.) & Nirmal Jaurhā (Dr.) (ed.), 2007, **Pāli Bhupinder Singh dā Nāt-Parvachan**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.

Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V

C- 11

Parvāsi Punjābi Literature
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Parvāsi Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)</p> <p>1.1 ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Parvās dā Sankalp)</p> <p>1.2 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ (Parvāsi Punjābi Sāhit diān Vangiān)</p> <p>1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ (Parvāsi Punjābi Sāhit : Dashā te Dishā)</p> <p>2. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Kāv-Surān, Shilalekh, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikhiyā)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ (Kāv Kalā)</p> <p>2.4 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ (Parvāsi Chetnā)</p> <p>3. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨਕਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Kuldeep Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Punjābi Kahānni de Naksh, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānni de Sarokār)</p> <p>3.3 ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ (Manovigyānak Pakh)</p> <p>3.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.5 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ (Parvāsi Chetnā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Jaspāl Kaur (Dr.), 1998, **Canada di Punjābi Kavītā dā Themevigiyānak Adhiyan**, Shilālekh Publishers, Delhi.

Jaspāl Kaur (Dr.), 2007, **Punjābi Kāv-Lok : Sabhiāchārak Roopāntarann**, Punjābi Academy, Delhi.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2012, **Punjābi Daisporā, Sāhit ate Sabhiāchār**, Publication Bureau, Punjābi Universtiy, Patialā.

Rani, Rajni, 2013, **Samkāli Parvāsi Kahānni de Sarokār**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Ravinder Singh (Dr.) (ed.), 2013, **Parvāsi Punjābi Sahit de Sandharbh ate Sarokār**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Surinder Pāl Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Badeshi Punjābi Sāhit**, Punjābi Adhiyan School, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1. ਸਾਹਿਤ ਕੀ ਹੈ ? (Sāhit kee hai ?)</p> <p>1.2. ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ (Sāhit te Bhāshā)</p> <p>1.3. ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Sāhit te Sāhit Shāstar Vichlā Antar)</p> <p>2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2006, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh (Dr.), 2006, Sāhit Shāstar, Guru Nānak Dev University, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ (Sāhit ate Samāj)</p> <p>2.2 ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਧੀ (Sāhit di hond vidhi)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ (Prakirti ate Prayojan)</p> <p>3. ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ (ਡਾ.), 2008, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Gursharan Kaur Jaggi (Dr.), 2008, Bhārti Kāv-Shāstar : Saroop ate Sidhānt, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ (Bhārti Kāv Shāstar de Pramukh Sidhānt)</p> <p>3.2 ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ : (Ras Sidhānt)</p> <p>3.3 ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ (Alankār Sidhant)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ (Anuprās) • ਯਮਕ (Yamak) • ਰੂਪਕ (Roopak) • ਅਤਿਕਥਨੀ (Atkathni) 	

*Suggested Reading(s) :

Ahujā, Roshan Lal, 1963, **Sāhit Shāstar**, Lāhore Book Shop, Ghantā Ghar, Ludhiānnā

Jagbir Singh (Dr.), 2012, **Pachhmi Sāhit-Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar : Ālochnātmak Vivechan**,
Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Prem Prakāsh Singh (Dr.), 1998, **Bhārti Kāv Shāstar**, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : VI
C- 13
Pākistāni Punjābi Literature
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮਸਲਾ (Shāhmukhi ate Gurmukhi Lippi dā Maslā)</p> <p>1.2 ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ (Vandd de Ādhhār)</p> <p>1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Pākistāniat dā Sankalp)</p> <p>1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Pākistāni Punjābi Sāhit dā Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.5 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ (Pākistāni Punjābi Sāhit de Naven Rujhān)</p> <p>2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਰਣਬੀਰ ਸਾਰੰਗ (ਸੰਪਾ.), 2011, ਕਾਵਿ-ਕਣੀਆਂ : ਵਾਘਿਓਂ ਪਾਰ ਦੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Rannbir Sārang (eds.), 2011, Kāv-Kanniyān : Vāghion Pār Diān, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchāarak Pakh)</p> <p>2.5 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ (Vishā Pakh)</p> <p>3. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 2001, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਕਹਾਣੀਕਾਰ : ਅਕਬਰ ਲਾਹੌਰੀ, ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਅਨਵਰ ਅਲੀ, ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਤੌਸੀਫ਼, ਇਲਿਆਸ ਘੁੰਮਣ, ਪਰਵੀਨ ਮਲਿਕ, ਤੌਕੀਰ ਚੁਗਤਾਈ) (Sutinder Singh Noor & Rawail Singh (ed.), 2001, Pākistāni Punjābi Sāhit, Punjābi Academy, Delhi.) (Kahānnikār : Akbar Lahouri, Afzal Aehsan Randhāwā, Anvar Ali, Afzal Tousif, Iliās Ghumann, Parveen Malik, Toukeer Chugtāi)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>3.4 ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰ (Samājak Sarokār)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Ajmer Singh (Dr.) (ed.) 2000, **Khoj Patrikã: Pãksitãni Punjãbi Vishesh Ank**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patialã.

Attar Singh (Dr.), 1975, **Samdarshan**, Raghbir Rachnã Parkãshan, Amritsar.

Attar Singh (Dr.), 1984, **Sãhit Samvednã**, Raghbir Rachnã Parkãshan, Chadigarh.

Dhimãn, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pãkistãni Punjãbi Sãhit : Nikãs te Vikãs**, Gagan Parkãshan, Rajpurã.

Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pãkistãni ate Parvãsi Punjãbi Sãhit dã Adhiyan**, Lokgeet Parkãshan, Chandigarh.

Thind, K.S. (Dr.), 1992, "*Pãkistãni Punjãbi Bhãshã te Sãhit*", Harcharan Kaur (ed.) **ãdhunik Punjãbi Sãhit : Punar Vichãr**, Punjãbi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Sāhit Ālochnā : Ārambh te Vikās)</p> <p>1.2 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਚਿੰਤਕ (Pramukh Punjābi Sāhit-Chintak)</p> <p>1.3 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (Pramukh Pachhmi Chintan Prannāliān)</p> <p>2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ (ਡਾ.), 2000, ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh Bhātiā (Dr.), 2000, Punjābi Ālochnā : Sidhānt te Vihār, Guru Nānak Dev University, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਪ੍ਰਿੰ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Principal Sant Singh Sekhon dā Chintan)</p> <p>2.2 ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Dr. Harbhajan Singh dā Chintan)</p> <p>2.3 ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸਾਇਦ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Najam Hussain Saiyad dā Chintan)</p> <p>3. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2010, ਸਾਹਿਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh (Dr.), 2010, Sāhit Vigiyān, Guru Nānak Dev University, Amritsar.)</p> <p>3.1 ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ (Roosi Roopwād)</p> <p>3.2 ਪਰਾਗ-ਸਕੂਲ (Prāg-School)</p> <p>3.3 ਨਵਾਲੋਚਨਾ (Navālochnā)</p> <p>3.4 ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ (Sanrachnāvād)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Pachhmi Sāhit Chintan**, Gagan Parkāshan, Rajpurā, Patiālā.

Jagbir Singh (Dr.), 2012, **Pachhmi Sāhit-Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar : Ālochnātmak Vivechan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Manjit Singh (Dr.), 1998, **Punjābi Sameekhiyā Sanskār**, Punjābi Parkāshan, New Delhi.

Noor, Sutinder Singh & Rawail Singh (ed.), 2001, **Samkālī Pachhami Chintan**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

***Elective : Discipline Specific
(DSE)**

BA (Hons) Punjabi

Semester : V/VI

<p>DSE-1 Punjābi Travelogue Literature ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Safarnāmā Sāhit)</p>	<p>DSE-2 Indian Literature ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ (Bhārti Sāhit)</p>
<p>DSE-3 World Literature ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ (Vishav Sāhit)</p>	<p>DSE-4 Mass Movements of Punjāb and Punjābi Literature ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Punjāb diān Lok-Laeharān ate Punjābi Sāhit)</p>
<p>DSE-5 Biography and Auto-Biography ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ (Jeevani ate Swai-Jeevani)</p>	<p>DSE-6 Life Sketch ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ (Rekhā Chittar)</p>
<p>DSE-7 Myth Transformation and Myth Criticism ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਥ ਚਿੰਤਨ (Myth Roopāntarann ate Myth Chintan)</p>	<p>DSE-8 Punjābi Epic Poetry ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ (Punjābi Mahā-Kāv)</p>
<p>DSE-9 Literature on Partition & Punjāb holocaust ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਬਾਰੇ ਸਾਹਿਤ (Deshvandd ate Punjāb Santāp bāre Sāhit)</p>	<p>DSE-10 Punjābi Balladry ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Vār Sāhit)</p>

*Optional Dissertation or Project Work in place of one Discipline Specific Elective Paper (6 Credits) in 6th Semester.

Semester : V/VI
DSE - 1
Punjābi Travelogue Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Safarnāmā Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Safarnāmā : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Shailiegat Vilakhanntā)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Safarnāme dā Nikās ate Vikās)</p>	
<p>2. ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, ਦੁਨੀਆ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kulvir (Dr.) (ed.), 2012, Duniā Rang-Birangi, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਅਧਿਐਨ (Shailiegat Adhiyan)</p> <p>2.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p>	
<p>3. ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, 2013, ਮੇਰਾ ਰੂਸੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balrāj Sāhni, 2013, Merā Roosi Safarnāmā, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>3.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>3.4 ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Sāhitak Vilakhanntā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Ãmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dÃ Shailieगत Adhiyan**, Manpreet ParkÃshan, Delhi.

Manmeet Kaur, 2012, **Ravinder Ravi dÃ SafarnÃmÃ ‘SimartiÃn de Desh’ : PÃtthगत Adhiyan**, National Book Shop, Delhi.

PiÃrÃ Singh (Prof.), 2004, **PunjÃbi VÃrtak : SidhÃnt, ItihÃs te ParvitiÃn**, New Book Company, MÃi HirÃn Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), **Ãdhunik PunjÃbi VÃrtak dÃ ItihÃs**, PunjÃbi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 2
Indian Literature
ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ
(Bhārti Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Anuvād : Paribhāshā)</p> <p>1.2 ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ (Anuvādit Sāhit di mahatatā)</p> <p>1.3 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p> <p>1.4 ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Bhārti Sāhit de mukh rujhān)</p>	
<p>2 ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, (ਅਨੁ. ਅਤੇ ਸੰਪਾ.) 2014, ਮਿੱਟੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Balbir Madhopuri, (Trans. & Ed.) 2014, Mitti Boldi Hai, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehliān Dass Kahānniān)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p>	
<p>3 ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ, 2010, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Rabinder Nāth Tagore, 2010, Bhārti Sanskriti dā Kendar, Punjābi Sāhit Akademi, Ludhiānnā.)</p> <p>3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>3.4 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ (Vishvikaran ate Sanskriti)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāstar**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Harcharan Kaur (Dr.) & Rawail Singh (Dr.) (eds.) 2002, **Punjābi te Bhārti Sāhit : Tulnā ton Samvād Tak**, Punjābi Academy, Delhi.

Satinder Singh (ed.), 1990, **Tulnātmak Bhārti Sāhit**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 3
World Literature
ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ
(Vishav Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ (Sāhit : Paribhāshā ate Saroop)</p> <p>1.2 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Tulnātmak Sāhit dā Sankalp)</p> <p>1.3 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kahānni di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn)</p> <p>1.4 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kavita di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn)</p> <p>2. ਗੁਰਮੇਲ ਮਡਾਹਰ, 2008, ਨੋਬਲ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Gurmel Maddāharh, 2008, Nobel Kahānniān, Punjābi Academy, Delhi.) (Paehaliān Punj Kahānniān)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.3 ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Samājak-Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p> <p>3. **ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.), 2015, ਚੈਰੀ ਦੇ ਫੁੱਲ, ਐੱਚ.ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Sutinder Singh Noor (Dr.), 2015, Cherry de Phul, H.K. Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ-ਕਲਾ (Kāv-Kalā)</p> <p>3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdharā)</p> <p>3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāstar**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Mass Movements of Punjāb and Punjābi Literature

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

(Punjāb diān Lok-Laeharān ate Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ (Punjāb diān Lok-Laeharān)</p> <p>1.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਪੇਖ (Itihāsak te Samajak Paripekh)</p> <p>1.3 ਕੌਮੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Qaumi Laeharān de Prabhāv)</p> <p>1.4 ਸਾਹਿਤ ਉਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ (Sāhit Upper Prabhāv)</p> <p>2. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, 2014, ਦਾਸਤਾਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Lāl Singh Dil, 2014, Dāstān, Chetna Prakāshan, Ludhiānā.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ (Nāyak Bimb)</p> <p>2.3 ਰਚਨਾ-ਜੁਗਤਾਂ (Rachnā-Jugtān)</p> <p>2.4 ਰੂਪਾਕਾਰ (Roopākār)</p> <p>3. **ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਗੁੰਜਾਂ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Gurdip Kaur (Dr.) ate Vanita (Dr.), 2015, Punjābi Lok-Kāv Gunjān, Shilālekh, Delhi)</p> <p>3.1 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kāv Roopāntarann)</p> <p>3.3 ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਧਾਨ (Shilp Vidhān)</p> <p>3.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>3.5 ਪ੍ਰਸਿੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viyākheyā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Guriqbal Singh (Dr.), 1999, **Naksali Punjābi Kavitā : Alochnātmak Adhiyan**, Chetna Parkāshan, Ludhiānnā.

Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Muddlā Parvāsi Punjābi Sāhit te Gadar Laehar, Ārsee Publishers, Delhi.

Puri, Harish K. (Dr.), 2006, **Gadar Laehar : Vichārdhārā, Jathebandi, Ranniti**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Sukhjot Singh, 2014, **Punjāb Diān Rājnitak te Itihāsak Laehrān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 5
Biography and Auto-Biography
ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ
(Jeevani ate Swai-Jeevani)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1. ਜੀਵਨੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Jeevani : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Swai-Jeevani : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.3. ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Jeevani ate Swai-Jeevani vichlā antar)</p> <p>2. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, 2001, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਵਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Bikram Singh Ghumann, 2001, Sant Bābā Visākhā Singh, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.)</p> <p>2.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>2.3. ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Jeevani di Takneek)</p> <p>2.4. ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākārak Vilakhanntā)</p> <p>3. ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2014, ਵਹੀ ਖ਼ਾਤਾ, ਸੰਗਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ. (Devinder Kaur (Dr.), 2014, Vahi Khātā, Sangam Parkāshan, Samānā.)</p> <p>3.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>3.3. ਨਾਰੀ ਸਰੋਕਾਰ (Nāri Sarokār)</p> <p>3.4. ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (Sāhitak Drishtikonn)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Lāmbā, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai-Jeevani**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 6
Life Sketch
ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ
(Rekhā Chittar)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Rekhā Chittar : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Rekhā-chittar dā Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.3. ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਜੁਗਤਾਂ (Takneek te Jugtān)</p> <p>1.4. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, 2008, ਕੌਡੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸੱਪ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balwant Gārgi, 2008, Koddiān Wālā Sap, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>2.3. ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Rekhā Chittar dī Takneek)</p> <p>2.4. ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ (Nāyek Bimb)</p> <p>3. ਮੋਹਨਜੀਤ, 2007, ਗੂੜ੍ਹੀ ਲਿਖਤ ਵਾਲਾ ਵਰਕਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (ਪਹਿਲੇ ਦਸ) (Mohanjit, 2007, Goohri Likhat Wālā Varkā, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.) (Paehle Dass)</p> <p>3.1. ਸਰੋਕਾਰ (Sarokār)</p> <p>3.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>3.3. ਰੂਪਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākārak Vilakanntā)</p> <p>3.4. ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (Sāhitak Drishtikonn)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Kawaljeet Kaur, 2009, **Rekhā Chittar ate Punjābi Rekhā Chittar**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Myth Transformation and Myth Criticism

ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਥ ਚਿੰਤਨ

(Myth Roopāntarann ate Myth Chintan)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਿੰਤਨ (Sidhānt te Chintan)</p> <p>1.1 ਮਿਥ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Myth : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਮਿਥ ਤੇ ਲੋਕ-ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Myth te Lok-kahānni vichlā antar)</p> <p>1.3 ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਿਉਂ ? (Myth Roopāntarann Kiyon ?)</p> <p>1.4 ਮਿਥ ਤੇ ਦੰਤ ਕਥਾ (Myth te Dant Kathā)</p> <p>2. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਨਜਾਣ (ਸੰਪਾ.), 2004, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Tārā Singh Anjānn (ed.), 2004, Chanddi di Vār, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ : ਮੂਲ ਕਥਾ (Chanddi di Vār : Mool Kathā)</p> <p>2.2 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Adhiātmak Vār de tour te)</p> <p>2.3 ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Myth Roopāntarann)</p> <p>2.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2005, ਜਨਮਸਾਖੀ/ਮਿਥ-ਵਿਗਿਆਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. Manjit Singh (Dr.), 2005, Janamsākhi/Myth-Vigiyān , Ārsee Publishers, Delhi</p> <p>3.1 ਮਿਥ-ਚਿੰਤਨ (Myth-Chintan)</p> <p>3.2 ਮਿਥ-ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (Myth-Sirjann Prakiriyā)</p> <p>3.3 ਨਾਨਕ-ਬਿੰਬ (Nānak-Bimb)</p> <p>3.4 ਮਿਥ-ਸਰੋਕਾਰ (Myth-Sarokār)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Ghumann, Bikram Singh (Dr.), Gumtālā, Charanjit Singh (Dr.), 2011, **Chandi Di Vār : Pāth, Chintan te Kalā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Kulwant Singh (Dr.), 2014, **Myth Adhiyan te Vārān Bhāi Gurdās**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Mukhbain Singh, 2003, **Myth Darshan te Chihan Shāstar**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 8
Punjābi Epic Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ
(Punjābi Mahā-Kāv)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takniki Pakh)</p> <p>1.3 ਇਤਿਹਾਸ (Itihās)</p> <p>1.4 ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Parviriān)</p> <p>2. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), 2005, ਨਾਨਕਾਇਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Mohan Singh (Prof.), 2005, Nānkāiyann, Punjābi University, Patiālā.)</p> <p>2.1 ਨਾਨਕ ਬਿੰਬ (Nānak Bimb)</p> <p>2.2 ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ, ਵਿਧੀ ਤੇ ਤਕਨੀਕ (Sidhāntak Pakh, Vidhi te Takneek)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>2.4 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ (Mahā Kāv de tour te Parkh)</p> <p>3. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, 2014, ਲੂਣਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Shiv Kumar Batālvi, 2014, Loonnā, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā)</p> <p>3.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ (Mahā Kāv jān Prageet-Kāv)</p> <p>3.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takneeki Pakh)</p> <p>3.3 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kathā Sār te Roopāntarann)</p> <p>3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (kāv-jugtān)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Arshi, Gurcharan Singh, 1990, **Lunnān Samikhiyā : Vidhimoolak Drishti-Bindoo**, Punjābi Academy, Delhi.

Avtār Singh, 2012, **Punjābi Mahā Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 1998, **Punjābi Sameekhiyā Sanskār**, “*Nānkāyann : Mahā-kāv jān Kāv Sākhī*” Punjābi Parkāshan, New Delhi.(PP. 101-111)

Punni, Amrik Singh, 1992, **Shiv Kumār Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

Saini, Pritam Singh (Prof), 1973, **Nānkāiyann : Ik Ālochnātmak Adhiyan**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Literature on Partition & Punjāb holocaust

ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

(Deshvandd ate Punjāb Santāp bāre Punjābi Sāhit)

1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

(Sidhānt ate Itihās)

- 1.1 ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ
(Hind-Pāk Vandd de kāran)
- 1.2 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
(Desh Vandd de Prabhāv)
- 1.3 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ
(Punjāb Sankat : Buniyādi Kāran)
- 1.4 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
(Punjāb Sankat de Prabhāv)

2. ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, 2011, ਖੂਨ ਦੇ ਸੋਹਲੇ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.

(Nānak Singh, *Khoon de Sohle*, Lok Sāhit Parkāshan, Amritsar)

- 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Vishaegat Adhiyan)
- 2.2 ਸਮੱਸਿਆ
(Samassiā)
- 2.3 ਕਥਾਨਕ
(Kathānak)
- 2.4 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ
(Desh Vand di Trāsdi)
- 2.5 ਕਲਾ ਜੁਗਤਾਂ
(Kalā Jugtān)

3. **ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਵੇਦਣ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ, ਐੱਚ. ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.

Manjit Singh (Dr.) ate Harbans Singh Litt (Dr.) (eds.), 2015, *Vedann Kahiae Kis*, H.K. Parkāshan, Delhi.

- 3.1 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Punjāb Sankat : Kāv Roopāntarann)
- 3.2 ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
(Mool Sarokār)
- 3.3 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ
(Kāv Jugtān)
- 3.4 ਬਿੰਬ-ਵਿਧਾਨ
(Bimb-Vidhān)
- 3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)

*Suggested Reading(s) :

Hundal, Harpreet Singh (Dr.), 2000, **Punjāb Sankat te Punjābi Kavītā**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rāhi, Joginder Singh, 1992, **Masle Galap de**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Sandhu, Gurbāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Tasneem, Niranjan Singh, 1980, **Punjābi Novel dā Muhāndarā**, Punjābi Writers Co-operative Society, New Delhi.

Uppal, Sawinder Singh (Dr.), 1982, **Punjābi Novel : Vidhi te Vichār**, Punjābi Writers Co-operative Society, New Delhi.

Yogrāj (Dr.), 2012, **Punjābi Kavītā : Uttar Punjāb Sankat**, Chetna Parkāshan, Ludhiānā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 10
Punjābi Balladry
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Vār Sāhit)

1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
(**Sidhānt, Itihās ate Parviriān**)
  - 1.1 ਵਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ
(Vār : Paribhāshā te Tatt)
  - 1.2 ਵਾਰ : ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ
(Vār : Takniki Pakh)
  - 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ : ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Vār : Itihās)
  - 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
(Punjābi Vār : Parviriān)
2. ਜਸਵੰਤ ਬੇਗੋਵਾਲ (ਡਾ.), 2006, **ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : ਸਮੀਖਿਆ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ**, ਸੁੰਦਰ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਜਲੰਧਰ.
(Jaswant Begowāl (Dr.), 2006, **Bhāi Gurdās Ji di Paehli Vār : Samikhiyā te Viākhiyā**, Sundar Book Depot, Jalandhar.)
  - 2.1 ਵਸਤੂ ਸਾਮੱਗਰੀ
(Vastu Samagari)
  - 2.2 ਰੂਪਕ ਪੱਖ
(Roopak Pakh)
  - 2.3 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ
(Adhiyātmak Vār)
  - 2.4 ਨਾਨਕ ਬਿੰਬ
(Nānak Bimb)
  - 2.5 ਇਤਿਹਾਸਕ-ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸੰਕੇਤ
(Itihāsak-Mythhāsak Sanket)
  - 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
3. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.), **ਵਾਰ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ (ਨਜਾਬਤ ਦੀ ਵਾਰ) : ਪਾਠ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ**, ਸੁੰਦਰ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ, ਜਲੰਧਰ.
(Manjit Kaur (Dr.), **Vār Nādar Shāh (Najābat di Vār) : Pāth te Samikhiyā**, Sundar Book Depot, Māi Hirān Gate, Jalandhar.)
  - 3.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ
(Mahā-Kāv jān Prageet-Kāv)
  - 3.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ
(Takneeki Pakh)
  - 3.3 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Kathā Sār te Roopāntarann)
  - 3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ
(kāv-jugtān)

*Suggested Reading(s) :

Kulwant Singh (Dr.), 1988, **Vār Nādarshāh**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Khoj Patrikā, Mārch 1992, **Vār Kāv Ank**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Elective Course : Generic
(GE)
B.A. (Hons) other than Punjabi
B.Com (Hons)
B.Sc (Hons)**

Semester : I/II/III/IV

GE - 1 Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Kavītā ate Vihārak Punjābi)	GE - 2 Modern Punjābi Story and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)
GE - 3 Punjābi Travologue and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)	GE - 4 Punjābi One-Act Play and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Ikāngi ate Vihārak Punjābi)
GE -5 Punjābi Novel and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi)	GE -6 Punjābi Drāmā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)
GE -7 Punjābi Qissā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Qissā ate Vihārak Punjābi)	GE -8 Punjābi Folklore and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Lokdhārā ate Vihārak Punjābi)
GE -9 Parvāsi Punjābi Prose and Functional Punjābi ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Parvāsi Punjābi Vārtak ate Vihārak Punjābi)	GE -10 Media and Fuctional Punjābi ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Mediā ate Vihārak Punjābi)

Semester : I/II/III/IV
GE – 1
Modern Punjābi Poetry and Fuctional Punjābi
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Ādhunik Punjābi Kavitā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvurtiān)</p> <p>1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kavitā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Parvurtiān)</p> <p>1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ādhunik Punjābi Kavitā de Roopākār)</p> <p>2. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1998, ਕਵਿਤਾਂਜਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ) (Tarlchan Singh Bedi (Dr.) (ed.), 1998, Kavitānjali, Punjābi University, Patiāla.) (Bhāi Vir Singh, Dhani Rām Chātrik, Prof. Puran Singh, Mohan Singh, Amritā Pritam, Harbhajan Singh, Shiv Kumār Batālvi)</p> <p>2.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਭਾਵ (Kāvita dā Bhāv)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>2.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viyākhiyā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (Lekh Rachnā)</p> <p>3.2 ਛੰਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭੇਦ (Chhand : Paribhāshā ate Bhed)</p> <p>3.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ (Prasidh Punjābi Akhān)</p> <p>3.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Kartār Singh (Prof.), 2001, **Naveen Punjābi Pingal**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), 1980, **Ādhunik Punjābi Kāv Roop Adhiyan**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Modern Punjābi Story and Fuctional Punjābi
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirthiān)</p> <p>1.1 ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kahānni : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Pravirthiān)</p> <p>2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2009, ਕਥਾ ਪੰਜਾਬ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਟਰੱਸਟ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Harbhajan Singh (Dr.), 2009, Kathā Punjāb (Bhāg Pehlā), National Book Trust India, New Delhi. (Paehliān dass Kahānniān)</p> <p>2.1 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā)</p> <p>2.2 ਸਰੋਕਾਰ (Sarokār)</p> <p>2.3 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ (Tatsam-Tadbhav)</p> <p>3.2 ਸਧਾਰਣ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ (Sadhārann Vāk, Sanyukt Vāk te Mishrat Vāk)</p> <p>3.3 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)</p> <p>3.4 ਮੁਹਾਵਰੇ (Muhāvare)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākarann**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi
Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Travelogue and Fuctional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Safarnamā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Safarnāmā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Safarnāmā : Ārmbh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Praviriān)</p> <p>2. ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.), 2002, ਮੇਰੀ ਚੀਨ ਯਾਤਰਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Vanita (Dr.), 2002, Meri Cheen Yātrā, Lahore Book Shop, Ludhiānā.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.3 ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲਖਣਤਾ (Sāhitak Vilakhanntā)</p> <p>2.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ (Shudh Ashudh)</p> <p>3.2 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Punjābi diān Swar te Viyanjan Dhuniān)</p> <p>3.4 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairā Rachnā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dā Shailiegat Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran: Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi One-Act Play and Fuctional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Ikāngi ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Ikāngi : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Pātar-Chitarann te Rangmanch)</p> <p>1.3 ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ikāngi dā Nikās te Vikās)</p> <p>1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ (Nātak ate Ikāngi vich antar)</p> <p>2. ਹਰਸਰਨ ਸਿੰਘ, 1996, ਮੇਰੇ ਚੋਣਵੇਂ ਇਕਾਂਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ . (ਪਹਿਲੇ ਛੇ) (Harsarn Singh, 1996, Mere Chonnven Ikāngi, Ārsee Publishers, Delhi.) (Paehle Chhe)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਇਕਾਂਗੀ ਕਲਾ (Ikāngi Kalā)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitarann)</p> <p>2.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ) (Chithi Pattar : Daftari ate Sarkāri)</p> <p>3.2 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad)</p> <p>3.3 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਦਫਤਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Sabdāwali : Banking, Daftari te Sāhitak)</p> <p>3.4 ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Bindi, Tippi te Adhak di Varton)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran** : **Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch** : **Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book
Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Novel : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Praviriān)</p> <p>2. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, 2007, ਸੁੰਦਰੀ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. Bhāi Veer Singh, 2007, Sundari, Bhai Vir Singh Sāhitya Sadan, Navin Delhi.</p> <p>2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.2 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>2.3 ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰੁਮਾਂਸ (Itihās te Rumānce)</p> <p>2.4 ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ (Pāttar Chtrann)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Nānv : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.2 ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Parhnānv : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.3 ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad-rachnā de Niyam)</p> <p>3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Punjābi Vāk Rachnā de Niyam)</p>		

*Suggested Reading(s) :

Arorhã, Bhagwãn Dãss, **Bhãï Veer Singh de Novelãn de Nãri Pãtar (Sundari Vishesh Adhiyan)**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

Brãrh, Bootã Singh (Dr.), 2012, **Punjãbi Viãkarann : Sidhãnt ate Vihãr**, Chetnã Parkãshan, Ludhiãnnã.

Gaganinder Kaur, 1984, **Bhãï Veer Singh de Novelãn utte Singh Sahbã Laehar dã parbhãv**, Lahore Book Shop, Ludhiãnnã.

Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Punjãbi Galap : Sidhãnt, Itihãs te Parvitiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Punjābi Nātak: Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ārambh, Vikās te Mukh Pravirtiān)</p> <p>1.3 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchee Sārthaktā)</p> <p>1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Nātak ate Ikāngi Vichlā Antar)</p> <p>2. ਆਤਮਜੀਤ, 1983, ਰਿਸ਼ਤੇਆਂ ਦਾ ਕੀ ਰਖੀਏ ਨਾਂ, ਨਿਉ ਏਜ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Ātamjeet, 1983, Rishteān dā ki Rakhiye Nān, New Age Book Centre, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਟਕ ਕਲਾ (Nātak Kalā)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitarann)</p> <p>2.4 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Kārak : Paribhāshā te Bhed)</p> <p>3.2 ਸੰਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Sambandhak : Paribhāshā te Bhed)</p> <p>3.3 ਯੋਜਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Yojak : Paribhāshā te Bhed)</p> <p>3.4 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Vismik : Paribhāshā te Kismān)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II/III/IV

GE - 7

Qissā and Fuctional Punjābi

ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Qissā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਕਿੱਸਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤਤ (Qissā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Itihās ate Praviriān)</p> <p>1.3 ਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿੱਸੇ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Vār ate Qisse Vichlā Antar)</p> <p>2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2005, ਕਾਦਰਯਾਰ ਰਚਿਤ ਕਿੱਸਾ : ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਅਤੇ ਕਿੱਸਾ ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਂਵਾਲ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2005, Kādaryār Rachit Qissā : Puran Bhagat ate Qissā Sohni Mahiwāl, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Ālochnātmak Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.3 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie)</p> <p>2.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਧੇਤਰ : ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (Vidhetar : Agetar, Madhetar te Pichhetar)</p> <p>3.2 ਵਿਆਕਰਨ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸੰਕਲਪ (Viākaran : Sidhānt te Sankalp)</p> <p>3.3 ਟਕਸਾਲੀ ਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Taksāli te Up-bhāshā Vichlā Antar)</p> <p>3.4 ਪਿਜਿਨ ਤੇ ਕਰਿਓਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Pidgin te Creole Bhāshā Vichlā Antar)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākarann**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Lokdhāra : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)</p> <p>1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Sabhiāchār : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)</p> <p>1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ (Lokdhārā, Sabhiāchār ate Ādhunikṭā)</p> <p>2. ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, 2008, ਗਿੱਧਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Devinder Satiyārthi, 2008, Giddha, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਲੋਕ-ਨਾਚਾਂ ਵਿਚ ਗਿੱਧੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵ (Lok-Nāchān vich Giddhe da Mahatav)</p> <p>2.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Sabhiāchār : Saroop te Paribhāshā)</p> <p>2.3 ਲੋਕ-ਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ (Lok-Geet Paramparā)</p> <p>2.4 ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ (Bhumikā Vichle Vichār)</p> <p>2.5 ਗਿੱਧਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਅਜੋਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Giddha : Paribhāshā te Ajokee Sārthaktā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ (Vigiāpan Rachnā)</p> <p>3.2 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)</p> <p>3.3 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā)</p> <p>3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ (Punjābi Vāk Tarteeb)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākaraṇn**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Joshi, Jeet Singh (Dr.), 2011, **Sabhiāchār ate Lokdhārā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Parvāsi Punjābi Prose and Fuctional Punjābi
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Parvāsi Punjābi Vārtak ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)</p> <p>1.1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Ādhunik Punjābi Vārtak : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Pravīrtiān)</p> <p>1.4 ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Vārtak Roop te Roopākār)</p> <p>2. ਜਸਵੰਤ ਦੀਦ, 2008, ਧਰਤੀ ਹੋਰ ਪਰੇ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ) (Jaswant Deed, 2008, Dharti Hor Pare, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.) (Paehle Ath Rekhā-Chittar)</p> <p>2.1 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti)</p> <p>2.3 ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ (Nibandh Kalā)</p> <p>2.4 ਪਰਵਾਸੀ ਮਸਲੇ (Parvāsi Masle)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ (Gurmukhi Lippi di Varannmālā)</p> <p>3.2 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ (Gurmukhi Lippi diān Lagān-mātarān)</p> <p>3.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਤੇ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (Gurmukhi Lippi te Shāhmukhi Lippi)</p> <p>3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ (Bhāshā te Lippi dā Sambandh)</p>	

*Suggested Reading(s) :

- Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
- Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Gurāiyā, Jaswinder Singh (Dr.), 2012, **Parvāsi Punjābi Kathā Chintan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.
- Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pākistāni ate Parvāsi Punjābi Sāhit dā Adhiyan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II/III/IV

GE - 10

Media and Fuctional Punjābi
ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Mediā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Patarkāri Paribhāshā te Tat)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Patarkāri dā Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ (Patarkāri de Vibhin Roop)</p> <p>1.4 ਸਮਾਚਾਰ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ, ਸਮਾਚਾਰ ਏਜੰਸੀਆਂ (Samāchār Ikattrikaran, Samāchār Agenceān)</p> <p>2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2013, ਮੀਡੀਆ : ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸ਼ੀਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Rawail Singh (Dr.), 2013, Mediā : Vihārak Adhiyan, Gracious Books, Patiālā)</p> <p>2.1 ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ : ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ (Electronic Media : Radio ate Television)</p> <p>2.2 ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ (Anuvad kala)</p> <p>2.3 ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ (Sampadan Kalā)</p> <p>2.4 ਫੀਚਰ ਲੇਖਨ (Feature Lekhan)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ (Paribhashak Shabadāvali : Banking, Lekha-Jokhā ate Arth Shastar nāl Jurhee)</p> <p>3.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ : ਸਰਕਾਰੀ (Chitthi Pattar : Sarkāri)</p> <p>3.3 ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ (Reporting)</p> <p>3.4 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਪਰੂਫ-ਰੀਡਿੰਗ (Vishrām Chinh ate Proof-reading)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2012, **Sanchār, Takneek te Multimedīā**, Manpreet Prakāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Compulsory Course
(AECC)**

MIL - Punjabi

B.Sc (Hons), B.Com (Hons)

&

BA (Hons) – other than Punjabi

Semester : I/II

**AECC - MIL
Punjābi A
(Advānce Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - B
(Intermediate Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - C
(Basic Level)**

* Student can opt any one out of these three Levels of Punjabi papers as per the criteria.

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi A
Advānce Level

Note : For the students who qualified Punjābi as a subject in X class or studied onwards.

	Total Credits 2
<p>1. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1995, ਕਾਵਿ-ਦੀਖਿਆ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ. (Sutinder Singh Noor (Dr.) (Ed.), 1995, Kāv-Deekhiyā, National Book Shop, Delhi.)</p> <p>1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kavitā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā)</p> <p>1.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti)</p> <p>1.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairāh Rachnā)</p> <p>2.2 ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣੀ (Report Likhni)</p> <p>2.3 ਵਾਕ-ਵਟਾਂਦਰਾ : ਸਾਧਾਰਣ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ (Vāk-Vatāndarā : Sādhārann Vāk, Sanyukt Vāk ate Mishrit Vāk)</p> <p>2.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ (Alankār : Paribhāshā te Parkār)</p> <p>2.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)</p>	2

*Suggested Reading(s) :

Bhatti, Rajinder Singh (Dr.), 1994, **Ādhunik Punjābi Kāv Samvednā**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.
 Duggal, Narinder Singh (Dr.), 2000, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi B
Intermediate Level

Note : For the students who qualified VIII class with Punjābi as a subject.

	Total Credits 2
<p>1. ਕੇਵਲ ਸੂਦ, 1995, ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਬਾਂਹ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kewal Sood, 1995, Katti Hoi Bānh, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>1.1 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>1.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti)</p> <p>1.3 ਨਾਟਕ ਕਲਾ (Nātak Kalā)</p> <p>1.4 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ (Pātar Usāri)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (Chithi Pattar)</p> <p>2.2 ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ/ਵਿਗਿਆਪਨ (Ishtehār/Vigiāpan)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvire)</p> <p>2.4 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਖਾਣ (Prasidh Akhānn)</p> <p>2.5 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Duggal, Narinder Singh (Dr.), 2014, **Punjābi Viākarānn te Rachnāvali**, New Book Company, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi C
Basic Level

Note : For the Students who could not opt Punjābi as a subject in VIII class or at any level because of one or the other reasons, but have little understanding of the Language & the Script.

	Total Credits 2
<p>1. ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ (ਡਾ.), 1998, ਬਾਤਾਂ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਦੀਆਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (S.S. Wannjārā Bedi (Dr.), 1998, Bātān Muddh Kadeem Diān, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>1.1 ਲੋਕ-ਕਥਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Lok-Kathā: Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਲੋਕ-ਕਥਾ ਪ੍ਰਕਾਰ : ਮਿੱਥ, ਦੰਤ, ਨੀਤੀ, ਚਲਿਤ ਕਥਾਵਾਂ, ਪਰੀ ਕਥਾਵਾਂ, ਮੁੱਢੀਆਂ (Lok-Kathā Prakār : Myth, Dant, Niti, Chalitar Kathāhvān, Pari Kathāhvān, Muddhiān)</p> <p>1.3 ਲੋਕ ਕਥਾ ਦਾ ਸਾਰ (Lok Kathā dā Sār)</p> <p>1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)</p> <p>2.2 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahute Shabadān di thān Ik Shabad)</p> <p>2.3 ਵਿਸ਼ਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām-Chinh)</p> <p>2.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)</p> <p>2.5 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਦਫਤਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Shabadāwali : Banking, Daftari te Sāhitak)</p>	2

*Suggested Reading(s) :

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
 Thind, Karnail Singh, 1973, **Lokyān ate Madhkāleen Punjābi Sāhit**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Elective Course
(AEEC)**

Skill Based Papers

B.A. (Hons), B.Com (Hons) & B.Sc (Hons)

Semester : III/IV

<p>AEEC - 1 Learning Skill of Mediã and Mãss Communication ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Mediã ate Jan-Sanchãr dã Hunar Sikhannã)</p>	<p>AEEC - 2 Learning Skill of Trãnslation ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Anuvãd Karan dã Hunar Sikhnnã)</p>
<p>AEEC - 3 Learning Skill of ãrt of Theatre ਰੰਗਮੰਚ ਕਲਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Rangmanch Kalã dã Hunar Sikhnnã)</p>	<p>AEEC - 4 Learning Skill of Computerization of Punjãbi Language ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Punjãbi Bhãshã de Compurtrikaran dã Hunar Sikhnnã)</p>

Semester : III/IV
AEEC – 1
Learning Skill of Mediã and Mäss Communication
ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Mediã ate Jan-Sanchãr dã Hunar Sikhannã)

	Total Credits 2
<p>1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ (ਡਾ.), 2012, ਸੰਚਾਰ, ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Prithvi Rāj Thāpar (Dr.), 2012, Sanchãr, Takneek te Multimediiã, Manpreet Prakāshan, Delhi)</p> <p>1.1 ਬਲਾਗ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Blog ate Website tiyãr karan di kalã sikhannã)</p> <p>1.2 ਡੱਬਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Dubbing karan di kalã Sikhannã)</p> <p>1.3 ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ (Mediã Lekhann)</p> <p>1.4 ਫੋਟੋ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Photo Pattarkãri ate Khed Pattarkãri di Kalã Sikhannã)</p> <p>1.5 ਫੀਚਰ ਲਿਖਣਾ (Feature Likhannã)</p> <p>1.6 ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ (Khabrãn dã Sampãdan Karnã)</p> <p>2. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2013, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ-ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Jagjeet Kaur (Dr.) ate Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2013, Sirjannãtmak-Lekhann ate Jan-Sanchãr Mãdiyam, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>2.1 ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ (Sanchãr Prakiryã de zaroori tattãn nu jãnnanã)</p> <p>2.2 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Radio jãn Television laee Interview tiyãr karan di vidhi nu Sikhnnã)</p> <p>2.3 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Redio jãn Television laee Vigyãpan tiyãr karan de Hunar nu Sikhnnã)</p> <p>2.4 ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸੀਰੀਅਲ (ਲੜੀਵਾਰ) ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Television Serial (Larhivãr) tiyãr karan de Hunar nu Sikhnnã)</p> <p>2.5 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Anchoring de Hunar nu Sikhnnã)</p>	

Suggested Reading(s) :

- Behl, Navnendrã (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nãtak**, Punjãbi Academy, Delhi,
Harjinder Wãliã (Dr.) ate Bhupinder Batrã (ed.), 2005, **Sanchãr**, Madãn Publications, Patiãlã.
Jasbir Kaur (Dr.) (ed.), 2014, **Punjãbi Samãj ate Mediã**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.
Kamaljit Singh (Dr.), 2013, **Multimedia te Anuvãd**, Manpreet Prakãshan, Delhi.
Uppal, Kamlesh (Dr.), 2002, **T.V. ate Punjãbi Rangmanch : Bahupakhi Adhiyan**, Publication Bureau,
Punjãbi University, Patiãlã.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
AEEC - 2
Learning Skill of Trānslation
ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Anuvād Karan dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2013, ਅਨੁਵਾਦ ਤੇ ਮੌਖਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ Jaspāl Kaur (Dr.), 2013, Anuvād te Maukhik Anuvād Kalā, Manpreet Parkāshan, Delhi.</p>	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p>	
<p>1.1 ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Anuvād di Paribhāshā, Parkirti ate mahatav nu samajhannā)</p>	
<p>1.2 ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦ : ਕੋਸ਼, ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Anuvād de Sand : Kosh, Koshān de Vibhin parkār, Paribhāshak Shabadān dā Giyān hāsil karnā)</p>	
<p>1.3 ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ : ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ : ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ੀਲ ਵਿਵੇਚਨ, ਪੁਨਰ-ਨਿਰੀਖਣ, ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ (Anuvād Parkiryā : Bhāshā Vishleshann : Sanrachnātmak te Prayogsheel Vivechan, Punar Nirikhann, Punar Sangatthan)</p>	
<p>1.4 ਅਨੁਵਾਦ ਸਮਤੁਲਤਾ : ਰੰਗ ਸੰਕੇਤ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸਮਤੁਲਤਾ (Anuvād samtultā : Rang Sanket, Rishte Nāte, Bhāshā te Shailie di Samtultā)</p>	
<p>1.5 ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਤਤਕਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਯਾਂਤਰਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Anuvād de Vibhin Roop : Tatkāl Bhāshā Anuvād Karnā, Yāntrik Anuvād Karnā, Mashini Auvād Karnā.)</p>	
<p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p>	
<p>2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ : ਕਵਿਤਾ ਜਾਂ ਨਾਟਕ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ (Punjābi Sirjnnātmak Sāhit dā Anuvād Karnā : Kavitā jān Nātak jān Kahānni.)</p>	
<p>2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Punjābi Giyān-Vigiān te Takniki Sāhit dā Anuvād Karnā)</p>	
<p>2.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਜਾਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ) (Jan-Sanchār de Mādhiāmān Laee Punjābi vich Anuvād Karnā (Pattarkāri jān Aākāshvānni jān Doordarshan jān Film de Sandarbh vich)</p>	
<p>2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Punjābi ton Hindi-Angrezi jān Hindi-Angrezi ton Punjābi vich Anuvād Karnā)</p>	
<p>2.5 ਲਿੱਪੀਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Lppiantar karan de Sanketān dā Giyān hāsil Karnā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Kamaljit Singh (Dr.), 2013, **Multimedia te Anuvād**, Manpreet Prakāshan, Delhi.

Kumar, Ravinder (Dr.), 2007, **Punjābi Koshkāri : Chunnotiān ate Sambhāvnāvān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh. (PP – 83-93)

Kumar, Sushil (Dr.), 2003, **Anuvād dā Samvād**, Uddānn Publication, Mānsā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
AEEC - 3
Learning Skill of Art of Theatre
ਰੰਗਮੰਚ ਕਲਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Rangmanch Kalā dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>1. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ, 2006, ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Jaswinder Kaur Māngat, 2006, Rangmanch de Buniyādi Niyam, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.) ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.7 ਰੰਗਮੰਚ : ਇਕ ਕਲਾ ਰੂਪ (Rangmanch : Ik Kalā Roop)</p> <p>1.8 ਰੰਗਮੰਚੀ ਕਲਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾ ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰ (Rangmanchi Kalā Samālochnā de Mool Ādhār)</p> <p>1.9 ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (Nirdeshak)</p> <p>1.10 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ (Pātar Usāri, Adākāri Kalā ate Riharsalān)</p> <p>1.11 ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ (Sahāiyak Viountkār, Rangmanch ate Sangeet)</p> <p>3. ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ (Manchi Abhiyās)</p> <p>3.1 ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਰਨਾ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā Nātki-roopāntarann Karnā)</p> <p>3.2 ਲੇਖਣ ਕਲਾ : ਸਕਰਿਪਟ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Lekhann Kalā : Script te Samvād tiyār Karnā)</p> <p>3.3 ਅਭਿਨੈ-ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Abhinae-kalā nu Sikhnnā)</p> <p>3.4 ਨਾਟਕੀ-ਪਾਠ ਦੀ ਰੰਗਮੰਚੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Nātki-Pāth di Rangmanchi Anukooltā tiyār Karnā)</p> <p>3.5 ਮੰਚ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Manch Yojnā tiyār Karnā)</p> <p>3.6 ਮੰਚ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Manch-Nirdeshan Karan di Kalā nu Sikhnnā)</p> <p>3.7 ਦ੍ਰਿਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Drish Yojnā tiyār Karnā)</p> <p>3.8 ਰੌਸ਼ਨੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Roushani Yojnā tiyār Karnā)</p> <p>3.9 ਧੁਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Dhuni Vivasthā tiyār Karnā)</p> <p>3.10 ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Vesh Bhushā, Makeup Karan di Kalā nu Sikhnnā)</p>	2

*Suggested Reading(s) :

Behl, Navnendrã (Dr.), 1991, **Nãtki Sãhit**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã, PP. 1-39, 129-159 & 189-230.

Behl, Navnendrã (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nãtak**, Punjãbi Academy, Delhi,

Bhupinder, Pali, 2009, **Nãtak Ate Nãt-Chintan**, Chetnã Parkãshan, Ludhiãnnã, PP. 79-134.

Varmã, Satish Kumãr (Dr.), 2003, **Punjãbi Rangmanch di Bhumikã**, Bishan Chand and Sons, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 2
<p>1. **ਸੀ. ਪੀ. ਕੰਬੋਜ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ. (C. P. Kamboj (Dr.), 2015, Punjābi Bhāshā dā Computerikaran, Computer Vigiyān Parkāshan, Fāzilkā.)</p> <p>ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ Sidhāntak Pakh</p> <p>1.1 ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Computer Bāre Jānn-Pachhānn)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਫੋਂਟ (Punjābi Font)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ-ਬੋਰਡ (Punjābi Key-board)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ (Punjābi Typng diān Samassiāvān te unahān de Hal)</p> <p>1.5 ਯੂਨੀਕੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (Unicode Parnnālee)</p> <p>1.6 ਇੰਟਰਨੈੱਟ (Internet)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p> <p>2.1 ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Internet ute Punjābi di Varton)</p> <p>2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ (Punjābi Software)</p> <p>2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ (Punjābi Bhāshā dā Computarikaran)</p> <p>2.4 ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Punjābi vich Smart Phonān di Varton)</p> <p>2.5 ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (Computer Surakhiyā)</p>	

*Selected Readings:

Kumar, Ravinder (Dr.), 2007, **Punjābi Koshkāri : Chunnotiān ate Sambhāvnāvān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh. (PP. 94-98)

Pant, Poonam te hor, 2005, **Computer Sikhiā : Pitthbhoomi**, Sikhiā Vibhāg, Punjāb Govt.

Ranjit Kaur (Dr.), 2007, **Kārji Punjābi**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar. (PP. 167-187)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Under Publication

Choice Based Credit System (CBCS)

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

**UNDERGRADUATE PROGRAMME
(Courses effective from Academic Year 2015-16)**

**SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED
(Punjabi paper in B.Com. (H)/B.Sc. (H)/B.A. (Prog.)/B.Com. (Prog.)/B.Sc. (Prog.))**

Disclaimer: The CBCS syllabus is uploaded as given by the Faculty concerned to the Academic Council. The same has been approved as it is by the Academic Council on 13.7.2015 and Executive Council on 14.7.2015. Any query may kindly be addressed to the concerned Faculty.

Undergraduate Programme Secretariat

Preamble

The University Grants Commission (UGC) has initiated several measures to bring equity, efficiency and excellence in the Higher Education System of country. The important measures taken to enhance academic standards and quality in higher education include innovation and improvements in curriculum, teaching-learning process, examination and evaluation systems, besides governance and other matters.

The UGC has formulated various regulations and guidelines from time to time to improve the higher education system and maintain minimum standards and quality across the Higher Educational Institutions (HEIs) in India. The academic reforms recommended by the UGC in the recent past have led to overall improvement in the higher education system. However, due to lot of diversity in the system of higher education, there are multiple approaches followed by universities towards examination, evaluation and grading system. While the HEIs must have the flexibility and freedom in designing the examination and evaluation methods that best fits the curriculum, syllabi and teaching-learning methods, there is a need to devise a sensible system for awarding the grades based on the performance of students. Presently the performance of the students is reported using the conventional system of marks secured in the examinations or grades or both. The conversion from marks to letter grades and the letter grades used vary widely across the HEIs in the country. This creates difficulty for the academia and the employers to understand and infer the performance of the students graduating from different universities and colleges based on grades.

The grading system is considered to be better than the conventional marks system and hence it has been followed in the top institutions in India and abroad. So it is desirable to introduce uniform grading system. This will facilitate student mobility across institutions within and across countries and also enable potential employers to assess the performance of students. To bring in the desired uniformity, in grading system and method for computing the cumulative grade point average (CGPA) based on the performance of students in the examinations, the UGC has formulated these guidelines.

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS):

The CBCS provides an opportunity for the students to choose courses from the prescribed courses comprising core, elective/minor or skill based courses. The courses can be evaluated following the grading system, which is considered to be better than the conventional marks system. Therefore, it is necessary to introduce uniform grading system in the entire higher education in India. This will benefit the students to move across institutions within India to begin with and across countries. The uniform grading system will also enable potential employers in assessing the performance of the candidates. In order to bring uniformity in evaluation system and computation of the Cumulative Grade Point Average (CGPA) based on student's performance in examinations, the UGC has formulated the guidelines to be followed.

Outline of Choice Based Credit System:

- 1. Core Course:** A course, which should compulsorily be studied by a candidate as a core requirement is termed as a Core course.
- 2. Elective Course:** Generally a course which can be chosen from a pool of courses and which may be very specific or specialized or advanced or supportive to the discipline/ subject of study or which provides an extended scope or which enables an exposure to some other discipline/subject/domain or nurtures the candidate's proficiency/skill is called an Elective Course.
  - 2.1 Discipline Specific Elective (DSE) Course:** Elective courses may be offered by the main discipline/subject of study is referred to as Discipline Specific Elective. The University/Institute may also offer discipline related Elective courses of interdisciplinary nature (to be offered by main discipline/subject of study).
  - 2.2 Dissertation/Project:** An elective course designed to acquire special/advanced knowledge, such as supplement study/support study to a project work, and a candidate studies such a course on his own with an advisory support by a teacher/faculty member is called dissertation/project.
  - 2.3 Generic Elective (GE) Course:** An elective course chosen generally from an unrelated discipline/subject, with an intention to seek exposure is called a Generic Elective.

P.S.: A core course offered in a discipline/subject may be treated as an elective by other discipline/subject and vice versa and such electives may also be referred to as Generic Elective.
- 3. Ability Enhancement Courses (AEC)/Competency Improvement Courses/Skill Development Courses/Foundation Course:** The Ability Enhancement (AE) Courses may be of two kinds: AE Compulsory Course (AECC) and AE Elective Course (AEEC). "AECC" courses are the courses based upon the content that leads to Knowledge enhancement. They ((i) Environmental Science, (ii) English/MIL Communication) are mandatory for all disciplines. AEEC courses are value-based and/or skill-based and are aimed at providing hands-on-training, competencies, skills, etc.
  - 3.1 AE Compulsory Course (AECC):** Environmental Science, English Communication/MIL Communication.
  - 3.2 AE Elective Course (AEEC):** These courses may be chosen from a pool of courses designed to provide value-based and/or skill-based instruction.

Project work/Dissertation is considered as a special course involving application of knowledge in solving / analyzing /exploring a real life situation / difficult problem. A Project/Dissertation work would be of 6 credits. A Project/Dissertation work may be given in lieu of a discipline specific elective paper.

Details of Courses Under Undergraduate Programme (B.A./ B.Com.)

Course	*Credits	
	Paper+ Practical	Paper + Tutorial
<u>I. Core Course</u> (12 Papers) Two papers – English Two papers – MIL Four papers – Discipline 1. Four papers – Discipline 2. Core Course Practical / Tutorial* (12 Practicals)	12X4= 48	12X5=60
<u>II. Elective Course</u> (6 Papers) Two papers- Discipline 1 specific Two papers- Discipline 2 specific Two papers- Inter disciplinary Two papers from each discipline of choice and two papers of interdisciplinary nature. Elective Course Practical / Tutorials* (6 Practical/ Tutorials*) Two papers- Discipline 1 specific Two papers- Discipline 2 specific Two papers- Generic (Inter disciplinary) Two papers from each discipline of choice including papers of interdisciplinary nature.	6x4=24	6X5=30
	6 X 2=12	6X1=6
<ul style="list-style-type: none"> Optional Dissertation or project work in place of one elective paper (6 credits) in 6th Semester 		
<u>III. Ability Enhancement Courses</u>		
1. Ability Enhancement Compulsory (2 Papers of 2 credits each) Environmental Science English Communication/MIL	2 X 2=4	2 X 2=4
2. Ability Enhancement Elective (Skill Based) (4 Papers of 2 credits each)	4 X 2=8	4 X 2=8
	<hr/> Total credit= 120	<hr/> Total = 120

Institute should evolve a system/policy about ECA/ General Interest/Hobby/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.

*wherever there is a practical there will be no tutorial and vice-versa.

Core Papers
B.A. (Prog) & B.Com (Prog.)

MODERN INDIAN LANGUAGES (MIL)

Semester : I/II

Core - MIL (Punjābi)– 1

Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)

Semester : III/IV

Core - MIL (Punjābi) – 2

Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi

ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Madhkāli Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE (DSC)

Semester : I

DSC - 1

Modern Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Ādhunik Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)

Semester : II

DSC – 2

Gurmat Poetry, Punjābi Travelogue and Functional Punjābi

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Gurmat Kāv, Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)

Semester : III

DSC – 3

Punjābi Drāmā, Life Sketch and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Nātak, Rekhā Chittar ate Vihārak Punjābi)

Semester : IV

DSC- 4

Punjābi Novel, Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Novel, Ādhunik Punjābi Kavita ate Vihārak Punjābi)

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 1
Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)

1. ਸੁਖਿੰਦਰ, 2003, **ਅਲਾਰਮ ਕਲਾਕ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Sukhinder, 2003, **Alārm Clock**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
  - 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Novel di Paribhāshā, Visheshtāvān ate Punjābi Novel dā Sankhep Itihās)
  - 1.2 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan)
  - 1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
(Parvāsi Chetnā)
  - 1.4 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ
(Pātar-chitrann)
  - 1.5 ਸਾਈਬਰ-ਕ੍ਰਾਈਮ
(Cyber Crime)
  - 1.6 ਬਿਰਤਾਂਤਕ-ਜੁਗਤਾਂ
(Birtāntak-Jugtān)
  - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ, 1984, **ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
(Ajmer Rode, 1984, **Kāmāgātā Māru**, Nānak Singh Pustak Mālā, Amritsar.)
  - 2.1 ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Nātak di Paribhāshā, Tatt te Roopākārak Visheshtāvān)
  - 2.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
(Itihāsak Pichhokarh)
  - 2.3 ਨਸਲੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ
(Naslee Bhed-Bhāv)
  - 2.4 ਨਾਟ-ਕਲਾ
(Nāt-Kalā)
  - 2.5 ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਆਦਰਸ਼
(Udesh te Ādarsh)
  - 2.6 ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ
(Punjābi Dāisporā)
  - 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(**Vihārak Punjābi**)
  - 3.1 ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ
(Sankhep te Vistthār Rachnā)
  - 3.2 ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ, ਪੁਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ
(Istree Ling, Puling te Vachan)
  - 3.3 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ
(Lagān te Lagākhar)
  - 3.4 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
(Angrezi ton Punjābi jān Hindi ton Punjābi vich Anuvād)

Suggested Readings :

- Akāl Amrit Kaur (Dr.), 2003, **Parvāsi Punjābi Galap : Naven Pāsār**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.
- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākaramn (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākaramn te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Rajinderpal Singh (Dr.) (Main-ed.), 2011, **Punjābi Dāisporā : Adhiyan ate Adhiyāpan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
Core - MIL (Punjābi) - 2

Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi
ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Madhkālī Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)

1. **ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2015, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Ravinder Singh (Dr.), 2015, **Madhkāleen Birtāntak Kāv**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
  - 1.1 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Birtāntak Kāv Roopākār)
  - 1.2 ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਵਾਰ-ਕਾਵਿ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Qissā te Vār-Kāv Vichlā Antar)
  - 1.3 ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Vār te Jangnāmā Vichlā Antar)
  - 1.4 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
(Samāj-Sabhiāchārak Pakh)
  - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
  - 1.6 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Madhkāleentā dā Sankalp)
  - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ, 2009, **ਪਗਡੰਡੀਆਂ**, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.
(Bachint Kaur, 2009, **Pagddanddiān**, Navyug Publishers, Delhi.)
  - 2.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
(Sawai-Jeevani di Paribhāshā ate Tatt)
  - 2.2 ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Jeevani ate Sawai-Jeevani Vichlā Antar)
  - 2.3 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
(Sawai-Jeevani de tour te)
  - 2.4 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ
(Dalit-Chetnā)
  - 2.5 ਨਾਰੀ-ਸੰਵੇਦਨਾ
(Nāri Samvednā)
  - 2.6 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
(Kalātmak Jugtān)
  - 2.7 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
(Bhāshā Shailie)
  - 2.8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
  - 3.1 ਕਾਰਕ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
(Kārak te us diān Kismān)
  - 3.2 ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
(Shabad Shaktiān : Paribhāshā te Kismān)
  - 3.3 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ
(Anndditthā Paerā)
  - 3.4 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ
(Swar te Viyanjan Dhuniān)

Suggested Reading(s) :

- Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar, PP. 138-225.
- Jagbir Singh (Dr.), 2009, **Madhkāli Shabad-Sabhiāchār**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 96-120.
- Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-100.
- Lāmbā, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan Delhi.
- Piārā Singh (Prof.), 2009, **Madhkāleen Punjābi Kavitā : Sidhānt, Itihās ate Parvitiān**, New Book Company, Mai Hirān Gate, Jalandhar.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Modern Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Ādhunik Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)

1. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ, 2001, **ਸਭ ਰੰਗ**, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
(Sujān Singh, 2001, **Sabh Rang**, Singh Brothers, Māi Sevān, Amritsar)
  - 1.1 ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Kahānni di Paribhāshā, tatt te roopākārak visheshtāvān)
  - 1.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
(Kahānni de Itihās di sankhep jānnkāri)
  - 1.3 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Ālochnātmak Adhiyan)
  - 1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ, ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
(Kalātmak Pakh, Sarokār te Vichārdhārā)
  - 1.5 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
(Birtāntak Jugtān)
  - 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, **ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਰਫ)
(Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2012, **Punjābi Sufi Kāv-Surān**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
(Bābā Sheikh Farid, Shāh Hussain, Bulleh Shāh, Sultān Bāhoo, Shāh Sharf.)
  - 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Sufi Kavītā dā Sankhep Itihās)
  - 2.2 ਸੂਫੀਮਤ ਤੇ ਸੂਫੀ ਸਿਲਸਿਲੇ
(Sufimat te Sufi Silsile)
  - 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
  - 2.4 ਬਿੰਬ-ਵਿਧਾਨ ਤੇ ਸੂਫੀ ਸੰਕਲਪ
(Bimb-Vidhān te Sufi Sankalp)
  - 2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
  - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(Vihārak Punjābi)
  - 3.1 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ
(Feature Lekhann)
  - 3.2 ਛੰਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਕਬਿਤ, ਚੌਪਈ, ਦੇਹਿਰਾ, ਸਿਰਖੰਡੀ, ਬੈਂਤ ਤੇ ਦਵੱਈਆ)
(Chhand : Paribhāshā te kismān (Kabit, Choupai, Doherā, Sirkhandi, Baint te Dawaiyā)
  - 3.3 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ)
(Angrezi di takniki Paribhāshak Shabdāvali dā Anuvād) (Daftari ate Sāhitak Shabdāvali)
  - 3.4 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ
(Pairā Rachnā)
  - 3.5 ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
(Akhānnān di Varton)

Suggested Readings :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 127-166.

Jagdhir Singh (Dr.), 2013, **Sufi ate Gurmat Kāv-Chintan**, Gracious Books, Patiālā.

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 26-69.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

1. ਸਲੋਕ : ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ
(Salok : Guru Tegh Bahādar Ji)
**ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ, ਐੱਚ ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Harbans Singh Litt (Dr.) (ed.), 2015, **Bānni Guru Tegh Bahādar**, H. K. Parkāshan, Delhi.)
  - 1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Gurmat Kāv-Dhārā dā Sankhep Itihās)
  - 1.2 ਸਲੋਕ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Salok Roopākār)
  - 1.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
(Vichārdhārak te Dārshanik Pakh)
  - 1.4 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
(Vishā-Vastu)
  - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
  - 1.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
2. ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ, 1990, ਅਣਡਿੱਠੇ ਰਸਤੇ ਉੱਚੇ ਪਰਬਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
(Manmohan Bāwā, 1990, **Annddithe Raste Uche Parbat**, Lokgeet Parkāshan Chandigarh.)
  - 2.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Safarnāme di Paribhāshā, Tatt te Roopākārak Visheshatāvān)
  - 2.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Ādhunik Punjābi Safarnāme dā sankhep Itihās)
  - 2.3 ਕਿਸੇ ਕਾਂਡ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ
(Kise Kāndd dā Ālochnātmak Sār)
  - 2.4 ਵਾਰਤਕ-ਸ਼ੈਲੀ
(Vārtak Shailie)
  - 2.5 ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ
(Safarnāme de tour te parkh)
  - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
  - 3.1 ਨਾਂਵ ਤੇ ਪੜਨਾਂਵ
(Nānv te Parhnānv)
  - 3.2 ਕਿਰਿਆ ਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
(Kiriya te Kiriya Visheshann)
  - 3.3 ਮੁਹਾਵਰੇ
(Muhāvre)
  - 3.4 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (ਚਲੰਤ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ)
(Lekh Rachnā (Chalant Masleān Bāre)
  - 3.5 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ
(Bahute Shabadān di thān ik Shabad)
  - 3.6 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ
(Agetar-Pichhetar)

Suggested Readings :

Āmir Kaur, 2011, '**Safar-dar-Safar**' dā Shailiegat Adhiyan, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāsha te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Diwān Singh (Dr.) & Satinder Singh (Prof.), 1999, **Guru Tegh Bahādur : Chintan Kalā te Bānni**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit Sanrachnā ate Parvachan System**, Ārsee Publishers, Delhi.

Sāhib Singh (Prof.), 2003, **Bānni Mahalā 9 Steek**, Singh Brothers, Amritsar.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

1. ਸਵਰਾਜਬੀਰ, 2013, **ਧਰਮ ਗੁਰੂ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
(Swarājbir, 2013, **Dharam Guru**, Lokgeet Parkāshan)
  - 1.1. ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ
(Nātak di Paribhāshā te tatt)
  - 1.2. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Nātak dā sankhep itihās)
  - 1.3. ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan)
  - 1.4. ਰੰਗਮੰਚੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ
(Rangmanchi Peshkāri de Pakh ton)
  - 1.5. ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Myth Roopāntarann)
  - 1.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, **ਸਪਤਿਕਾ**, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.
(Sutinder Singh Noor (Dr.) (ed.), 2004, **Saptika**, Ārsee Publishers, Delhi.)
  - 2.1 ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਇਕ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਕਾਰ ਵਜੋਂ
(Rekhā Chittar Ik Vārtak Roopākār Vajon)
  - 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Rekhā Chittar dā Sankhep Itihās)
  - 2.3 ਕਿਸੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ
(Kise Ik Rekhā Chittar dā Ālochnātmak Sār)
  - 2.4 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
(Vishā-Vastu)
  - 2.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
  - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(**Vihārak Punjābi**)
  - 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Punjābi Bhāshā dā Nikās ate Vikās)
  - 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Punjābi Bhāshā diān Visheshṭāvān)
  - 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
(Punjābi Up-bhāshāvān bāre sankhep jannkāri)
  - 3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਲੈਂਗ, ਰਜਿਸਟਰ, ਪਿਜਿਨ ਅਤੇ ਕਰਿਓਲ ਭਾਸ਼ਾ
(Bhāshā de vibhin roop : Taksālī Bhāshā, Slang, Register, Pidgin ate Creole Bhāshā.)
  - 3.5 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਰੂਪਕ, ਯਮਕ, ਉਪਮਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ)
(Alankār : Paribhāshā te kismān {Roopak, Yamak, Upmā, Drishtānt, Atkathni, Anuprās})

Suggested Readings :

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hiran Gate, Jalandhar.

Jaswinder Singh & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Bhupinder, Pāli, 2009, **Nātak ate Nāt-Chintan**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Sarabjit Singh (Dr.) (ed.), 2005, **Myth ate Vartmān : Swarājbir dā Nāt Paripekh**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā. (PP. 131-158)

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Novel, Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Ādhunik Punjābi Kavītā ate Vihārak Punjābi)

1. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), 2000, **ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
 (Gurdiāl Singh (Prof.), 2000, **Marhi dā Deewā**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh)
  - 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 (Novel di Paribhāshā, Tatt te Toopākārak Visheshtāvān)
  - 1.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
 (Vishaegat Adhiyan)
  - 1.3 ਅੰਚਲਿਕਤਾ
 (Ānchliktā)
  - 1.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ
 (Novel Kalā)
  - 1.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ
 (Sabhiāchārak Paripekh)
  - 1.6 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
 (Pāttar Chitrann)
  - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2010, **ਦੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਪਰਦੇਸ਼**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਹਿਲੇ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ)
 (Harchand Singh Bedi (Dr.) (ed.), 2010, **Des Hoeyā Pardes**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.)
 (Har Desh nāl sambandāt paehele kavi diān kavītāvān)
  - 2.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
 (Kavitā di Paribhāshā ate tatt)
  - 2.2 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
 (Parvāsi Chetnā)
  - 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
 (Kalātmak Pakh)
  - 2.4 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
 (Kavitā dā Ālochnātmak Adhiyan)
  - 2.5 ਪਰਵਾਸੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਮਸਲਾ
 (Parvāsi Kavitā dā Maslā)
  - 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
 (Prasang Sahit Viākhiyā)
  - 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
 (Vihārak Punjābi)
  - 3.1 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ, ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ, ਲਗਾਂ-ਲਗਾਖਰ
 (Varann bodh : Painti Akhri, Swar te Vianjan, Lagān-Lagākhar)
  - 3.2 ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ, ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
 (Shabad-Jorhān de nem, Shudh-Ashudh Shabad Bodh)
  - 3.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 (Gurmukhi Lippi diān Visheshtāvān)
  - 3.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ
 (Agetar-Pichhetar)
  - 3.5 ਕਾਫ਼ੀਆ, ਰਦੀਫ਼, ਮਕਤਾ, ਮਤਲਾ, ਮਿਸਰਾ, ਸ਼ਿਅਰ
 (Kāfiā, Radeef, Maktā, Matlā, Misrā, Sheyar)

Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

G.B. Singh, 1998, **Gurmukhi Lippi dā Janam te Vikās**, Punjāb University Press, Chandigarh.

Jalaur Singh (Dr.), 1981, **Gurdiāl Singh dā Novel Jagat**, Ravi Sahit Parkāshan, Amritsar.

Rajinderpal Singh (Dr.) (Co-ed.), 2011, **Punjābi Dāisorā : Adhiyan ate Adhiyāpan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Sukhbir Kaur (Dr.), 1985, **Gurdiāl Singh de Novelān vich Ānchliktā**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Updesh Kaur (Dr.), 2005, **Gurdiāl Singh Ik Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

***Elective : Discipline Specific
(DSE)**

BA (Prog.) & B.Com (Prog.)

Semester : V/VI

<p>DSE-1 Marginalized Punjābi Literature ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Dalit Sāhit)</p>	<p>DSE-2 Punjābi Feminist Literature ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Nāri Sāhit)</p>
<p>DSE-3 History of Punjābi Literature (from Beginning Period to 1900 A.D.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1900 ਤੱਕ) (Punjābi Sāhit dā Itihās) (Ādi-Kāl ton 1900 tak)</p>	<p>DSE-4 History of Punjābi Literature (from 1900 A.D. to present) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1900 ਤੋਂ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ) (Punjābi Sāhit dā Itihās) (1900 ton Samkāl tak)</p>
<p>DSE-5 Comparative Study of Indian and Pakistani Modern Punjabi Poetry ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Bhārti ate Pākistāni Ādhunik Punjābi Kavitā dā Tūlnātmak Adhiyan)</p>	<p>DSE-6 Sufi and Gurmat Poetry ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Sufi ate Gurmat Kāv)</p>
<p>DSE-7 Punjābi Historical Novel ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ (Punjābi Itihāsak Novel)</p>	<p>DSE-8 Medieval and New Punjābi Prose ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ Madhkāleen ate Naveen Punjābi Vārtak</p>
<p>DSE-9 Punjābi Gadar Poetry and Revolutionary Movements ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ (Punjābi Gadar Kāv ate Krāntikāri Laehrān)</p>	

*Optional Dissertation or Project Work in place of one Discipline Specific Elective Paper (6 Credits) in 6th Semester.

Semester : V/VI
DSE - 1
Marginalized Punjābi Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Dalit Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh)</p> <p>1.1 ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ : ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ (Dalit Chintan : Vishā te Vartmān)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ, ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ (Punjābi Qaum, Dalit Mukti ate Shaktikaran)</p> <p>1.3 ਦਲਿਤ ਸਵਾਲ ਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ (Dalit Swāl te Mārkvād)</p> <p>1.4 ਭਾਰਤੀ ਜਾਤੀ ਵੰਡ : ਮਾਰਕਸੀ ਪਰਿਪੇਖ (Bhārti Jātee Vandd : Marxee Paripekh)</p> <p>1.5 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਵਰਤਨ (Dalit Chetnā ate Punjābi Vich Samājak Parivartan)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, 2006, ਛਾਂਗਿਆ ਰੁੱਖ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balbir Mādhopuri, 2006, Chhāngiā Rukh, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Sawai-Jeevani de tour ute)</p> <p>2.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā)</p> <p>2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ (Kalātmak Jugtān)</p> <p>2.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie)</p> <p>2.5 ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Nāyak Bimb te Vichārdhārā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਚਰਨ ਦਾਸ ਸਿੱਧੂ (ਡਾ.), 2013, ਬਾਬਾ ਬੰਤੂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ. (Charan Dāss Sidhu, 2013, Bābā Bantu, National Book Shop, Delhi.)</p> <p>3.1 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātaki Jugtān)</p> <p>3.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā)</p> <p>3.3 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>3.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>3.5 ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨਾਟਕ ਵਜੋਂ (Trāsdī Nātak Vajon)</p> <p>3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

- Bhim Inder Singh (Dr.) 2005, **Dalit Chintan : Marxi Pripekh (Marxist Perspective of Dalit Thought)**, Quqnās Parkāshan, Jalandhar.
- Noor, Sutinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, **Balbir Mādhhopuri di Swai-Jeevani ‘Chhangīā Rukh’ dā Sahitak-Samajak Mulānkann**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.
- Noor, Sutinder Singh (Dr.), Batra, Pritam Singh (Dr.) (ed.), 2000, **Dalit Chetnā ate Sāhit**, Punjābi Academy, Delhi.
- Ravinder Singh (Dr.), 2003, **Charan Dāss Sidhu de Nātakān dā Ālochnātmak Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkālī Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Punjābi Bhawan, Ludhiānnā. (PP. 104-115)
- Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2006, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 2
Punjābi Feminist Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Nāri Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh)</p> <p>1.1 ਨਾਰੀਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਮੰਤਵ (Nārivād : Paribhāshā, Vikās te Mantav)</p> <p>1.2 ਨਾਰੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਮਸਲਾ (Nāri Likhat dā Maslā)</p> <p>1.3 ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ (Bhārti Nāri ate Nārivād)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ (Punjābi Sāhit ate Nārivād)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, 2014, ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Amritā Pritam, 2014, Rasidi Ticket, Shilālekh, Delhi.)</p> <p>2.1 ਨਾਰੀ-ਬਿੰਬ (Nāri-Bimb)</p> <p>2.2 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Swai-Jeevani de tour te)</p> <p>2.3 ਸਾਹਿਤਕ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Sāhitak Drishti)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ (Kalātmak Jugtān)</p> <p>2.5 ਸਿਰਲੇਖ (Sirlekh)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Beant Kaur, 2011, Punjābi Nāri Kāv Samvednā, Shilālekh, Delhi.)</p> <p>3.1 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>3.3 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikhiyā)</p> <p>3.4 ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Br rth, Balwinder Kaur (Dr.), 2002, **Nārivād : Sidh nt, Chintan ate Vih r**, Publication Bureau, Punj bi University Patial .

Duggal, Navneet Kaur (Dr.) 2009, **Ajit Kaur di n Galapi-Rachnāvān di Nārivādi Alochn **, Shil lekh, Delhi.

Lamba, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **N ri Bimb ate Swai Jeevani S hit**, Manpreet Park shan, Delhi.

R nni, Rajni (Dr.), 2006, **Nārivādi Chintan ate Punj bi Kahānni**, M.P. Park shan, Delhi.

Sandhu, Rupinder Kaur, 2007, **N ri Chetn  : Sidh nt te Vih r**, Ruhi Park shan, Amritsar.

Sharma, Sarik  (Dr.) 2012, **Nārivādi Chetn  ate N ri K v**, Shil lekh, Delhi.

Vanita (Dr.), 2015, **Nārivād te S hit**, Manpreet Park shan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI

DSE - 3

**History of Punjābi Literature
(from Beginning Period to 1900 A.D.)**

**ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
(ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1900 ਤੱਕ)**

**(Punjābi Sāhit dā Itihās)
(Ādi-Kāl ton 1900 tak)**

	Total Credits 6
<p>ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ.</p> <p>(Parminder Singh (Dr.), Kirpāl Singh Kasel, Gobind Singh Lāmbā (Dr.) (ed.), 2004, Punjābi Sāhit Di Utpatti te Vikās, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.)</p>	
<p>1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਉਗਵਣ ਕਾਲ (Punjābi Sāhit dā Ugvann Kāl)</p> <p>1.1. ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Nāth Jogiān de Sāhit Nāl Jānn-Pachhānn)</p> <p>1.2. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. ਮੱਧਕਾਲ : ਮੱਧਕਾਲ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ (Madhkāl : Madhkāl diān Kāv-Dhārāvān de Nikās ate Vikās Sambandhi Jānnkāri)</p> <p>2.1. ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ (Sufi Kāv)</p> <p>2.2. ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ (Qissā Kāv)</p> <p>2.3. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Gurmat Kāv)</p> <p>2.4. ਬੀਰ ਕਾਵਿ (Bir Kāv)</p> <p>2.5. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ : 1850 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤੱਕ ਸਮੁੱਚਾ ਸਾਹਿਤ (Sankrānti Kāl : 1850 ton 1900 Esavee tak Samuchā Sāhit)</p> <p>3.1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Sāhit vich Ādhuniktā dā Ārambh te Vikās)</p> <p>3.2. ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ ਦੇ ਲੱਛਣ (Sankrānti Kāl de Lachhann)</p> <p>3.3. 1850 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤੱਕ ਦਾ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ) 1850 ton 1900 Esavee tak dā Racheā giā Punjābi Sāhit (Qissā Kāv, Sufi Kāv)</p> <p>3.4. ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮੇ (Vārān te Jangnāme)</p> <p>3.5. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Diwānā, Mohan Singh (Dr.), 1956, **Punjābi Adab Di Muktsar Tāreekh (1100-1932 AD)**, Kasturi Lāl and Sons, Amritsar.

Diwānā, Mohan Singh (Dr.), 1955, **Introduction to Punjābi Literature**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Bedi, S.S. Wanjārā (Dr.), 1977, **Punjābi Sāhit diān Lok-Roorhiān**, Lok Parkāshan, New Delhi.

Narinder Singh (Dr.), 2002, **Punjābi Sāhit di Ithāskāri : Ik Drishti**, National Book Shop, Delhi.

Kanwar, Tarlok Singh (Dr.), 1995, **Punjābi Sāhit di Itihāskāri**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 4
History of Punjābi Literature
(from 1900 A.D. to present Period)
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
(1900 ਤੋਂ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ)
(Punjābi Sāhit dā Itihās)
(1900 ton Samkāl tak)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sāhit ate Itihās)</p> <p>1.2. ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (Sāhit Itihās Likhann diān Samassiāvān)</p> <p>1.3. ਕਾਲ ਵੰਡ ਦਾ ਮਸਲਾ (Kāl Vandd dā Maslā)</p> <p>1.4. ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunikṭā dā Sankalp)</p> <p>2. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Parminder Singh (Dr.), Kirpāl Singh Kasel (Dr.), Gobind Singh Lāmbā (Dr.) (ed.), 2004, Punjābi Sāhit di Utpatti te Vikās, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.)</p> <p>2.1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Kāvitā dā Itihās)</p> <p>2.2. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Novel dā Itihās)</p> <p>2.3. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Nātak dā Itihās)</p> <p>2.4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Kahānni dā Itihās)</p> <p>2.5. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Vārtak dā Itihās)</p> <p>2.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Narinder Singh (Dr.), 2002, **Punjabī Sāhit di Ithāskāri : Ik Drishti**, National Book Shop, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjabī Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjabī Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjabī Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjabī Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vashishta, Om Prakash (Dr.) (ed), (2002), **Vihvin Sadi De Punjabi Sahit Da Mulankann**, Sahitya Akademi, New Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Comparative Study of Indian and Pakistani Modern Punjābi Poetry
ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ

(Bhārti ate Pākistāni Ādhunik Punjābi Kavita dā Tulnātmak Adhiyan)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ : ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨ (Tulnātmak Adhiyan : Vidhi te Vidhān)</p> <p>1.2. ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunikā dā Sankalp)</p> <p>1.3. ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ (Bimb te Prateek)</p> <p>1.4. ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>1.5. ਕਾਵਿ ਸੰਚਾਰ (Kāv Sanchār)</p> <p>1.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. ਮੋਹਨਜੀਤ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1994, ਪੱਤਣ ਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਹਰ ਕਵੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ-ਕਿਰਤ) (Mohanjit (Dr.) (ed.), 1994, Pattann te Parchhāven, Ārsee Publishers, Delhi.) (Har Kavi di Paehlee Kāv-Kirat)</p> <p>2.1. ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.2. ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ (Bimb te Prateek Vidhān)</p> <p>2.3. ਕਾਵਿ ਸੰਚਾਰ (Kāv Sanchār)</p> <p>2.4. ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ (Ādhunik Samvednā)</p> <p>2.5. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>2.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਅਤਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਗਤਾਰ (ਡਾ.), 2007, ਦੁਖ ਦਰਿਆਓਂ ਪਾਰ ਦੇ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ, ਸ਼ਰੀਫ਼ ਕੁੰਜਾਹੀ, ਮੁਨੀਰ ਨਿਆਜ਼ੀ, ਫ਼ਖਰ ਜਮਾਨ, ਬੁਸ਼ਰਾ ਐਜ਼ਾਜ਼, ਅਹਿਮਦ ਜ਼ਫ਼ਰ) (Attar Singh (Dr.) ate Jagtār (Dr.), 2007, Dukh Dariāon Pār De, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.) (Afzal Aehsan Randhāwā, Najam Hussain Sayed, Sharif Kunjāhee, Munir Niāzi, Fakhar Zamān, Bushrā Aežāz, Ahmad Zafar)</p> <p>3.1. ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjābiat dā Sankalp)</p> <p>3.2. ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv-Sarokār)</p> <p>3.3. ਪ੍ਰਤੀਕ ਤੇ ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ (Prateek te Bimb Vidhān)</p> <p>3.4. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>3.5. ਕਾਵਿ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Kāv Vilakhanntā)</p> <p>3.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Ajmer Singh (Dr.) (ed.), 2000, **Khoj Patrikã : Pakistãni Punjãbi Sãhit Vishesh Ank (Ank 37)**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã. (PP. V-IX & 160-188)

Anjeel Kaur (Dr.), 2013, **Bhãrti ate Pãkistãni Punjãbi Kavità : Tuhnãtmak Adhiyan**, Shilãlekh, Delhi.

Attar Singh (Dr.), 1984, **Sãhit Samvednã**, Raghbir Rachnã Parkãshan, Chandigarh.

Dheer, Kuldeep Singh (Dr.), 1996, **Tuhnãtmak Sãhit : Sidhãnt te Vihãr**, Publication Bureau, Punjãbi University Patiãlã.

Piãrã Singh (Prof.), 2012, **ãdhunik Punjãbi Kavità : Sidhãnt, Itihãs te Parvitiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), 1990, **Tuhnãtmak Bhãrti Sãhit**, Guru Nãnak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Study of Sufi and Gurmat Poetry
ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
(Sufi ate Gurmat Kāv dā Adhiyan)

Total Credits 6

1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

(Sidhānt ate Itihās)

- 1.1 ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ
(Sufi Matt de Mool Sankalp)
- 1.2 ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ
(Gurmat de Mool Sankalp)
- 1.3 ਸਾਮੀ ਤੇ ਆਰੀਅਨ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ
(Sāmi te Āriyan Sanskriti)
- 1.4 ਸੂਫੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਸਾਂਝਾਂ ਤੇ ਵੱਖਰਤਾਵਾਂ
(Sufi te Gurmat Kāv : Sānjhān te Vakhartāvān)
- 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

2. ਕਲਾਮ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ

(Kalām : Bābā Shekh Farid)

ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.) (ਸੰਪਾ.), 2009, **ਸ਼ਲੋਕ ਤੇ ਸ਼ਬਦ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.

(Brahmajagdish Singh (Prof.) (ed.), 2009, **Shalok te Shabad : Bābā Sheikh Farid**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar)

- 2.1 ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਰੋਕਾਰ
(Adhiyātmak Sarokār)
- 2.2 ਨੈਤਿਕ ਆਧਾਰ
(Naetik ādhār)
- 2.3 ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Nāshmāntā te Mout dā Sankalp)
- 2.4 ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ
(Bimb te Prateek Vidhān)
- 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

3. ਬਾਣੀ : ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ - ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

(Bāñni : Āsā di Vār - Guru Nānak Dev ji)

ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, **ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ**, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.

Mahinder Kaur Gill (Dr.) (ed.), 2004, **Āsā di Vār**, Ārsee Publishers, Delhi

- 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Vishaegat Adhiyan)
- 3.2 ਤੱਤਕਾਲੀਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬਿੰਬ
(Tatkāleen Samāj dā Bimb)
- 3.3 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
(Adhiātmak Vār de tour ute)
- 3.4 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
(Gurmat Vichārdhārā)
- 3.5 ਵਾਰ ਦਾ ਸੰਗਠਨ
(Vār dā Sangatthan)
- 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

*Suggested Reading(s) :

Brahmjagdish Singh (Prof.), 2011, **Gurmat Kāv : Itihās ate Vichārdhārah Paripekh**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Harbhajan Singh (Dr.), 2007, **Mul te Mulānkann**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Jagdhir Singh (Dr.), 2013, **Sufi te Gurmat Kāv Chintan**, Gracious Books, Patialā.

Manmohan Singh (Dr.), 1993, **Sufimat ate Dhārmak Laehrān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Rāe, Jasbir Singh (Dr.), 2004, **Āsā di Vār : Bahupakhi Adhiyan**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 7
Punjābi Historical Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ
(Punjābi Itihāsak Novel)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt te Itihās)</p> <p>1.1 ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਰੂਪਾਕਾਰ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Itihāsak Novel Roopākār di Vilakhanntā)</p> <p>1.2 ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ? (Itihās dā Galapi Roopāntarann ?)</p> <p>1.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>1.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Punjābi Itihāsak Novel di Paramparā)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, 1989, ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kartār Singh Duggal, 1989, Nānak Nām Charhdi Kalā, Navyug Puublishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Sikh Itihās dā Galapi Roopāntarann)</p> <p>2.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Pātar-Chitarann)</p> <p>2.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, 2013, ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Sohann Singh Seetal, 2013, Tootān Wālā Khooh, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā)</p> <p>3.1 ਕਿਸਾਨੀ ਬਨਾਮ-ਸ਼ਾਹੂਕਾਰੀ (Kirsāni Banām-Shāhukāri)</p> <p>3.2 ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸੋਚ (Angrezān di Bastiwādi soch)</p> <p>3.3 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Desh di Jang-e-Āzādi dā Galapi Roopāntarann)</p> <p>3.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>3.5 ਧਾਰਮਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਗਲਪੀ ਬਿੰਬ (Dhārmak, Rājnitak te Dharam-nirpakh Laehrān dā Galapi Bimb)</p> <p>3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dusānjh, Surinder Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Itihāssak Novel**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

Bhagwant Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Sabhiāchār, Qomiat ate Punjābi Novel**, Twenty First Century Publications, Patiālā. (PP. 121-148, 168-188)

Karanjit Singh (Dr.) 2005, **Galapkār Sohan Singh Seetal**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Navneet Kaur (Dr.) 1994, **Kartār Singh Duggal di Galap-Drishti** ('Nānak Nām Charhdi Kalā' Trae-Larhi Novel de Sandarbh Vich), Saman-Sakhi Parkāshan, New Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2012, **Ādhunik Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Sandhu, Gulpāl Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Vinod, T.R. (Dr.), 1999, **Āao Novel Parhie**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā. (PP. 71-76)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE-8
Medieval and New Punjābi Prose
ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
Madhkāleen ate Naveen Punjābi Vārtak

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhānt Paripekh)</p> <p>1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Vārtak : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ (Kavitā te Vārtak dā Nikherhā)</p> <p>1.3 ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ (Purātan Punjābi Vārtak diān Parmukh Vangiyān)</p> <p>1.4 ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ (Naveen Punjābi Vārtak diān Parmukh Vangiyān)</p> <p>1.5 ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਨਵੀਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਨਿਖੇੜਾ (Purātan te Naveen Vārtak Vichlā Nikherhā)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਅਧਿਆਇ) (Surinder Singh Kohli (Dr.) (ed.), 2015, Purātan Punjābi Vārtak, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Paehle Chhee Adhiyāye)</p> <p>2.1 ਮੁੱਖਬੰਧ (Mukhbandh)</p> <p>2.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.3 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਮਿੰਨੀ ਗਰੇਵਾਲ, 2011, ਅਨਜਾਣੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Minnie Garewal, 2011, Anjānniān Dhartiān, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਸਫਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Safarnāmā : Paribhāsh te Tatt)</p> <p>3.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.3 ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Kalātmak Visheshṭāvān)</p> <p>3.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Ãmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dÃ Shailiegt Adhiyan**, Manpreet ParkÃshan, Delhi.

Karanjit Singh (Dr.), 2004, **PurÃtan PunjÃbi VÃrtak dÃ ItihÃs**, PunjÃbi Academy, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **SÃhit-SanrachnÃ : System ate Parvachan**, Ãrsee Publishers, Delhi.

PiÃrÃ Singh (Prof.), 2004, **PunjÃbi VÃrtak : SidhÃnt, ItihÃs te ParvitiÃn**, New Book Company, MÃi HirÃn Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ãdunik PunjÃbi VÃrtak dÃ ItihÃs**, PunjÃbi Acadmey, Delhi.

Seetal, Jeet Singh, **VÃrtak te VÃrtak Shailie**, PunjÃb State University Text Book Board, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Gadar Poetry and Revolutionary Movements

ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ

(Punjābi Gadar Kāv ate Krāntikāri Laehrān)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਵਾਸੀ (Native), ਅਵਾਸੀ (Emigrant), ਪਰਵਾਸੀ (Immigrant), ਵਿਦੇਸ਼ੀ (Foreigner), ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Vāsi, Awāsi, Parvāsi, Videshi, Sankalpān di Paribhāshā)</p> <p>1.2 ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. (N.R.I), ਆਬਾਦਕਾਰ (Settler), ਪੁਨਰਵਾਸੀ (Re-settler), ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (N.R.I., Ābādkāri, Punarvāsi Sankalpān vichlā antar)</p> <p>1.3 ਬਸਤੀਵਾਦ, ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਡਾਇਸਪੋਰਾ (Bastivād, Parvās te Dāisporā)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ (Panjāb diān Lok Laehrān)</p> <p>1.5 ਕੌਮੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Qāumi Laehrān de Prabhāv)</p> <p>2. **ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਗੁੰਜਾਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਧੀਨ) (Harbans Singh Litt (Dr.) (ed.), 2015, Gadar Kāv Goonjān, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Under Publication)</p> <p>2.1 ਗ਼ਦਰ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਿਛੋਕੜ (Gadar Sankalp di Viākhiyā, Itihās te Rājnitak Pichhokarh)</p> <p>2.2 ਗ਼ਦਰ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪ-ਵਿਧਾਨ (Gadar-Kāv dā Shilap-Vidhān)</p> <p>2.3 ਗ਼ਦਰ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ (Gadar-Kāv de Sarokār te Udesh)</p> <p>2.4 ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ-ਚੇਤਨਾ (Dāisporic-Chetnā)</p> <p>2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sāhit Viākhiyā)</p> <p>3. ਏ.ਸੀ. ਅਰੋੜਾ (ਸੰਪਾ.) 1996, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ (1849-1947), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (A.C. Arora (ed.), 1996, Punjāb Diān Lok-Laehrān (1849-1947), Punjābi University, Patialā.)</p> <p>3.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ (Punjāb diān Lok-Laehrān di Utpati)</p> <p>3.2 ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ (Nāmdhāri Laehar)</p> <p>3.3 ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ (Singh Sabhā Laehar)</p> <p>3.4 ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਲਹਿਰ (Āryā Samāj Laehar)</p> <p>3.5 ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ (Akāli Laehar)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Muddlā Parvāsi Punjābi Sāhit te Gadar Laehar, Ārsee Publishers, Delhi.

Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Gadar Laehar : Itihās ate Rājnitī, Manpreet Parkāshan, Delhi

Litt, Harbans Singh (Dr.) 2015, **Gadar Sahit da Shilp –Vidhān, Manpreet, Parkāshan, Delhi.

Puri, Harish K. (Dr.), 2006, **Gadar Laehar : Vichārdhārā, Jathebandi, Rannitī**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Sukhjīt Singh, 2014, **Punjāb Diān Rājnitak te Itihāsak Laehrān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Elective Course : Generic
(GE)
B.A. (Prog.) & B.Com (Prog.)**

Semester : V/VI

<p>GE - 1 Punjābi Drāmā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 2 Modern Punjābi Story and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 3 Punjābi Novel and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 4 Punjābi Epic and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Mahā-Kāv ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 5 Punjābi Long Poem and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Lammi Kavītā ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 6 Gurbānni and Functional Punjābi ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Gurbānni ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 7 Punjābi Travlogue and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 8 Punjābi Essays and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nibandh ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 9 Pākitstāni Drāmā and Fuctional Punjābi ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Pākitstāni Nātak ate Vihārak Punjābi)</p>	

Punjābi Drāmā and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Nātak : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Panjābi Nātak dā Itihās te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Nātak diān Mool Parviriān)</p> <p>1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Nātak ate Rangmanch)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. **ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ (ਡਾ.), 2015, ਭਾਈਆਂ ਬਾਝ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Satish Kumār Varmā (Dr.), 2015, Bhāiān Bājh, Shilālekh, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ (Samvād Kalā)</p> <p>2.3 ਨਾਟ ਮੰਚ (Nāt Manch)</p> <p>2.4 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)</p> <p>3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Punjābi diān Swar te Viyanjan Dhuniān)</p> <p>3.3 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Rachnā de Niyam)</p> <p>3.4 ਨਾਂਵ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Nānv te unhān diān Kismān)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Piārā Singh (Prof.), 2011, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vermā, Satish Kumar (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਕਹਾਣੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kahānni: Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Kahānni dā Sankhep Itihās te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Kahānni diān Mool Parviriān)</p> <p>1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਅਜੀਤ ਕੌਰ, 2014, ਮੌਤ ਅਲੀ ਬਾਬੇ ਦੀ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Ajit Kaur, 2014, Mout Ali Bābe Di, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.3 ਰਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ (Rachnā Jugtān)</p> <p>2.4 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ (Anndditthā Pairā)</p> <p>3.2 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ (Varann Bodh : Paintee Akharee)</p> <p>3.3 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh)</p> <p>3.4 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)</p>	

*Suggested Reading(s) :

- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
- Duggal, Navneet Kaur (Dr.) 2009, **Ajit Kaur diān Galap Rachnāvān di Nārivādi Ālochanā**, Shilālekh, Delhi. (PP. 154-174)
- Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Harbhajan Singh (Dr.), 1983, **Ik Khat Tere Nān**, Faqir Singh & Sons, Ghantā Ghar, Amritsar. (PP. 106-109)
- Piārā Singh (Prof.), 2012, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar. (PP. 87-132)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)</p> <p>1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Novel : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Panjābi Novel dā Itihās te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Novel diān Mool Parvīrtiān)</p> <p>1.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, 2001, ਲੰਘ ਗਏ ਦਰਿਆ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Dalip Kaur Tiwānā, 2001, Langh Gaye Dariyā, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā)</p> <p>2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>2.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>2.5 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairā Rachnā)</p> <p>3.2 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ (Lagān te Lagākhar)</p> <p>3.3 ਤਤਸਮ ਤੇ ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ (Tatsam te Tadbhav Shabad)</p> <p>3.4 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipritārthak te Bhuarthak Shabad)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2012, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar. (PP. 38-86.)

Sandhu, Garpāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Epic and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Mahā-Kāv ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Mahā-Kāv : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਅਰਸਤੂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ 'ਚ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ (Arastu di Drishti vich Mahā-Kāv)</p> <p>1.3 ਖੰਡ-ਕਾਵਿ ਤੇ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Khand-Kāv te Mahā-Kāv vichlā antar)</p> <p>1.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie)</p> <p>1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Mahā Kāv dā Itihās)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2010, ਰਾਣਾ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. (Bhāi Veer Singh (Dr.), 2010, Rānā Surat Singh, Bhāi Veer Singh Sāhit Sadan, New Delhi.)</p> <p>2.1 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.2 ਕਥਾਨਕ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ (Kathānak te Udesh)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ ਕਲਾ (Pātar-Chitarann Kalā)</p> <p>2.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhashā-Shailie)</p> <p>2.5 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Ālochnātmak Adhiyan)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh)</p> <p>3.2 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਖਾਣ (Panjābi de Akhānn)</p> <p>3.4 ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Bindi, Tippi te Adhak di Varton)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Avtār Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Mahā-Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Harbhajan Singh (Dr.), 2002, **Patarānjalee**, Guru Nānak Dev University, Amritsar. (PP. 52-72)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Long Poem and Functional Punjābi**ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Punjābi Lammi Kavita ate Viharak Punjābi)**

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1 ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Lammee Kavita diān Roopākārak Visheshtāvān)</p> <p>1.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤ (Birtāntak Jugat)</p> <p>1.3 ਕਾਵਿ ਬਿੰਬ (Kāv Bimb)</p> <p>1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, 2014, ਲੁਣਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Shiv Kumar Batālvi, 2014, Loonnā, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā)</p> <p>2.1 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (kāv-jugtān)</p> <p>2.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takneeki Pakh)</p> <p>2.3 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ (Mahā Kāv jān Prageet-Kāv)</p> <p>2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kathā Sār te Roopāntarann)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Viharak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ (Vigiāpan Rachnā)</p> <p>3.2 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Vismik : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Punjābi Vāk Rachnā de Niyam)</p> <p>3.4 ਵਧੇਤਰ : ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (Vadhetar : Agetar, Madhetar te Pichhetar)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Arshi, Gurcharan Singh, 1990, **Lunnān Samikhiyā : Vidhimoolak Drishti-Bindoo**, Punjābi Academy, Delhi.

Avtār Singh, 2012, **Punjābi Mahā Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Punni, Amrik Singh, 1992, **Shiv Kumār Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Gurbānni and Functional Punjābi
ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Gurbānni ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh)</p> <p>1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ (Gurmat Kāv Paramparā)</p> <p>1.2 ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Gurbānni ate Kavita Vichlā Antar)</p> <p>1.3 ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Gurbānni Vichārdhārā)</p> <p>1.4 ਨਿੱਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ (Nitnem diān Bānniān)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ : ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ (Anand Sāhib : Guru Amardāss Ji)</p> <p>ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2014, ਨਿੱਤਨੇਮ ਦਰਸ਼ਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Mahinder Kaur Gill (Dr.) (ed.), 2014, Nitnem Darshan, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Gurmat vich Anand dā Sankalp)</p> <p>2.2 ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਸਿਧਾਂਤ (Anand Sāhib Bānni dā Sangatthan Sidhānt)</p> <p>2.3 ਪਉੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ (Paurhi Prabandh)</p> <p>2.4 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (Lekh Rachnā)</p> <p>3.2 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahote Shabadān di thān ik Shabad)</p> <p>3.3 ਯੋਜਕ ਤੇ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ (Yojak te Samāsi Shabad)</p> <p>3.4 ਸੰਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Sambandhak : Paribhāshā te Bhed)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Harbhajan Singh (Dr.), 2010, **Pārgāmi**, Guru Nānak Dev University, Amritsar. (PP. 52-64)

Piārā Singh (Prof.), 2009, **Madhkāleen Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān**, New Book Company, Mai Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Travalogue and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Safarnāmā : Paribhāshā)</p> <p>1.2 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਤੱਤ (Safarnāmā : Tatt)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Panjābi Safarnāme dā Sankhep Itihās)</p> <p>1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2013, ਓਮ ਪਰਬਤ, ਐੱਚ. ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Ravinder Singh (Dr.), 2013, Om Parbat, H. K. Prakashan, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਰਚਨਾ ਸ਼ੈਲੀ (Rachnā Shailie)</p> <p>2.3 ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Roopākārak Visheshatāvān)</p> <p>2.4 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Swar te Viyanjan Dhuniān)</p> <p>3.2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ – ਦਫ਼ਤਰੀ ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ (Paribhāshak Shabadāwali – Daftari te Banking)</p> <p>3.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvare)</p> <p>3.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ (Alankār : Paribhāshā te Prakār)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dā Shailiegat Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāsha te Viākaran (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Essays and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Nibandh ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਨਿਬੰਧ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Nibandh : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ (Nibandh dā varḡikaran)</p> <p>1.3 ਲੇਖ ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Lekh te Nibandh Vichlā Antar)</p> <p>1.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨਿਬੰਧ (Sabhiyāchārak Nibandh)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਮਰ, 2010, ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ, ਗਰੇਸ਼ਿਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Amarjit Singh Amar, 2010, Kaviān de Ang Sang, Gracious Books, Patiālā.)</p> <p>2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Punjābi Kāvī Darbārān di Paramparā)</p> <p>2.2 ਵਾਰਤਕ ਸਰੋਕਾਰ (Vārtak Sarokār)</p> <p>2.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ – ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Shabadāvali – Mediā te Sāhitak)</p> <p>3.2 ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ (Shudh Ashudh Shabad)</p> <p>3.3 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ) (Chitthi Pattar – Daftari ate Sarkāri)</p> <p>3.4 ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣੀ (Report Likhanni)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākaran**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Jaspreet Kaur, 2013, **'Kaviān de Ang Sang' : Shailie-Vigyanak Adhiyan**, National Book Shop, Delhi.

Seetal, Jeet Singh, **Vārtak te Vārtak Shailie**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI

GE - 9

Pākistāni Drāmā and Fuctional Punjābi
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Pākistāni Nātak ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Nātak : Paribhāshā ate Tatt)</p> <p>1.2 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੜਾਅ (Pākistāni Punjābi Nātak de Parmukh Parhā)</p> <p>1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ (Pākistāni Punjābi Nātak de Mool Sarokār)</p> <p>1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Pākistāni Punjābi Nātak te Rangmanch)</p> <p>2. ਮੇਜਰ ਇਸਹਾਕ ਮੁਹੰਮਦ (ਲਿਪੀਅੰਤਰ : ਜਗਤਾਰ), 1980, ਕੁਕਨੁਸ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ Major Ishaq Mohammad (Lippiāntar : Jagtār), 1980, Quqnas, Deepak Publishers, Jalandhar.</p> <p>2.1 ਕੁਕਨੁਸ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ (Quqnas Sankalp dā Mythihāsak Pichhokarh)</p> <p>2.2 ਨਾਟ ਕਲਾ, ਜੁਗਤਾਂ ਤੇ ਕਥਾਨਕ (Nāt Kalā, Jugtān te Kathānak)</p> <p>2.3 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਚੇਤਨਾ (Samāj-sabhiāchārak Chetnā)</p> <p>2.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਖਰਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ (Pākistāni Nātak dā Vakhrā Muhāndrā)</p> <p>2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ (Anndditthā Pairā)</p> <p>3.2 ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਣ (Roopāntari Viākarann)</p> <p>3.3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Visheshann : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.4 ਵਾਕਾਂਸ਼ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ (Vākānsh : Paribhāshā te Vargikarann)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Ajmer Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Khoj Patrikā (Pākistāni Punjābi Sāhit Vishesh Ank)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pākistāni Punjābi Sāhit : Nikās te Vikās**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patīālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pākistāni ate Parvāsi Punjābi Sāhit dā Adhiyan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Compulsory Course
(AECC)
MIL - Punjabi
B.A. (Prog.), B.Com (Prog.) & B.Sc (Prog.)**

Semester : I/II

**AECC - MIL
Punjābi A
(Advānce Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - B
(Intermediate Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - C
(Basic Level)**

* Student can opt any one out of these three Levels of Punjabi papers as per the criteria.

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi A
Advānce Level

Note : For the students who qualified Punjābi as a subject in X class or studied onwards.

	Total Credits 2
<p>1. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, ਲੋਕ-ਨਾਟਕੀ : ਨਾਟ-ਰੂਪ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Rawail Singh (Dr.), 2011, Lok-Nātki : Nāt-Roop, Shilālekh, Delhi.)</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan) 1.2 ਲੋਕ-ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ (Lok-Nāt Paramparā) 1.3 ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Nātaki Roopāntarann) 1.4 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ (Samvād Vidhi) 1.5 ਨਾਟ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਨਾਟ ਮੰਚਣ (Nāt-Kalā ate Nāt Manchann) 1.6 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā) 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan) <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā) 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Punjābi Bhāshā diān Visheshtāvān) 2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (Punjābi Bhāshā te Gurmukhi Lippi) 2.4 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Kārak : Paribhāshā te Kismān) 2.5 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad) 	2

*Suggested Reading(s) :

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rajinderpal Singh (Dr.) and others, 2011, **Lokdhārā ate Ādhunikā : Roopāntarann ate Punar Mulānkann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patilāā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi B
Intermediate Level

Note : For the students who qualified VIII class with Punjābi as a subject.

	Total Credits 2
<p>1. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.), 2011, Punjābi Swai-Jeevani Ansh, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>1.1 ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਅੰਤਰ ਤੇ ਸਾਂਝ (Jeevani te Swai-Jeevani : Antar te Sānjh)</p> <p>1.2 ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ (Bhumikā Vichle Vichār)</p> <p>1.3 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Swai-Jeevani : Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.4 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉੱਭਰਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਬਿੰਬ (Swai-Jeevani Anshān Vichon Ubhrran Wāle Lekhak Bimb)</p> <p>1.5 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā)</p> <p>2.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (Chithi Pattar)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvire)</p> <p>2.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਉਪਮਾ, ਰੂਪਕ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (Alankār : Upmā, Roopak, Anuprās, Atkathni, Drishtānt)</p> <p>2.5 ਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ (Ling te Vachan)</p>	2

*Suggested Reading(s) :

Arvinderpal Kaur (Dr.), 1991, **Amritā-Prabhjot kaur (Vol. II)**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.
 Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
 Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
 Lamba, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb te Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi C
Basic Level

Note : For the Students who could not opt Punjābi as a subject in VIII class or at any level because of one or the other reasons, but have little understanding of the Language & the Script.

	Total Credits 2
<p>1. ਇੰਦੇ (ਪ੍ਰੋ.), 2011, ਹੁਣ ਹੱਸਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਏ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Inde (Prof.), 2011, Hunn Hassann di Vāri Ae, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>1.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ (Vishā Vastu)</p> <p>1.2 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>1.3 ਕਾਵਿ-ਸੰਚਾਰ (Kāv -Sanchār)</p> <p>1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>1.5 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ (Varann Bodh : Paintee Akhree)</p> <p>2.2 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ (Lagān te Lagākhar)</p> <p>2.3 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ (Swar te Viyanjan)</p> <p>2.4 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahute Shabadān di thān Ik Shabad)</p> <p>2.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ : ਸੁਧ-ਅਸੁਧ (Shabad Jorhān de Niyam : Shudh-Ashudh)</p> <p>2.6 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)</p>	2

*Suggested Reading(s) :

Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.
 Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Elective Course
(AEEC)*
Skill Based Papers
BA (Prog.) & B.Com (Prog.)**

Semester : III/IV/V/VI

<p>AEEC - 1 Learning Skill of Film Making ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Filmsāzi dā Hunar Sikhannā)</p>	<p>AEEC - 2 Learning Skill of Punjābi Lexicogrāphy ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Punjābi Koshkāri dā Hunar Sikhannā)</p>
<p>AEEC - 3 Learning Skill of Creative Writing ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Sirjnnātmak Lekhann dā Hunar Sikhnnā)</p>	<p>AEEC - 4 Learning Skill of Drāmā and Theatre ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Nātak ate Rangmanch dā Hunar Sikhnnā)</p>

Semester : III/IV/V/VI

AEEC - 1

Learning Skill of Film Making

ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ

(Filmsāzi dā Hunar Sikhannā)

	Total Credits 2
<p>ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਰ, 2010, ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕਲਮਿਸਤਾਨ, 2 – ਨਿਊ ਦਿਓਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ. Bakhshinder, 2010, Filmsāzi, Kalmistān, 2- New Deol Nagar, Jalandhar.</p>	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p>	
<p>1.1 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Filmsāzi dā Itihās)</p>	
<p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Cinemā dā Itihās)</p>	
<p>1.3 ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (Nirdeshan ate Nirdeshak)</p>	
<p>1.4 ਨਾਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ (Nāch Nirdeshan jān Choreogrāphy)</p>	
<p>1.5 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Filsāzi di Shabdāvali)</p>	
<p>1.6 ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗ੍ਰਾਫਰ (Camerāman jān Cinematogrāpher)</p>	
<p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p>	
<p>2.1 ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣਾ (Film laee Kahānni Likhannā)</p>	
<p>2.2 ਪਟ-ਕਥਾ ਜਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨ ਪਲੇ ਲਿਖਣਾ (Pat-Kathā jān Screen Play Likhannā)</p>	
<p>2.3 ਸੰਵਾਦ ਲਿਖਣਾ (Samvād Likhannā)</p>	
<p>2.4 ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Geet-Sangeet tiyār karnā)</p>	
<p>2.5 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਾਸਟਿੰਗ (Adākārān di Chonn jān Cāsting)</p>	
<p>2.6 ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (Shooting karan ton pahlān)</p>	
<p>2.7 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੈਂਡਲਿੰਗ (Adākārān di Handling)</p>	
<p>2.8 ਡਬਿੰਗ ਕਰਨਾ ਸਿਖਣਾ (Dubbing karnā Sikhnnā)</p>	
<p>2.9 ਮਿਕਸਿੰਗ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ (Mixing jān Punar-recording)</p>	
<p>2.10 ਫਿਲਮ ਦੀ ਕੱਟ-ਛਾਂਟ ਜਾਂ ਐਡਿਟਿੰਗ (Film di cut-chhānt jān editing)</p>	
<p>2.11 ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਪਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Film Nirmānn jān Film Production de Hunar nu Sikhnnā)</p>	

Suggested Reading(s) :

Jasbir Kaur (Dr.), 2014, **Punjābi Samāj ate Mediā**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā. (PP. 311-249)

Nasrāli, Baljinder (Dr.), 2010, **Punjābi Cinemā te Sāhit (Samkāli Sandarbh)**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC - 2
Learning Skill of Punjābi Lexicogrāphy
ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Punjābi Koshkāri dā Hunar Sikhannā)

	Total Credits 2
<p>ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. Ravinder Kumār (Dr.) (ed.), 2007, Punjābi Koshkāri : Chunnoutiān ate Sambhāvnāvān, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.</p>	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p>	
<p>1.1 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਰੂਪ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ (Koshkāri : Saroop, Samassiāvān ate Subhā)</p>	
<p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Koshkāri dā Itihās)</p>	
<p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ (Punjābi Koshkāri : Chunnoutiān ate Sambhāvnāvān)</p>	
<p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Punjābi Koshkāri : Sidhāntak Shabdāvali)</p>	
<p>1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ (Punjābi Koshkāri : Dashā ate Dishā)</p>	
<p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p>	
<p>2.1 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri de Mahatav nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.2 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri ate Teekākāri de Antar nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.3 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri di Vidhi te Parkiriyā nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.4 ਇੰਦਰਾਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Indrāz tiyār karn dā Gyān hāsil karnā)</p>	
<p>2.5 ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Electronic Koshkāri di Vidhi nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.6 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਣਾ (Koshkāri de Indrāzān dā Kram tiyār karnā Sikhnnā)</p>	

Suggested Reading(s) :

Kapoor, Navratan (Dr.), 2004, **Punjābi Koshkāri : Tūnātmak Vishleshann**, Punjābi Publication, Patīālā.

Khairā, Daljit Singh (Dr.), 2009, **Koshkāri ate Punjābi Koshkāri**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Sethi, Uma (Dr.), 2009, **Koshkāri : Samassiāvān ate Samādhān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Sidhu, Paramjit Singh, 1995, **Koshkāri-Kalā ate Punjābi Koshkāri**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC – 3
Learning Skill of Creative Writing
ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Sirjnnātmak Lekhann dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2013, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.</p> <p>Jagjit Kaur (Dr.) & Manjit Singh (Dr.) (eds.), 2013, Sirjnnātmak Lekhann ate Jan-sanchār Mādhiyam, Manpreet Parkāshan, Delhi.</p> <p>1. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ (Sirjnnātmak Lekhann)</p> <p>1.7 ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ (Sirjannā Laee kujh zaroori nukte)</p> <p>1.8 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ (Sāhit ate Sanchār.)</p> <p>1.9 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Jan-Sanchār diān Visheshṭāvān)</p> <p>1.10 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ - ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ (ਪੰਨੇ : 47-57) (Sirjannātmaktā ate Mediā Lekhann – Kavītā, Kahānni ate Nātak, PP. 47-57)</p> <p>2. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ (Jan-Sanchār Laee Sirjannā : Print Mediā)</p> <p>2.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ (Khabarān dā Sampādan)</p> <p>2.2 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ (Feature Lekhann)</p> <p>2.3 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ (Interview Lekhann)</p> <p>2.4 ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ (Vigīāpan Lekhann)</p> <p>2.5 ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ (Bacheān Laee Lekhann)</p> <p>3. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ (Jan-Sanchār Laee Sirjannā : Electronic Mediā)</p> <p>3.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਲੇਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Khbrān Lekhann di Kalā Sikhnnā)</p> <p>3.2 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Anchoring di Kalā Sikhnnā)</p> <p>3.3 ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ (Internet dā Prayog Karnā)</p> <p>3.4 ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Interview Karan di Kalā Sikhannā)</p> <p>3.5 ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Vigīāpan tiyār Karnā)</p>	

*Suggested Reading(s) :

Rawail Singh (Dr.), 2013, **Mediã : Vihãrak Adhiyan**, Gracious Books, Patiãlã, PP. 45-94.

Thãpar, Prithvi Rãj (Dr.), 2011, **Punjãbi Mediã**, Manpreet Parkãshan, Delhi, PP. 15-83.

Thãpar, Prithvi Rãj (Dr.), 2012, **Sanchãr, Takneek te Multimediã**, Manpreet Parkãshan, Delhi, PP. 45-48
& 161-171.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC - 4
Learning Skill of Drāmā and Theatre
ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Nātak ate Rangmanch dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>1. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ, 2009, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Pāli Bhupinder, 2009, Nātak ate Nāt-Chintan, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.)</p> <p>ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸੰਬੰਧ (Nātak ate Rangmanch dā Sambandh)</p> <p>1.2 ਨਾਟ-ਵਿਧਾ ਦੀਆਂ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (Nāt-vidhā diān Rangmanchi Samassiāvān)</p> <p>1.3 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ (Pātar Usāri, Adākāri Hunar ate Riharsalān)</p> <p>1.4 ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ (Sahāiyak Viountkār, Rangmanch ate Sangeet)</p> <p>1.5 ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ (Vishva Nāt-Chintan Paramparā)</p> <p>2. ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ (Manchi Abhiyās)</p> <p>2.1 ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਰਨਾ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā Nātki-Roopāntarann karnā)</p> <p>2.2 ਲੇਖਣ ਹੁਨਰ : ਸਕਰਿਪਟ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Lekhann Hunar : Script te Samvād tiyār Karnā)</p> <p>2.3 ਅਭਿਨੈ-ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Abhinae-Hunar nu Sikhnnā)</p> <p>2.4 ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Vesh Bhushā, Makeup karan de Hunar nu sikhnnā)</p> <p>2.5 ਨਾਟ-ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Nāt-Sirjann Parkiriyā nu Samjhannā)</p>	

Suggested Reading(s) :

Kazāk, Kirpāl (Prof.), 2013, **Rangmanch Chintan**, Gracious Books, Patialā.

Behl, Navnendrā (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nātak**, Punjābi Academy, Delhi,

Māngat, Jaswinder Kaur, 2006, **Rangmanch de Buniyādi Niyam**, Publication Bureau, Punjābi University,
Patialā

Varmā, Satish Kumār (Dr.), 2003, **Punjābi Rangmanch di Bhumikā**, Bishan Chand and Sons, Delhi.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

CBCS (2015-16)

दिल्ली विश्वविद्यालय

परिषद शाखा - 1

कमरा संख्या - 212

नया प्रशासनिक खंड,

दिल्ली - 110007

दूरभाष - 27001155

Dated : 29.07.2015

Ref. No. CNC-I/ A.C.(1)Res/2015/

Enclosed please find herewith the following Academic Council Resolution/s for information and necessary action at your end.

A.C. dated 13.07.2015 Res. No. 5(1)

Yours faithfully,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. S. Thakur'.

Section Officer (Council-I)

The Head
Department of Punjabi,
The University of Delhi,
Delhi-110007

UNIVERSITY OF DELHI

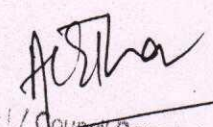
ACADEMIC COUNCIL
DATED : 13.07.2015
RESOLUTION NO. 5(1)

Resolution No. 5(1)

05/ The Council considered and accepted the following recommendations of the **Standing Committee on Academic Matters** made at its meeting held on Saturday, the 11th July, 2015 on Choice Based Credit System (CBCS) syllabi of various under-graduate courses/papers, to be implemented from the academic session 2015-2016, as proposed by the Faculties concerned, and recommended to the Executive Council for approval:

1/ "Resolved that the recommendations of the Faculty of Arts made at its meeting held on 19.06.2015 regarding syllabi of the following under-graduate courses/papers under Choice Based Credit System of **Department of Punjabi**, to be implemented from the academic session 2015-2016, be accepted:

1. B.A. (Hons.) Punjabi (**vide Appendix-3** enclosed)
2. Punjabi Paper in B.Com. (Hons.)/B.Sc.(Hons.)/B.A.(Prog)/B.Com.(Prog.)/ B.Sc. (Prog.) (**vide Appendix-4** enclosed)

परिषद शाखा-1 / Council Branch-I
दिल्ली विश्वविद्यालय / University of Delhi
दिल्ली / Delhi-110007
~

दिल्ली विश्वविद्यालय
University of Delhi

परिषद शाखा / Council Branch-I

कमरा संख्या / Room No.- 212

नया प्रशासनिक खंड / New Administrative Block,

दिल्ली / Delhi-110007

दूरभाष / Telephone-27001155

Ref. No. CNC-I/ A.C.(1)Res/2017/

Dated : 23.08.2017

Enclosed please find herewith Academic Council Resolution No. 13 dated 20-23 June, 2017 and Executive Council Resolution No. 8-27 dated 03.07.2017/14-15.07.2017 alongwith Appendix for information and necessary action at your end.

Yours faithfully,

Section Officer (Council-I)

The Head
Department of Punjabi,
University of Delhi,
Delhi-110007

CNC-I/17R-95
24/08/17

UNIVERSITY OF DELHI

ACADEMIC COUNCIL
RESOLUTION NO. 13
DATED : 20-23 June, 2017

Resolution No. 13

13/ The Council considered and accepted the recommendations of the Faculty of Arts made at its meeting held on 17.06.2017 regarding introduction of the Core MIL A, B and C papers in B.A. (Prog.) and B.Com. (Prog.) course under the CBCS of the Department of Punjabi as per details placed at **Appendix-26** and recommended to the Executive Council for approval.

ASTha
परिषद् शाखा-1 / Council Branch-1
दिल्ली विश्वविद्यालय / University of Delhi
दिल्ली / Delhi-110007
n

University of Delhi

E.C. Resolution No. 8-27
Dated: 03.07.2017/14-15.07.2017

8/- The Executive Council approved the following recommendations made by the Academic Council at its meeting held on 20th to 23rd June 2017.

8-27 The Executive Council approved the recommendations of the Faculty of Arts made at its meeting held on 17.06.2017 regarding introduction of the Core MIL A, B and C papers in B.A. (Prog.) and B.Com. (Prog.) course under the CBCS of the Department of Punjabi as per details placed at **Appendix-XLVIII**.

21/08/2017

UNIVERSITY OF DELHI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME

(Courses effective from Academic Year 2013-14)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED

Foundation Course: Language, Literature, and Creativity – I (Punjabi)

Note: The courses are uploaded as sent by the Department concerned. The scheme of marks will be determined by the University and will be corrected in the syllabus accordingly. Editing, typographical changes and formatting will be undertaken further.

Four Year Undergraduate Programme Secretariat
fouryearprog@gmail.com

Foundation Course in Punjābi (M.I.L.)

Language, Literature and Creativity
BwSw, swihq Aqy isrjxwqimkqw
(Bhāshā, Sāhit Ate Sirjannātmiktā)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculum.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits: 14 X 4 = 56

Project Work: 35 Marks

Semester end Written Examination : 40 Marks

Duration of end semester examination : 2 hrs

1. Objectives and Expected Outcomes:

The basic objective of this Foundation Course in Punjabi is not only to bring out the best potential from within every student but also to make them aware of National issues and also to make them conscious to contribute positively towards the grand challenges, as defined in the curriculum, in whatever best manner within their own family, social and professional circumstances.

Real success would be to eradicate existing bi- polar mechanism (theoretical to practical) and to bring in a paradigm shift wherein both concepts would (theoretical and practical) merge effortlessly without boundaries thereby breaking the stereo type system of learning.

The course programme has been structured in a manner wherein the students would not be scared of heavy technical jargons, linguistic and literary principles of the subject, rather they would look forward to receive and assimilate the subject in an interesting fun learning manner. Thus, making the course a fun, not a burden.

Better emphasis has been placed in the basic presentation of the course in an easily digestible and student friendly manner, so that, student should not waste their time and skills in cramming or analytically evaluating the subject, rather they should extend their neuronal capacity to create, develop or modify the same according to one's individualistic capacity.

The course content has been drafted in such a way that there would be earnest desire amongst learners to get in-depth understanding of the language and the curiosity to reach at the wavelength from where the author has created the artistic marvel rather than just going through the course for the sake of clearing paper or acquiring degree. The module of this Foundation Course in Punjabi has been designed/drafted on the principles of Reverse Osmosis System (R.O.S.) which enables every student to interact, comprehend and respect inter-disciplinary medium and thereby able to extract the purest form of creativity from within.

audyS :

ies pwTkRm dw audyS, ividAwrQIAW f iek qr& BwSw Aqy swihq dy
suhj-svwd nwl joVxw hY, auQy nwl hI ividAwrQIAW dy AnuBv ivc
ies igAwn dw iezw&w vI krnw hY ik mwnv-jIvn dy iviBMn KyqrW

FOUNDATION COURSE: LANGUAGE, LITERATURE, AND CREATIVITY – I (PUNJABI)

nwl sMbMDq isrjxwqimkqw, iks qrHW ienswn dI idRStI-sImw f ivsqwrDI hY[ies leI ies pwTkRm f do Bwg ivc vMifAw igAw hY[pihlw Bwg, BwSw qy isrjxwqimkqw Aqy dUjw Bwg, swihq qy isrjxwqimkqw f smripq hY[

BwSw Aqy isrjxwqimkqw aupr AwDwrq pihly Bwg ivc ividAwrQIAW f BwSw dy pRiq jwgrUk krn dy nwl nwl, sMbMDq ivSy f rOck bxwauwx vI hY[qknIkI SbdwvLI Aqy isDWq-crcw qoN bcdy hoieAW, ividAwrQIAW f BwSw dIAW gqIivDIAW nwl joV ky, BwSw f iek Kyf dI qrHW isKwieAw jwxw cwhIdw hY[ieh Bwg, aunHW ividAwrQIAW f qW pRyirq krygw hI jo BwSw dy inmn sqr f pRwpq kr cu`ky hoey hn, nwl hI ies Bwg dy mwiDAm nwl aunHW ividAwrQIAW q`k vI phuMcx dw lkS hY jo pMjwbI dw swDwrx pRXog vI nhIN jwxdy[AiDAwpkW kolon Aws kIqI jWdI hY ik auh sMbMDq ivSy dy qknIkI rUp Aqy pirBwSk p`K qoN bcdy hoieAW, ividAwrQIAW dI sUJ-p`Dr `qy Aw ky, aunHW nwl sMvwd rcwauX[ ies pwTkRm dw mUl audyS, ividAwrQIAW dI BwSweI smr`Qw dw ivkws krnw hY[ies sMbMD ivc AiDAwpkW dw iDAwn, hyT ilKy nukiqAW aupr kyNdirq hoxw lwzmI hY :

- ividAwrQIAW f svY-pRgtwvy leI pRyirq krnw[
- smUihk crcw au~qy bl dyxw[
- smUh ivc kMm krn leI ividAwrQIAW f iqAwr krnw[
- ivhwrgq XojnwvW (pRoJYktW) dy mwiDAm rwhIN, BwSw Aqy smwj nwl juVy hoey pRSnW dy pRiqau~qrW (irspONiss) leI b`icAW f iqAwr krnw[
- suxn, bolx, pVHn, ilKx ijhy hunrW dw ivkws krnw[
- isrjxwqimkqw Aqy klpnw SkqI f pRcMf krnw[

ieh Bwg AwpXI mUl pRikrqI ivc AMqr-AnuSwsnI hY[ividAwrQIAW dy BwSw-AnuBv dy AwDwr `qy hI, aunHW f BwSweI qOr `qy smr`Q bxwauwx vI ies dw lkS hY[ iksy inSicq pwT-pusqk f mwiDAm bxwauX dI bjwey AiDAwpk, ividAwrQIAW nwl AMqr-ikirAw (ieMtrYkSn) ivc pY ky, klws ivc hI pwT-swm`grI iqAwr kr skdy hn[ies bwbq kuJ sMkyq ies pwTkRm ivc id`qy gey hn[jo AiDAYn-AiDAwpn qy mulMkx ivc shwiek swbq hoxgy[

dUjy Bwg, **swihq Aqy isrjxwqimkqw** dy AMqrgq ividAwrQIAW qoN Aws r`KI jWdI hY ik auh kivqw, khwxI, vwrqk, Xwqrw-ibrqWqW, igAwn-swihq, svY-jIvnI AMSW Aqy AijhIAW hor klw-ikrqW f pVHky Aqy aunHW dy nwl juVIAW hoeIAW srgmIAW f smJidAW hoieAW, ^u`d swihq-lyKn v`l pRyirq hox[ aunHW dI ies swihq-isrjx Xwqrw ivc AiDAwpk, sihXogI bxky au~Bry Aqy aunHW f klm dI qwkq dw Aihsws krvw sky, ieh vI ies Bwg dw iek audyS hY[ ies Bwg dw iek kyNdr-ibMdU, ividAwrQI dy AMdr ies Bwv f auqpMn krnw vI hY ik swihq-lyKn, bVw zuMmyvwrI vwlw kwrj hY[ lyKk dI smwj pRiq v`fI jvwbdyHI huMdi hY[iesy kr ky, smwj ivc aus f au~cw drjw hwisl huMdw hY[zwihr hY ik ies sB kuJ sdkw, ividAwrQI AMdr d`bI hoeI isrjxwqimk-SkqI, auqyijq qy pRcMf hovygi Aqy auh sihjy sihjy swihq-lyKn v`l pRyirq hovygw[

Udesh :

Is pāth-kram dā udesh, vidiārthiān nu ik taraf, Bāshā ate sāhit de suhaj-suād nāl jorhnnā hai, uthe nāl hi vidiārthiān de anubhav vich is giān dā izāfā vi karnā hai ke mānav-jeevan de vibhin khetarān nāl sambandhit sirjannātmiktā, kis tarahān Insān di drishti-seemā nu vistārdi hai. Jis lai is path-kram nu do bhāgān vich vandeā giā hai. Paehla bhāg, Bhāshā te Sirjannātmiktā ate dooja bhāg, Sāhit te Srijannātmiktā nu samarpit hai.

Bāshā ate Sirjannātmiktā uppar ādhārat paehe bhāg vich vidiārthiān nu ik taraf, bhāshā de prati jāgroot karan de nāl nāl, sambandhat vishe nu rauchak bannaunnā vi hai. Takniki sahbdawali ate sidhānt-charchā ton bachde hoiān, vidiārthiān nu bhāshā diān gatividhiān nāl jorh ke, bhāshā nu ik khed di trahān sikhāia jānnā chāhidā hai. Eh bhāg unahān vidiārthiān nu tān prerit karegā hi jo bhāshā de niman satar nu prāpt kar chukke hoi han, nāl hi is course de mādhiām nāl unahān vidiārthiān tak vi pahunchann dā laksh hai jo Punjābi dā sādharann prayog vi nahin jānnde. Adhiāpkān kolon ās kiti jāndi hai ke uh sambandhat vishe de takniki roop ate parbhāshak pakh ton bachde hoiān, vidiārthiān di soojh padhar utte ā ke, unhān nāl samvād rachāunn. Is bhāg dā mool udesh vidiārthiān di bhāshāi samrathā dā vikās karnā hai. Is sambandh vich adhiāpkān dā dhiān hetth likhe nuktiān uppar kendrit honnā lāzmi hai :

- Vidiārthiān nu Swai-Pragtāve lai prerit karnā.
- Samoohik charchā utte bal dennā.
- Samooh vich kam karan lai vidiārthiān nu taiār karnā.
- Vihārak yojnāvān (Projects) de mādhiām rāhin bhāshā ate samāj nāl jurhe hoe prashnān de pratiuttār (responses) lai bachiān nu taiār karnā.
- Sunnan, bolann, parhan, likhann jahe hunrān dā vikās karnā.
- Sirjannātmiktā ate kalpanā-shakti nu parchand karnā.

Eh bhāg, āpni mool prakirti vich antar-anushāshani hai. Vidiārthiān de bhāshā-anubhavān de ādhār utte hi, unāhān nu bhāshāi taur utte samrath bannāunnā vi is dā laksh hai, kise nishchit pāth-pustak nu mādhiām bannāunn di bajāe adhiāpak, vidiārthiān nāl antar kiriā (interaction) vich pae ke, class vich hi pāth-smagri taiār kar sakde han. Is bābat kujh sanket path-kram vich ditte gae han, jo adhiyan-adhiāpan te mulankann vich sahāiak sābit honnge.

Dooje bhāg, **Sāhit ate Sirjannātmiktā** de antergat Vidiārthiān ton ās rakhi jāndi hai ke uh kavītā, Kahānni, vārtak, yātrā-birtāntān, giān-sāhit, swai-jeevani Anshān ate ajehiān hor kalā-kirtān nu parhke ate unhān de nāl jurhiān hoiān sargarmiān nu samjhdiān hoiān, khud sāhit-Lekhan val prerit hove. Us di is sāhit-sirjann yātrā vich adhiāpak, sehyogi bann ke ubbhare ate unahān nu kalam di tākat dā aehsās karvā sake, eh vi is bhāg dā ik udesh hai. Is bhāg dā ik kender-bindu, vidiārthi de andar is bhāv nu utpan karnā vi hai ke sāhit-lekhan, barhā zummewāri wālā kāraj hai. Lekhak di samāj prati vaddi jāwābdehi hundi hai. Ise kar ke, samāj vich us nu uchā darja hāsil hunda hai. Zāhir hai ke is sabb kujh sadkā, vidiārthi andar dabbi hoi sirjannātmak-shakti, utejit te prachand hovegi ate oh saehje saehje sāhit-lekhan val prerit hovegā.

2. Themes Sub-Themes

ivSy Aqy aup-ivSy

(Vishe ate Up-Vishe)

(A)	
Bwg pihlw : BwSw Aqy isrjxwqimkqw Bhāg paehlā : Bhāshā ate Srijannātmiktā	M.Marks/Credits/Weeks 20/24/6
<p><u>Unit 1</u></p> <p>a) Awpxy bwry ivc mOikK Aqy iliKq AiBivAkqI (Āpnne bāre vich maukhik ate likhit Abhiviyakti)</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sbd cox (Shabad Chonn) o vwk rcnw (Vāk Rachnā) o muhwvirAW dw pRXog (Muhāvreān dā Prayog) o mukq lyKn (Mukt Lekhan) <p>A) Awpwx jIvn ibaurw iqAwr krnw (Āpnā Jeevan Beorā Taiār Karnā)</p> <ul style="list-style-type: none"> o aucyc Aqy inr-aucyc BwSw-SYLI (Uchech Ate Nir-Uchech Bhāshā-Shailie) o kwsmpolyitn BwSw (Cosmopolitan Bhāshā) o vwsqivk jIvn dy Aks (Vāstvik Jeevan de Aks) <p>e) ivkws Aqy SMBwvvnwvW {AwrQk ivkws, aUrjw, buinAwdI FWcw Awid dy sMdrB ivc}</p> <p>(Vikās Ate Sambhāvnāvān) {Ārthak Vikās, Urjā, Buniādi Dhānchā Ād de Sandarbh Vich}</p> <p>(i) ividAwrQIAW dy vwck Sbd koS, ivAwkrx-rcnw f AMqr-ikirAw rwhIN smr`Q krnw[ (Vidiārthiān de Vāchak Shabad Kosh, Viākaran-Rachnā nu antar-kiryā rāhin Smarth karnā.)</p> <p>(ii) iliKq pRwpq swm`grI duAwrw BwSw dy igAwn f vDwauxw[(Likhit Prāpt Sāmagri Dvarā Bhāshā de Giān nu Vadhāunnā.)</p> <p><u>Unit 2</u></p> <p>a) Awpwx Xwqgrw-AnuBv {ieiqhwsK-sMsikRqk QW, bwzwr, myly, mYtro, Awrt gYlrI Awid 'coN ikSy hvwly nwl}</p> <p>(Āpnā Yātrā-Anubhav) {Itihāsak-Sanskritak Thān, Bāzār, Mele, Metro, Ārt Galary ād vichon kise Hawāle nāl}</p> <p>(i) &Icr/fwierI/A`KIN- vyKI/sMsmrx/ic`TI/kivqw/khwXI/ irport/lyK Awid jW koeI hor isrjxwqmk lyKn) (Feature/Diary/Akhin-Vekhee/Sansmarann/Chithi/Kavitā/ Kahānni/Report/Lekh Ād jān koi hor Sirjannātmak Lekhan.) AnuBv dw Awdwn-pRdwn krnw, kdy irport, kdy sMsmrn, kdy khwxI dy rUp ivc pyS krnw Awid</p>	<p>5/4/1</p> <p>5/4/1</p>

dy pRXog kIqy jw skdy hn[ieQy ividAwrQI dI
gRihx krn dI SkqI dw mulMkx Aqy aus f ivksq
krnw pRmuK audyS hovygw[

(Anubhav dā Ādān-Pardān Karnā, Kade Report, Kade
Sansmarann, Kade Kahānni de roop vich pesh karnā ād de paryog
keete jā sakde han. Ithe Vidiārthi di Grehann karan di sakti dā
mulankann ate us nu viksat karnā pramukh udesh hovegā)

A) pRikrqI, vwqwxr Aqy ishq

su`k rhIAW/pRdUiSg ndIAW Aqy qlwA/ru`qW/hvw/
ikrswNI/phwV/ryigsqwn/hspqwl/gMdgI/kwlj ivc
s&weI dw iemqzwm (AY~n.AY~s.AY~s dw
AnuBv)/kcrw/Bu`K Aqy ZrIbI/pRikrqI ibpqw
pRbMD Awid aupr mOiKk qy iliKq AiBivAkqI[

(Prakirti, Vātāvarann ate sehat)

(Suk raheeān/pradushit nadiān ate Talāb/Rutān/ Hawā/
Kirsāni/Pahār/registān/haspatāl/gandgi/college vich safāi dā
intzām (N.S.S. dā anubhav)/ kachrā/Bhukh ate garibee/ prakirti
biptā prabandh ād uppar maukhik te likhit abhiyiyakti.)

Unit 3

a) **BwSweI nmUinAW dw srvyKx**

{smwj dy iviBMn vrgW dy BwSw-ivvhwr dw
AiDAYn (ijvyN kMmkwjI/GrylU-nOkRw/irkSw/Awto
jW tY~ksI cwlk dI BwSw}, AnpVH qy pVHy-ilKy
vrgW ivckwr bxdI BwSw)

(Bhashāei-Namuniān dā Sarvekhann)

{Samāj de vibhin vargān de bhashā-vivhār dā Adhiyan (Jiwen,
kamkāji/Gharelu Naukrān/Rikshā/Auto jān Taxi Chālak di
Bhāshā), Anparh te Parhe-Likhe Vargān vichkār banndi Bhāshā.}

(i) AMkiVAW dw iek`qrIkrn-ivSlySx jW pySkwrI,
crcw, smUhk smvwd Awid[ies kwrj f SMBv
bxwauX leI ividAwrQI dUsry PwaUNfySn kOrsW
dy pwTkRmW dI shwieqw vI lY skdw hY[

ieQy phuMc ky ividAwrQI ieqnw jwgrUk ho jwey
ik auh sj`g rUp ivc dyS dy AwrQk-ivkws,
smwjK sm`isAwvW, nwgirkqw dy AnuBvW jW jIvn
dy dUsry AnuBvW nwl do-cwr hox l`gy[Bwv,
Awpxy pwTkRm ivc vMfI hoeI AMqr-vsqu f auh,
dyS dIAW cuxOqIAW nwl joV skx dy smr`Q ho
jwey[

(Ankrihān dā Ikatrikaran-Vishleshann jān Peshkāri, Charchā,
Samuhak samvād ād. Is kāraj nu sambhav bannāunn lae vidiārthi
doosre foundation coursān de pāth-kram di sahāytā lae sakdā hai.
Ithe pahunch ke vidiārthi itnā jāgrook ho jāe ke oh sajjag roop vich
desh de ārthak-vikās, samājak-samaseāvān, nāgriktā de Anubhavān
nāl do-chār honn lage. Bhāv, āpnne pāth-kram vich vandi hoee
antar-vastu nu oh desh diān chunnoutiān nāl jorh sakann de samrath
ho jāe.)

5/8/2

Unit 4

a) **rwStrI-siBAwcrk AMdolnW ivc pMjwBI BwSw dI
BUimkw**

(Rāshtri-Sabhiāchārak Andolanā vich Punjābi Bhāshā di
Bhumikā)

<ul style="list-style-type: none"> • pMjwbI dy pRmu`K rcnwkwR dw Xogdwn (Punjābi de Pramukh Rachnākārān dā Yogdān) • pMjwbI BwSw dy sMbMD ivc rwStrI nyqvwW dy ivcwr (Punjābi Bhāshā de Sambandh vich rāshtri Netāvān de vichār.) • rwj-BwSw Aqy sMprk BwSw dy rUp ivc pMjwbI (Rāj Bhāshā ate Sampark Bhāshā de Roop vich Punjābi) • sMcwr-mwiDAmW 'coN au~Brdw pMjwbI dw srUp (Sanchār Mādhiāmān vichon ubhradā Punjābi Bhāshā dā Saroop.) <p>(i) khwxI/kivqw/gIq/Zzl dI isrjxw jW sMkln krnw, pwT krnw Aqy kMT krnw Awid[(Kahānni/Kavitā/Geet/Gazal di Sirjannā Jān Sankalan Karnā, Pāth Karnā ate Kanth karnā ād.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pirBwSk SbdwvLI (sUcI sMkln)[(Pribhāshak Shabdāwali {Soochi Sankalan}) • mobwiel (AY~s.AY~m.AY~s.)/ soSl-sweIts/ myl/ cYitMg/blwg/tI.vI./ryfIau/isnymw/ieSiqhwr Awid nwl bxdI BwSw (iviBMn BwSw rUpW dy Aks), pMjwbI i&lm pRdrSn Aqy crcw[(Mobile{S.M.S.}/ Social Cites/Mail/chatting/Blog/ T.V./Radio/Cinema/Ishtehār ād nāl Banndi Bhāshā {Vibhin Bhāshā Roopān de Aks}, Punjābi Film Pardarshan ate charchā.) <p>A) nYiqk qy mwnvI mu`l Aqy swihq (Naitik te Mānvi-Mull ate Sāhit)</p> <p>(ijvyN : ihqopdyS/pMcqMqr dIAW khwxIAW/pMjwbI bwqW/ swKIAW Awid[bwbw Sy^ &rId/gurU nwnk dyv/kbIr/bulHy SwH dy swihqk sMdrB ivc Awid) (Jiwen : Hitopdesh/Panchtantar diān Kahānniān/Punjabi Bātān/Sākhiān ād. Bābā Sheikh Farid/Guru Nānāk Dev/Kabir/Buleh Shāh de sāhitak sandarbh vich ād.)</p> <p>(i) swihq qoN pRyrnw lYNdy hoieAW, smkwLI sm`isAwvW qy cuxOqIAW au~qy ivcwr-crcw Aqy lyKn[ (Sāhit ton Prernā lainde hoeān, Samkāli Samasyāwān te chunnoutiān ute vichār-charchā ate Lekhan.)</p> <p><b>e) nwrI Aidkwr, smwjK-AwrQk ivqkrw, jwqI ivv`sQw qy sMprdwiek BydBwv dy pRSn Aqy aunHW dw smwDwn[(Nāri Adhikār, Samājak-Ārthak Vitkarā, Jāti Vivasthā te Sampardāik Bhedbhāv de Prashan ate unhān de Samādhān)</p> <ul style="list-style-type: none"> • iviBMn smwjK/AwrQk/rwjnIqk msilAW au~qy swm`grI sMkln Aqy lyKn Awid[(Vibhin Samājak/Ārthak/Rājneetak Masleān utte Sāmagri Sankalan ate Lekhan ād.) 	<p>5/8/2</p>
--	--------------

<p>(B) Bwg dUjw : swihq Aqy isrjxwqimkqw Bhāg doojā : Sāhit ate Srijannātmiktā</p>		<p>M.Marks/Credits/Weeks 20/32/8</p>
<p>Unit : 1 (a) isrjxwqimkqw dy iviBMn rUp (Sirjannātmiktā de vibhin roop)</p> <p>(A) swihq ivc isrjxwqimkqw dy iviBMn rUp (Sāhit vich sirjannātmiktā de vibhin roop)</p> <p>Non-Voilance slok : bwbw Sy^ &rId (Salok : Baba Shekh Farid)</p> <p>Unity and Integrity " Avil Alh nUru aupwieAw, kudriq ky sB bMdy " (Sbd) Bgq kbIr (Aval Allah Noor Upāiā., Kudrat ke sabh Bande" (Shabad) Bhagat Kabir)</p> <p>" sBy swJIvwl sdwiein qUM iksY n idsih bwhrw jIau] " (Sabhe sānjhivāl sadāiyan tu kisae nā disae bāhrā jeeyo.)</p> <p>" sBY Gt rwmu boly rwmw boly] rwm ibnw ko boly ry] " (Sabhae ghat Rām bolae Rāmā bolae, Rām binā ko bolae re.)</p> <p>" n ko bYrI nhI ibgwnw sgl sMig hm kau bin Awie] " (Nā ko bairee nahee bigānā sagal sang hum ko ban āe.)</p> <p>Balanced Diet " bwbw hour Kwxw KusI KuAwru] ijqu KwDY qnu pIVIAy mn mih clih ivkwr] " (gurU nwnk dyv) (Bābā hor Khānnā Khusi Khuār, Jit Khādhe Tan Peerhiaē man meh chaleh vikār.) (Guru Nanak Dev)</p> <p>Feministic sensibility and Consciousness 'AMndwqw' (kivqw) :</p>	<p>(a) jIvn dy iviBMn KyqrW ivc isrjxwqimkqw (Jeevan de vibhin khetrān vich sirjannātmiktā) (A) kivqw, khwxI, vwrqk, nwtk Aqy hor swihq rUp[(swDwrX jwxkwrI) (Kavitā, Kahānni, Vārtak ate hor sāhit roop.) (Sādhārann Jānnkāri)</p> <p>not: ienHW kwiv-pwTW dI lYA, CMd, qukWq, AlMkwr, ibMb, pRqIk, BwSw-SYLI, ivSy- inBwA Awid dy isrjxwqmk pRXog f smJx dw Xqn kIqw jwvy Aqy ienHW f AiDAYn-AiDAwPn dw ivSw bxwieAw jwvy[ies sB kuJ qoN pRyrnw lYNdy hoieAW, kwiv-rcnw dw AiBAws vI kIqw jwvy[</p> <p>(Note : Inhān kāv-pāthān di lāi, chhand, tukānt, alankār, bimb, prateek, bhāshā-shailie, vishā—nibhā ād de sirjanātmak paryog nu samjhann dā yatan kitā jāve ate inhān nu adhiyan- adhiyāpan dā vishā bannaiā jāve. Is sabh kujh ton prernā lainde hoiān kāv-rachnā dā abhiās vi keetā jāve)</p>	<p>5/8/2</p>

<p>AMimRqw-pRIqm ('Andātā' (Kavitā) : Amritā Pritam)</p> <p>Language Consciousness : 'AwieAw nMd ikSor' (kivqw) : surjIq pwqr ('Āiyā Nand Kishor' (Kavitā) : Surjit Pātar)</p> <p>Glory of Punjāb 'pMjwb' : DnI rwm cwiqRk ('Punjāb' : Dhani Rām Chātrik)</p> <p>Nature and Culture : inter- Dialogue 'ru`K' (kivqw) : iSv kumwr btwlvI ('Rukh' (Kavitā) : Shiv Kumār Batālvi)</p> <p>" pvxu gurU pwxI ipqw mwqw Driq mhuq]" (slok) : gurU nwnk dyv ("Pavann Guru Pānni Pitā Mātā Dharat Mahat" (Salok) : Guru Nānak Dev)</p> <p>Patriotism 'AwE ncIey' (gIq) : mohn isMG ('Āo Nachiey' (Geet) : Mohan Singh)</p> <p>'dyS ipAwr pMjwb myrw' ('coN do kivqvwW) : pRo. pUrn isMG ('Desh Piār Punjāb Merā' (vichon do Kavitāvān) : Prof. Puran Singh.)</p> <p>" dyh isvw br mohy eIhy" : gurU goibMd isMG ("Deh Sivā bar mohe aehe" : Guru Gobind Singh.)</p> <p>Global Warming 'qpdw Drq-golw' (kivqw) : mnjIq mIq ('Tapdā Dharat-Golā' (Kavita) : Manjit Meet)</p> <p>Poetic Satire 'bwby gwauNdy' (kwiv- ivAMg) : jsVMq z&r ('Bābe Gāunde' (Kāv-Viyang) : Jaswant Zafar)</p>	<p>inSicq kIqy pwTW qoN pRyrrnw lYNdy hoieAW, ibrqWq, vrxn, vwqvwrx dw</p>	
---	--	--

<p>Unit : 2 nwvl, khwxI, imMnI-khwxI, lok-khwxI Aqy kQw-swihq (Novel, Kahānni, Mini-Kahānni, Lok-Kahānni ate Kathā-Sāhit)</p> <p><u>Morality & Ethics</u> `mohrW dy koly qy sULI dI sUL' (swKI)</b>          ( "Mohrān de Cole te Sooli di Sool" (Sākhi))</p> <p><b><u>Duty of a nation</u></b>  <b>`rwStr dw Drm' (jwqk kQw) : mnmQ nwm gupqw ('Rāshtar dā Dharam' (Jātak Kathā) : Manmath Nām Guptā)</p> <p><u>Terrorism, Diasporic Identity & Humanity</u> `twvrz' (khwxI AMS) : jrnYl isMG (kYnyfw)</b>          ('Towers' (Kahānni Ansh) : Jarnail Singh (Canada).)</p> <p><b><u>Political Unconscious of Terrorism and Minorities</u></b>  <b>`iskwrgwh' (nwvl AMS) : suirMdr nIr ('Shikārgāh' (Novel Ansh) : Surinder Neer.)</p> <p><u>Globalization & its impact on human psyche</u> `pMdrvHW lwI krws' (khwxI AMS) : krnYl isMG (fw.)</b>          ('Pandrahvān Lāl Cross' (Kahānni Ansh), Karnail Singh (Dr.).)</p> <p><b><u>Humanism</u></b>  <b>`bzurg bwbw qy BIV' (khwxI AMS) : svrn cMdn (fw.) (Bazurag Bābā te Bheerh' (Kahānni Ansh) : Swaran Chandan (Dr.).)</p> <p><u>Socio-Cultural Changes</u> `irSgy nwqy' (imMnI-khwxI) : pWDI nnkwxvI</b>          ('Rishte Nāte' (Mini-Kahānni) : Pāndhi Nankānnvi)</p> <p><b>`fbl stYNfrf - I' (imMnI-khwxI) :</p>	<p>inrmwx, sMvwd-klw, BwSw-SYlI, pwqrW dI cox Awid msilAW f smJx dw Xqn kIQw jwvy[ies sB kuJ f iDAwn ivc r`KidAW khwxI, imMnI-khwxI jW koeI hor ibrqWq-lyKn dw AiBAws kIQw jwvy[</p> <p>(Nishchit keete pāthān ton prernā laende hoeiān, Birtānt, Varnnan, Vātāvarann dā nirmānn, Samwād-Kalā, Bhāshā-Shailie, pātarān di chonn ād masleān nu samjhann dā yatan kitā jāve. Is sabh kujh nu dhiyān vich rakhdiān hoeān, kahānni, mini-kahānni jān hor birtānt-lekhan dā abhiās keetā jāve.)</p>	<p>5/8/2</p>
---	---	--------------

<p>iekbwldIp (‘Double Standard - I’ (Mini-Kahānni) : Iqbāldeep)</p> <p>‘irzrvySn ib`l’ (imMnI-khwXI) : iekbwldIp (‘Reservation Bill’ (Mini-Kahānni) : Iqbāldeep)</p> <p>‘mMgqw’ (imMnI-khwXI) : pWDI nnkwxvI (‘Mangtā’ (Mini-Kahānni) : Pāndhi Nankānnvi)</p> <p>Unit : 3 nwtk Aqy iekWgI (Nātak ate Ikāngi)</p> <p><u>Diasporā & Cultural Trānsformation</u></p> <p>“kYmlUps dIAW m`CIAW” (nwtk AMS) : AwqmjIq (fw.)</b> (‘Kaimloops diān Machhiān: (Nātak Ansh) Ātamjit (Dr.))</p> <p><b><u>Woman Violence &amp; Consciousness</u></b></p> <p><b>“AYjItySn” (iekWgI AMS) : hrsrn isMG</b> (‘Agitation’ : (Ikāngi Ansh) Harsaran Singh)</p> <p><b>Unit : 4</b> vwrqk dy iviBMn rUp : ^`q, fwierI, s&rnwmw, svY-jIvnI, XwdW, inbMD, ryKw-ic`qr, swihq-icMqn Awid (Vārtak de vibhin roop : Khatt, Diary, Safarnāmā, Swae-jeevani, Rekhā-Chittar, Sāhit-Chintan ād.)</p> <p><u>Secular Vision</u> ‘myry dwdI jI’ (Xwd) : gurb^S isMG pRIqlVI (‘Mere Dādi ji’ (yād) : Gurbakhsh Singh Preetlarhi)</p> <p><u>Bhagti Movement and Social Revolution</u> ‘gurbwxI’ (ZYr jzbwqI fwierI AMS) : blrwj swhnI (‘Gurbāni’ (Gair Jazbāti Diary Ansh) : Balrāj Sahni)</p> <p><u>Environment and Pollution</u></p>	<p>inSicq pwTW qoN pRyrnw lYNdy hoieAW, nwtk jW iekWgI dw mUl-pwT iqAwr krnw Aqy nwtkI-sMvwd (fwielog) lyKn dw AiBAws krnw hY.</p> <p>(Nishchit keete pāthān ton prnā laende hoeiān, nātak jān ikāngi dā mool-pāth tiār karnā ate nātki-samwād (Dialogues) lekhan dā abhiās karnā hai.)</p> <p>inSicq kIqy pwTW qoN pRyrnw lYNdy hoieAW, vwrqk dy iviBMn rUpW dy lyKn dw AiBAws krnw hY[</p> <p>(Nishchit keete pāthān ton prnā laende hoeiān, Vārtak de vibhin roopān de lekhan dā abhiās karnā hai.)</p>	<p>5/8/2</p> <p>5/8/2</p>
--	--	---------------------------

<p>'vwqwvrX pRdUSx dy puAwVy' Aqy 'vD irhw pulwVI pRdUSx' (lyK AMS) : kuldIp isMG DIR (fw.) ('Vātāvarann Pardooshann de puārhe' ate 'Vadh rehā pulārhi pardooshann' (Lekh Ansh) : Kuldeep Singh Dhir (Dr.))</p> <p><u>Subaltern Literature</u> 'dilq swihq kI hY?' (swihq icMqn AMS) : rivMdr kumwr (fw.) ('Dalit Sāhit ki hai?' (Sāhit Chintan Ansh) : Ravinder Kumar (Dr.))</p> <p><u>Environment and its Constituents</u> 'vwqwvrX Aqy ies dy q`q' (lyK AMS) : sroj sobqI Prvhw Aqy surjIq isMG (Vātāvarann ate is de tatt (Lekh Ansh) : Saroj Sobti Farvāhā ate Surjit Singh)</p> <p><u>Indian Nationalism</u> 'Bwrq ivc rwStrvwd' (lyK AMS) rwibMdrnwQ tYgor ('Bhārat vich Rāshtarvād' (Lekh Ansh) Rabinder Nāth Tagore)</p> <p><u>Folk Arts (Folklore)</u> 'lok-klw' (lokDwrw AMS) : soihMdr isMG vxjrw bydI (fw.) ('Lok-Kalā' (Lokdhāra Ansh) : Sohinder Singh Vannjārā Bedi (Dr.))</p> <p><u>Subaltern Consciousness</u> 'iqVky SISy dI iviQAw' (svY-jIvnI AMS) : blbIr mwDopurI ('Tirhke Shishe di Vithiā' (Swae-jeevani Ansh) : Balbir Mādhopuri)</p>		
--	--	--

3. Project Works

Specific Suggestive projects:

ivhwrgq XojnwvW (pRojYktW) dy kuJ audwhrx*
(Vihārgat Yojnāvān (projects) de kujh udāhrann*)

- pMjwbI BwSw dy ivkws ivc pMjwbI i&lmW dw Xogdwn
(Punjābi bhāshā de vikās vich Punjābi filmān dā yogdān)

FOUNDATION COURSE: LANGUAGE, LITERATURE, AND CREATIVITY – I (PUNJABI)

- pMjwbI dI kMipaUtr ivc vrqoN
(Punjābi di computer vich varton)
- pMjwbI Aqy hor BwrqI BwSwvW
(Punjābi ate hor bhārti bhāshāvān)
- pMjwbI BwSw Aqy AwrQk ivkws dI pRikirAw
(Punjābi Bhāshā ate ārthak vikās di parkirā)
- pMjwbI i&lm smIiKAw
(Punjābi film samikheā)
- pMjwbI cYnlW 'qy Awaux vwly ivigAwpnW dI BwSw
(Punjābi chaenalān ute āunn wāle vigiāpanān di bhāshā)
- mw`l sMsikRqI Aqy bdlldI jIvn-SYlI
(Mall sanskriti ate badaldi jevan-shailie)
- pMjwbI 'c qknIkI SbdwvLI dw pRvys
(Punjābi vich takniki shabdāvali dā parvesh)
- id`lI XUnIvristI dIAW iemwrqW dw ieiqhwsK ipCokV
(Delhi University diān imārtān dā itihāsak pichhokarh)
- id`lI XUnIvristI dw ieiqhwsK-ivkws
(Delhi University dā itihāsak-vikās)
- pMjwbI BwSw dy pRcwr qy pRswr ivc pMjwbI AkwdmI, id`lI/swihqX
AkwdmI, id`lI/BweI vIr isMG swihq sdn, id`lI/nYSnl bu`k
tr`st/pMjwbI swihq sBwvW dw Xogdwn
(Punjābi bhāshā de prachār te parsār vich Punjābi AcādemY, Delhi/ Sāhitya AkādemI, Delhi/
Bhāi
Vir Singh Sāhit Sadan, Delhi/National Book Trust/Punjābi Sāhit Sabhāvān dā yogdān)
- kMipaUtrIikRq pMjwbI-koSW dI qknIkI swrQkqw
(Computrikrit Punjābi-koshān di takniki sārthaktā)
- pMjwbI BwSw dy qknIkI ivkws leI XUnIkof dI mh`qqw
(Punjābi bhāshā de takniki vikās lai Unicode di mahatātā)
- pMjwbI BwSw qy swihq dy ivkws ivc eI-bu`k sMklp dw mh`qv
(Punjābi bhāshā te sāhit de vikās vich e-book sankalp dā mahatav)

* List Extendable

*loV Anuswr pRojYktW dy iviSAW 'c hor vwDw kIqw jw skdw hY[

*Lorh anusār projectān de visheān vich hor vādhā kitā jā sakdā hai.

Tools and Techniques

sMd Aqy qknIk

(Sand Ate Taknik)

- pwTkRm leI pRsqwivq pwT-pusqkW qoN Cu`t, kwlj dI lwiebRyrI ivc
pRwpq pusqkW qoN vI mdd leI jw skdI hY[
(Pāth-Kram lai prastāvit pāth-pustakan toun chhut, college di Library vich prāpat pustakān ton vi
madad lai jā sakdi hai.)
- pRojYkt leI pwvr-pOieMt pYRzMtySn iqAwR kIqI jw skdI hY[
(Project lai Power-Point presentation taiār kiti jā sakdi hai.)
- ividAwRQIAW f isKlweI leI AwDuink qknIkW dI vrqoN kIqI jw skdI
hY[
(Vidiārthiān nu sikhilāi lai Ādhunik Taknikān di Varton kiti jā sakdi hai.)
- pRojYkt f 2-4 ividAwRQIAW dy smUh ivc vI iqAwR kIqw jw skdw hY[
(Project nu 2-4 Vidiārthiān de samuh vich vi taiār kita jā sakdā hai.)

- AIdAwPk pRsqwivq pRojYktW qoN ielvwv dUjy iviSAW dI cox kr skdy hn[
(Adhiāpak prastāvit Projectān ton ilāvā dooje visheān di chonn kar sakde han.)
- h&qy ivc iek pIrIAf pySkwrI (pRYzntySn) Aqy pRojYkt au~qy ivcwr-
vtWdry leI hovygw[
(Haftē vich ik period peshkāri (Presentation) ate project ute vichār-vatāndre lai hovegā.)

4. Reading List

Printed Material

- Dhimān, Harbans Singh (2009). *Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann*. Delhi: Manpreet Parkāshan.
- Dhingra, Paramjit Singh (2010). *Bhāshā : Prabhandh te Vihār*. Jalandhar: Deepak Publisher.
- Duggal, Narinder Singh (2009). *Punjābi Viākarann te Rachnāvali*. Jalandhar: New Book Company.
- Jagjit Kaur, & Manjit Singh (Eds.). (2013). *Sirjātmak Lekhan ate Jan-Sanchār*. Delhi: Manpreet Parkāshan.
- Kamaljit Singh (2013). *Multi-media Ate Anuvād Kalā*. Delhi: Manpreet Parkāshan.
- Manjit Singh (Dr.), Ed., 2011 *Punjabi Sawae-Jeevani Ansh*, Delhi: Manpreet Parkāshan.
- Manjit Singh, Jaspal Kaur, & Kulvir (Eds.). (2013). *Bhāsha, Sāhit ate Sirjannātmiktā*. Delhi: Manpreet Parkāshan.
- Sobti, Saroj;Surjit Singh. (2009). *Vātāvarann Sikhiā*. Patiālā: Twenty First Century Publications.
- Ushma (Ed.). (2006). *Gulwant 'Farigh' dā Bhāshā Chintan*. Delhi: Manpreet Parkāshan.
- Virdi, Jaswant Singh (1999). *Sabhiāchārak Pradushan*. Delhi: Manpreet Parkāshan.

Web Links related to:

Punjābi Language

1. <http://www.learnpunjabi.org/intro1.asp>
2. mylanguages.org/learn_punjabi.php
3. www.languageshome.com/English-Punjabi.htm
4. <http://punjabiteacher.com/>
5. http://www.languagereef.com/learn_punjabi.php?lang=punjabi
6. <http://pgc.learnpunjabi.org/> (for grammar correction)
7. <http://punjabi.aglsoft.com/punjabi/learngrammar/>
8. <http://www.lipikaar.com/online-editor/punjabi-typing>
9. maa.com.au/

Sikh History & Gurbāni

1. <http://www.sikh-history.com/>
2. <http://www.gurugranthdarpan.com/>
3. <http://www.srigranth.org/servlet/gurbani.gurbani?S=y>
4. <http://www.srigurugranth.org/>
5. <http://www.gurbanifiles.org/>
6. srigranth.org
7. ik13.com
8. learnpunjabi.org.in/elib/unicode.aspx
9. sgpc.net
10. gurbanikatha.com
11. sikhnet.com
12. sikhitothemax.com

13. gurbanifiles.org
14. sridasam.org
15. shabadvichar.net
16. satnaam.info

Computer Learning

1. <http://punjabicomputer.com/home.php?en=trick>

Online Dictionaries

1. http://www.ik13.com/online_library.html
2. <http://dic.learnpunjabi.org/Default.aspx>
3. <http://shabdkosh.com/pa/>
4. <http://punjabiuniversity.ac.in/dlpl/e2p/>

Miscellaneous

1. <http://www.advancedcentrepunjabi.org/>
2. <http://www.youtube.com/watch?v=4N17C-Jp1U>
3. <http://www.sahitkar.com/>
4. <http://panjabialochana.com/>
5. <http://www.apnaorg.com/research-papers/nasir-rana-1/>
6. http://en.wikipedia.org/wiki/Punjabi_literature
7. <http://www.sabhyachar.com/index-pa.php>
8. http://en.wikipedia.org/wiki/Punjabi_culture
9. <http://www.sssbc.org.uk/mainindex.html>
10. <http://www.punjabiculturalcouncil.com/>
11. <http://www.branah.com/punjabi>
12. <http://www.advancedcentrepunjabi.org/eos/>
13. <http://pbidptpup.gosht.in/page.aspx?qs=103>
14. <http://h2p.learnpunjabi.org/default.aspx>

Online News papers and magazines, etc.

1. <http://www.rozanaspokesman.com/>
2. <http://www.jagbani.com/>
3. <http://www.ajitjalandhar.com/>
4. <http://www.ajitweekly.com/>
5. <http://www.badhni.com/>
6. <http://www.babushahi.com/>
7. <http://www.charhdikala.com/web/>
8. <http://www.likhari.org/>
9. <http://www.mediapunjab.com/>
10. <http://www.parvasi.com/>
11. <http://punjabitribuneonline.com/>
12. <http://www.quamiekta.com/>
13. <http://punjabipost.ca/>
14. <http://www.punjabexpress.info/>
15. <http://www.sahyiksankh.com/>
16. <http://www.wichaar.com>
17. <http://www.veerpunjab.com/page.php?id=1&t=m>
18. <http://www.punjabexpress.com.au/>

* List Extendable

-----000-----

UNIVERSITY OF DELHI

62

12096

No. CNC-I/A.C.(1)Res/2013/

Dated: 10th June, 2013

Enclosed please find herewith the following Academic Council and Executive Council Resolution/s for information and necessary action at your end. The syllabus has already been uploaded on the Delhi University website by the FYUP Secretariat.

A.C. Res. No. 3 (20) dated 07.05.2013

E.C. Res. No. 1 dated 09.05.2013

Yours faithfully,

Section Officer (Council-I)

The Head
Department of Punjabi,
University of Delhi,
Delhi-110007

12/06/2013

Syllabus file

UNIVERSITY OF DELHI

ACADEMIC COUNCIL
RESOLUTION NO. 3(20)
DATED : 07.05.2013

Resolution No. 3(20)

3/ The Council considered and approved the following recommendations of the Standing Committee on Academic Matters of the Academic Council made in its meeting held on Saturday, the 4th May, 2013:

20 Resolved that the recommendations of the **Faculty of Arts** made in its meeting held on 26th April, 2013 regarding following syllabi for the Four Year Undergraduate Programme in Punjabi under the **Department of Punjabi** to be implemented from the academic session 2013-2014 be accepted with minor changes and recommended to the Academic Council for approval: (**vide Appendix 20**).

- (i) Discipline I (DC I) Courses
- (ii) Discipline II (DC II) Courses
- (iii) Applied Courses

UNIVERSITY OF DELHI

E.C. Res. No. 01

DATED : 09.05.2013

1/ Resolved that the following recommendations of the Academic Council made at its meeting held on 07.05.2013 and 08.05.2013 be approved:

1. "Resolved that the following draft amendments in Ordinance II(2) of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council:

Existing	Proposed
<p>All students seeking admission to Colleges against reserved seats of Scheduled Castes/Tribes and for Children of Armed Personnel disabled/killed in action during the Wars from 1947-48 onwards or those who died on duty, shall be registered centrally by the University and subject to overall availability of seats such of them as are found eligible for admission will be assigned to various colleges who shall admit them accordingly.</p>	<p>All students seeking admission to Colleges against the seats reserved for Children/widows/wives of officers and personnel of Armed Forces including paramilitary personnel as notified from time to time and foreign students, shall be registered centrally by the University and subject to the overall availability of seats such of them as are found eligible for admission will be assigned to various Colleges, who shall admit them accordingly. Colleges shall directly admit students applying under the categories - General, Scheduled Caste, Scheduled Tribe, Other Backward Classes (OBC) and the Persons with Disability quotas, as well as students applying under the Sports and Extra Curricular Activities (ECA) category.</p>
<p>Guidelines</p> <p>(1) The candidates will be registered by the University in the first instance and thereafter they will be free to seek admission to any college.</p> <p>(2) The Colleges will prepare their merit list separately and admit them according to the</p>	<p>Guidelines</p> <p style="text-align: center;">1 to 2 X X X X</p>

course wise quota fixed by the University

(3) It is a statutory obligation on the part of Colleges to fill all seats reserved for Scheduled Castes/ Scheduled Tribes.

(4) The Colleges will not refuse admission to any SC/ST student on the basis of medium of instruction. Any deficiency in the knowledge of any particular language should be removed through remedial classes for which U.G.C. grants are available.

(5) All seats reserved for SC/ST which remain unfilled will be notified again by the concerned colleges and filled according to merit in subsequent admission lists.

(6) The University will monitor the admissions, with the help of a Committee of 5 to 6 members with Dean Students Welfare (Main Campus) as Convenor, and will look into problems, if any, arising therefrom. This Committee might also obtain information about admissions made every day in the evening.

(7) By obtaining the above information, the University will know how many seats have been filled up by the Colleges against the reserved seats and how many seats are still vacant.

(8) In case the candidates registered with the University could not get admission in any College, the University will allot them Course and College where the seats will be available.

3 It is a statutory obligation on the part of Colleges to fill all seats reserved for Scheduled Castes/ Scheduled Tribes/ OBC.

4 The Colleges will not refuse admission to any SC/ST/OBC student on the basis of medium of instruction. Any deficiency in the knowledge of any particular language should be removed through remedial classes for which U.G.C. grants are available.

5 All seats reserved for SC/ST/OBC which remain unfilled will be notified again by the concerned colleges and filled according to merit in subsequent admission lists.

6 to 8 X X X X

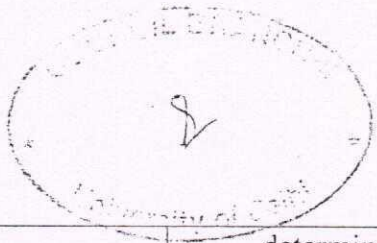
Add the following:

9. Admissions to the four year undergraduate course shall be based on eligibility criteria for Discipline -I (DC-I) as prescribed by the University of Delhi for each DC-I.

10. There shall be no additional eligibility criteria prescribed for students applying under the Scheduled Caste, Scheduled Tribe, OBC or Persons with Disability quotas.

11. Students shall opt for Discipline -II (DC-II)/Applied Course (AC) prior to the commencement of third semester. The DC-II/AC papers to be offered will be decided by each individual college based on the availability of teachers and infrastructure. The eligibility criteria based on preference-cum-merit for each DC-II/AC offered by a College shall be

	determined by the College. The College shall communicate the eligibility criteria to the University and shall upload the same on the College website.
--	---

2. Resolved that the following draft amendments in Ordinance V(1) of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council:

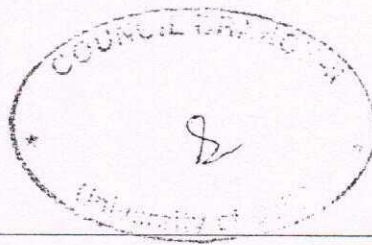
Existing	Proposed
Baccalaureate with Honours/B.Tech	Bachelor with Honours/B.Tech
Baccalaureate	Bachelor
Associate Baccalaureate	Diploma

However, the Vice-Chancellor categorically stated that degree in the respective discipline shall be in accordance with nomenclature specified by the UGC under Section 22 of the UGC Act.

3. Resolved that the following draft amendments in Appendix II to Ordinance V(2) of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council :

Replace the existing semester based syllabi/schemes of examinations of the following courses with the revised semester based syllabi/schemes of examinations:

Course
Anthropology (DC I, DC II, AC)
Biomedical Science (DC I, DC II, AC)
Botany (DC I, DC II, AC)
Chemistry (DC I, DC II, AC)
Geology (DC I, DC II, AC)
B.Tech. Food Technology (DC I, DC II, AC)
B.Tech. Polymer Science (DC I, DC II, AC)
Physics (DC I, DC II, AC)
Zoology (DC I, DC II, AC)
Biochemistry (DC I, DC II, AC)
Microbiology (DC I, DC II, AC)
Physical Education (DC I, DC II, AC)
Arabic (DC I, DC II, AC)
Buddhist Studies (DC II)
German, French, Italian, Spanish (DC I, DC II, AC in each course)
Linguistics (DC II)
Persian (DC I, DC II, AC)

(4)

Philosophy (DC I, DC II, AC)
B.Tech. Psychological Science (DC I, DC II, AC)
Punjabi (DC I, DC II, AC)
Sanskrit (DC I, DC II, AC)
B.Tech. Electronics (DC I, DC II, AC)
B.Tech. Instrumentation (DC I, DC II, AC)
English (DC I, DC II, AC)
Hindi (DC I, DC II, AC)
Hindi Patrakarita (DC I, DC II, AC)
Bengali (DC I, DC II, AC) (Assamese, Gujarati, Odia, Sindhi, Manipuri, Marathi, Telugu and Tamil DC II in each course)
Urdu (DC I, DC II, AC)
B.Tech. Computer Science (DC I, DC II, AC)
Mathematics (DC I, DC II, AC)
Operational Research (DC II)
Statistics (DC I, DC II, AC)
African Studies (DC II)
East Asian Studies (DC II)
Economics (DC I, DC II, AC)
Geography (DC I, DC II, AC)
Political Science (DC I, DC II, AC)
Social Work (DC I, DC II, AC)
Commerce (DC I, DC II, AC)
Management Studies (DC I, DC II, AC)
Music (DC I, DC II, AC)
Foundation Courses
Journalism and Mass Communication (DC I, DC II, AC)
Integrating Mind Body and Heart (IMBH)

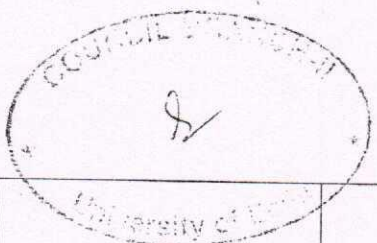
Transitory provision: Students admitted to various semester based undergraduate courses prior to the academic session 2013-14 shall continue to be governed by the relevant ordinances that existed at the time of their admission.

4. Resolved that the following draft amendments in Appendix II to V (2) of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council:

Add the following details regarding Teaching Hours and Schemes of Examinations for Four Year Undergraduate Programme:

Teaching weeks for each semester: 16 weeks

	Foundation Course	DC-I	DC-II	Applied Course	IMBH/ NCC/NS
--	-------------------	------	-------	----------------	-----------------

					S/Sport/ CA
Periods per week	<p>For 14 weeks every semester: Total 3 periods Lectures – 2 periods Class presentation–1 period.</p> <p>In addition, two weeks for field work/project work/trip-related activity as required by the course curriculum. In the case of Language, Literature and Creativity course, Lecture 4 periods, Class Presentation – 1 period (5 periods)</p>	<p>For 14 weeks every semester Total: 5 periods Lectures – 4 periods Class presentation–1 period. Practicals (wherever applicable) – 4 periods Tutorials* (wherever applicable) – as per requirements of course. In addition, two weeks for field work/project work/trip-related activity as required by the course curriculum. * No tutorials shall be conducted for the courses having practical component</p>	<p>For 14 weeks every semester Total: 5 periods Lectures–4 periods Class presentation – 1 period</p> <p>Practicals (wherever applicable) – 4 periods</p> <p>In addition, two weeks for field work/project work/trip-related activity as required by the course curriculum.</p>	<p>For 16 weeks Total:3 periods Practical/ hands-on experience/ project work</p>	<p>For 16 weeks Total: 2 periods</p>
Maximum marks	<p>Maximum 75 marks, with 40 marks for end semester examination and 35 marks for continuous evaluation of project work</p>	<p>Maximum 100 marks, with 75 marks for end semester examination and 25 marks for internal assessment.</p> <p>Where DC-I courses have a Practical component, these papers shall have maximum 150 marks, with 75 marks for end semester examination and 25 marks for internal assessment and 50 marks for the Practical (25 marks for continuous evaluation and 25 marks for end semester examination). The paper on research methodology (Semester 7) shall carry 100 marks. The Project that starts</p>	<p>Maximum 100 marks, with 75 marks for end semester examination and 25 marks for internal assessment.</p> <p>Where DC-II courses have a Practical component, these papers shall have maximum 150 marks, with 75 marks for end semester examination and 25 marks for internal assessment and 50 marks for the Practical (25 marks for continuous evaluation and 25 marks for end semester examination).</p>	<p>Maximum 75 marks. Student will be continuously evaluated by the teacher(s) concerned. However, Applied Language Courses in the first year shall have an end semester examination of 40 marks and continuous evaluation of 35 marks</p>	<p>Not applicable</p>

		in semester 7 and continues in semester 8 shall carry 100 marks			
Duration of end semester theory examination	2 hours	3 hours	3 hours	2 hours (only for Applied Language Courses)	Not applicable

(1) Each College is given an option to offer a DC-1 paper in the 7th and/or 8th semester in lieu of a prescribed DC-I course after obtaining due approval by the competent statutory bodies of the University.

(2) Internal Assessment:

- a. Internal assessment (25 marks in DC-I or DC-II papers) shall consist of Group presentation for 15 marks and Class test shall consist of 10 marks. Each group of 8 - 10 students in a class shall make their presentation during the semester.
- b. Evaluation of group presentations should be based on consideration of factors such as effectiveness in communication, content, and ability to deal with questions/observations raised by the teachers. Students of other groups present in the class should be encouraged to ask questions/make observations which can be moderated by the teacher to provide a better understanding of the topic of the presentation.
- c. Subject wise Moderation Committees and Monitoring Committee as provided for in the existing ordinance on internal assessment shall continue to function as herein before.
- d. There shall be no internal assessment in practical papers.
- e. There shall be no reappearance in Internal Assessment /practical examination.

(3) There shall be no supplementary examinations.

(4) Rechecking including retotaling shall be allowed as per existing norms of the University of Delhi.

(5) The evaluation of the project (done in the 7th and 8th semester) shall be done by two teachers from the same college. The decision regarding appointment of the examiners of the project shall be taken by the Principal in consultation with the Teacher In-charge of the concerned subject in the college.

(6) Paper setting and evaluation of the answer scripts of the concerned paper shall be coordinated by the respective Boards appointed by the Competent Authority.

Transitory provision: Students admitted to various semester based undergraduate courses prior to the academic session 2013-14 shall continue to be governed by the relevant ordinances that existed at the time of their admission.

5. Resolved that the following draft amendments in Ordinance VII(1) of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council:

Add the following in clause (3) of Ordinance VII (1):

Diploma	2 academic years
Bachelor degree	3 academic years
Bachelor with Honours/B.Tech	4 academic years

6. Resolved that the following draft amendments in Ordinance VII(2) of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council:

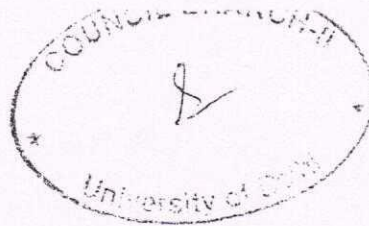
Add the following to Ordinance VII (2):

Ordinance VII (2)

Sub Clause (1 -10)   X   X   X   X   X   X

(11) The following provisions shall be applicable to students admitted to the four year undergraduate programme:

- a. A candidate for the Semester I/III/V/VII Examination shall not be deemed to have satisfied the required conditions of attendance unless s/he has attended, in all the subjects taken together, not less than two thirds of the lectures/practical/presentations/tutorials required to be attended provided that a student of the Semester I/III/V/VII who does not fulfil the required conditions of attendance, as above, but has attended, in all the subjects taken together, not less than 40 per cent of lectures/practical/presentations/tutorials during the respective semester, may at the discretion of the Principal of the College concerned, appear for the ensuing

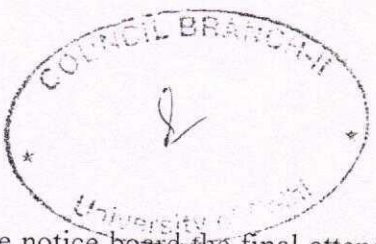
semester Examination; but such a candidate shall be required to make up the deficiency at lectures and practicals, in the next semester of the same academic year.

Provided that a student of the II/IV/VI semester who does not fulfill the required conditions of attendance as above, but has attended in all the subjects taken together, not less than 40 per cent of the lectures/practical/presentation/tutorials, held during the respective semester, may at the discretion of the Principal of the College concerned, be allowed to appear at the ensuing examination provided that s/he makes up the deficiency of the said attendance by combining the attendance of the previous semester in the ensuing semester.

Provided further that the Principal of the College concerned may permit a student to appear in an examination notwithstanding that the student has not fulfilled the attendance requirement, if in the opinion of the Principal, such student shall make up the deficiency in the succeeding academic year.

Provided further that a student of the IV/VI/VIII semester who seeks to exit with a Diploma/Bachelor's degree/ Bachelor's with Honours/B.Tech degree shall be allowed to appear at the IV/VI/VIII Semester Examination, as the case may be, if by combining the attendance of the two/three/four academic years as the case may be, the candidate has put in two-thirds of attendance, in all the subjects taken together, held during the respective years.

- b. In the case of a student who is selected as a member of the N.C.C. to participate in the annual N.C.C. Camps or is deputed to undertake Civil Defence work and allied duties or in the case of a student who is enrolled in the National Service Scheme and is deputed to various public assignments by or with the approval of the Principal/ Head of the institution concerned or a student who is selected to participate in sports or other activities organised by the Inter-University Board or in national or international fixtures in games and sports approved by the Competent Authority or a student who is required to represent the University at the Inter- University Youth Festival, or a student who is required to participate in periodical training in the Territorial Army or a student who is deputed by the College to take part in Inter-College sports or fixtures, debates, seminars, symposia or social work projects or a student who is required to represent the College concerned in debates and co-curricular activities held in other Universities or such other activities approved by the Vice-Chancellor for this purpose, in calculating the total number of lectures etc. delivered in the College, or in the University, as the case may be, for his course of study in each academic year, the number of lectures etc., in each subject delivered, during the period of absence for that purpose shall be excluded.
- c. The Principal of a College may consider, on the basis of the Medical Certificates produced, exceptionally hard cases of students who had fallen seriously ill or had met with an accident during the year disabling them from attending classes for a certain period, with a view to determining whether the lectures etc. delivered during the said period, or a part thereof, could be excluded for purposes of calculation of attendance of the year and decide each case on its own merits.
- d. Colleges shall be required to notify the attendance position of each of its students for each month on the noticeboard of the College, and clearly indicate the lectures/practical held subject wise and the numbers attended by each student.

- e. A College shall notify on the notice board the final attendance position of each of its students within five days of the dispersal of the classes in the last session of the academic year. Not later than five days, thereafter, a student may, by an application to the Principal of the college, claim benefit of exclusion of lectures under sub-clause (a) above on grounds to be specified and accompanied by the relevant documents. All such applications submitted within time shall be considered and disposed of by the Principal of the College at least 3 days prior to the commencement of the examination, in which the student is intending to appear.
  - f. The benefit of exclusion of lectures contemplated in para b and para c above, either separately or jointly, shall in no case exceed 1/3 of the total number of lectures/practicals/presentations/tutorials.
  - g. In the case of a married woman student who is granted maternity leave, in calculating the total number of lectures delivered in the College or in the University, as the case may be, for her course of study in each semester, the number of lectures in each subject delivered during the period of her maternity leave shall not be taken into account.
  - h. No person shall be deemed to have satisfied the required conditions in respect of his instructions, unless in addition to the requirements regarding attendance and other conditions, he has appeared and satisfied by his performance the Principal of his college in such tests, written and/or oral, as may be held by him in his discretion. The Principal of the College shall have, and shall be deemed always to have had, the power to detain a student in the same class in which he has been studying, or not to send him up for the University Examination, in case he did not appear at the tests aforesaid or his performance was not satisfactory. The Principal of a College/Head of the Institution shall have power to strike off the name of a student who is grossly irregular in attendance inspite of warning, or when the absence of the student is for such a long period that he cannot put in requisite percentage of attendance.
7. Resolved that the following draft amendments in Ordinance VIII(2) of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council:

Add the following to Ordinance VIII (2)

Ordinance VIII (2)
Sub Clause (1-2)   x   x   x   x   x:

- (3) For all students obtaining admission under the four-year undergraduate programme starting 2013-14, the span period to complete the course will be ten years from the year of admission in the First Semester, irrespective of whether the students will be awarded a Diploma, Bachelor Degree or Bachelor with Honours/B.Tech Degree, provided the student has completed all requirements to become eligible for appearing in the University examinations as per rules.
8. Resolved that the following draft amendments in Ordinance IX of the Ordinances of the University be accepted and recommended for consideration of the Executive Council:

(10)

Add the following to Ordinance IX :

Ordinance IX (1-9): x x x x x x

(10) The following provisions shall be applicable to students admitted to the four year undergraduate programme:

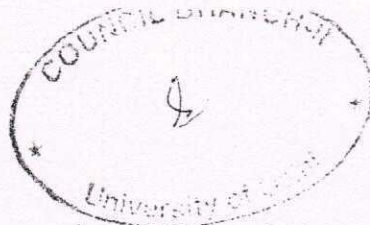
- a. A student who appears in an odd semester examination or who was eligible to appear in the odd semester examination but remains absent in any or all the papers of the said semester, shall move on to the next even semester irrespective of his/her result in the said examination.
- b. A student who has obtained 40% on the aggregate taking together all the papers in theory examination (including internal assessment/ project work) and practical examinations, separately, conducted in the first and second semesters shall be promoted to the second academic year/third semester.
- c. A student who has obtained 40% on the aggregate taking together all the papers in theory examination (including internal assessment/project work) and practical examinations, separately, conducted in the third and fourth semesters shall be promoted to the third academic year/fifth semester provided s/he has not exercised the option to exit with a Diploma degree.
- d. A student who has obtained 40% on the aggregate taking together all the papers in theory examination (including internal assessment/project) and practical examinations, separately, conducted in the fifth and sixth semesters shall be promoted to the fourth academic year/seventh semester provided s/he has not exercised the option to exit with a Bachelor's Degree.

(11) Eligibility for award of Diploma/Degree. The following shall be applicable to students admitted to the four year undergraduate programme:

- a. If a student has secured an aggregate of minimum 40% marks taking together all the papers in theory examination (including internal assessment) and practical examinations separately till the end of the second year, i.e., up to the end of fourth semester, then s/he shall be awarded a Diploma, if s/he exercises the option to exit at the end of the second year.

4

- b. If a student has secured an aggregate of minimum 40% marks taking together all the papers in theory examination (including internal assessment/project/ continuous evaluation, where applicable) and practical examination separately till the end of the third year, i.e., up to the end of sixth semester, then s/he shall be awarded the Bachelor's degree if s/he exercises the option to exit at the end of the third year.

- c. If a student has secured an aggregate of minimum 40% marks taking together all the papers in theory examination (including internal assessment/project/ continuous evaluation, where applicable) and practical examination separately till the end of the fourth year, i.e., up to the end of eighth semester, then s/he shall be awarded the Bachelor's with Honours/B.Tech.

- d. If a student at the end of the eighth semester fails to secure 40% or more marks in aggregate as above or fails in the final year/ semester examination and opts to quit/discontinue his/her studies for the Bachelor degree in Honours/B.Tech, may, on a written application from the student, be awarded the Bachelor degree, provided such a student has secured at least 40% marks in aggregate till the end of the VI Semester.

- e. If a student at the end of the sixth semester fails to secure 40% or more marks in aggregate as above or fails in the third year/ VI semester examination and opts to quit/discontinue his/her studies for the Bachelor degree, may, on a written application from the student, be awarded the Diploma, provided such a student has secured at least 40% marks in aggregate till the end of the IV Semester.

[Handwritten signature]

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

UNIVERSITY OF DELHI

DEPARTMENT OF PUNJABI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME

(Courses effective from Academic Year 2013-14)

SYLLABUS OF COURSES TO BE OFFERED

Discipline Courses I, Discipline Courses II

& Applied Courses

Note: The courses are uploaded as sent by the Department concerned. The scheme of marks will be determined by the University and will be corrected in the syllabus accordingly. Editing, typographical changes and formatting will be undertaken further.

Four Year Undergraduate Programme Secretariat
fouryearprog@gmail.com

Courses of Reading & Scheme of Examinations

Semester I Examination	Nov/ Dec. 2013
Semester II Examination	May/June 2014
Semester III Examination	Nov/ Dec. 2014
Semester IV Examination	May/June 2015
Semester V Examination	Nov/ Dec. 2015
Semester VI Examination	May/June 2016
Semester VII Examination	Nov/ Dec. 2016
Semester VIII Examination	May/June 2017
& onwards	

Syllabus application for the students seeking admission to the Four Year Undergraduate Programme of Studies in Punjabi with Multiple Degree Options during the Academic year 2013-2014 and onwards.

Scheme of Examinations and courses of Reading as per Inter-disciplinary medium & Credit Scheme of the University.

Every semester Teaching will be spread over 16 weeks including 2 weeks for review.

PREAMBLE

The dawn of the 21st century and third millennium has, hopefully, ushered in an era qualitatively different from the earlier ones in terms of foundational postulates, value systems, mindset and life styles. Higher education in the present century comes face to face with challenges, new tasks and new opportunities. As a significant means of development of human resource, education will have to play a significant role in shaping the 21st century society and the third millennium civilization. The process will affect not only the economic systems of the nation as a whole, but also the whole system of higher education, which has to prepare its graduates for participation in the social and the economic development of the country, and the type of the cultural environment and ethics it will need to foster. Information technology is further contributing to this dynamic change and will have major impact on the structure, management and mode of delivery of the educational system.

All of us are conscious of the fact that through the process of crisis in higher education, several crucial areas have emerged in which the university system has to re-examine itself and its relationship with social and economic development. These include the relevance and quality of education, the gradual process of internationalization of education. There is also a concomitant demand for accountability.

The syllabi of Under-graduate Programmes in Punjabi were revised & re-structured, in the recent past, during 2003-2004 and 2010-2011. As per new guidelines and requirements, the syllabus for Four Year Under-graduate Programme of Studies in Punjabi with Multiple Degree Options has been re-designed, keeping in mind the new challenges of Globalization and Post-situations. The programme to be introduced in the academic session 2013-14, University of Delhi is taking a leadership in encapsulating the inevitable sea of changes and reflecting the need of the hour. The emphasis is to tone down the classical mode of overburdening theory-based dissemination of knowledge within the confines of a lecture hall and thus redefine education. The curriculum ensures simple concept based learning with emphasis on examples from the real world, interactive analysis, group discussion, hands-on-training, visit to appropriate sites for a grasp of the realistic demands and project handling. The programme promises integral, all-round development of individual and fulfilment of their needs, ambitions, aims and objectives.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

The Semester wise structure of Four Year Undergraduate Course (FYUP):

Semester	FC	DC-I	DC-II	AC	IMBH/CA
1	4	2			1-IMBH
2	4	2		1*	1-IMBH
3	2	2	1	1	1-CA
4	2	2	1	1	1-CA
5		3	1	1	1-CA
6		3	1	1	1-CA
7		2+1	1		1-CA
8		2+1	1		1-CA

DC-I : Discipline Courses-I

DC-II : Discipline Courses-II

FC : Foundation Courses

AC : Applied Courses

IMBH: Integrated Mind Body & Heart

CA : Cultural Activities include NCC, Sports, NSS, etc.

* : Applied Course- Language

INFORMATION REGARDING PAPERS

➤ **DC-I : Discipline Centred-I**

The student shall be admitted to FYUP system based on his/her choice of main/major subject known as DC-I, in which student shall study 20 papers in the span of four year to obtain a bachelor's degree with honours. In the fourth year of the course, student will pursue research-based papers and innovation projects, which will provide them with requisite skills and prepare them for higher studies, teaching or reaching assignments across the globe. **A student who wants to obtain a bachelor's degree with honours in Punjabi he/she have to study 20 papers of DC-I in Punjabi.**

➤ **DC-II : Discipline Centred-II**

Under DC-II, student will need to choose from a wide variety of subjects, a maximum of two subjects of their liking for additional knowledge outside their main subject in the bunch of three papers each. This will permit individual to augment and satiate their quest for knowledge by opting for papers that complement their learning in the DC-I. A special feature here would be that a student by passing all six DC-II courses in one discipline would have an alternate choice for post-graduation in that discipline in addition to their DC-I. **Students who are studying main/major paper DC-I other than Punjabi may opt for DC-II as a subject for additional knowledge. This inter-and trans-disciplinary course offers students an opportunity to obtain a flavour of Punjabi Language, Literature and Culture in simple and concise term. The course is developed in such an order to enthuse not only student with background in Punjabi, but also for the students who have a little knowledge of the subject.**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

➤ **FC : Foundation Course**

In addition to the main/major subject student shall study an inter-disciplinary mode compulsory Foundation Course to understand the challenges of India. Student has to study this course for the first two year (first to fourth Semester). These courses would empower students with the ability for communication and analytical Skills. The semester-wise distribution of the Foundation Course :

Semester –I/II : Group A

- Language, Literature, and Creativity – I (Hindi/MIL/Sanskrit/Arabic/Persian/Indian Literature.)
- Information Technology
- Science and Life
- Applied Course- Language.

Semester-I/II : Group B

- Language, Literature and Creativity –II (English)
- Building Mathematical Ability
- Indian History and Culture
- Business, Entrepreneurship and Management.

Semester- III/IV : Group C

- Governance and Citizenship
- Philosophy, Psychology, Communication and Life Skills

Semester-III/IV : Group D

- Geographic and Socio-Economic Diversity
- Environment and Public Health.

Note:

If a student has studied Group A in Semester –I, he/she shall study Group B in Semester-II and vice-versa.

If a student has studied Group C in Semester –III, he/she shall study Group D in Semester-IV and vice-versa.

➤ **AC : Applied Course**

This skill-based Applied Course will provide practical knowledge and can be selected by students who are studying DC-I in Punjabi or any other DC-I papers. This will expect to help their employability or make them an entrepreneur. The Applied Course while grounded in the concerned discipline, will aimed at helping the student in applying the knowledge as means for capability building. The students will study one Applied Language course and four Applied Courses from second semester until sixth semester.

➤ **IMBH/CA**

One value-based course IMBH/CA per semester throughout the curriculum has been included to enable students to reflect upon values and culture. These courses are hands-on, interactive and based on a practitioner's approach.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

INFORMATION REGARDING INTERNAL ASSESSMENT

- a. Internal assessment (25 marks each in DC-I and DC-II papers) shall consist of group presentation for 15 marks and class test shall consist of 10 marks. Each group of 8-10 students in a class shall make their presentation during the semester.
- b. Evaluation of group presentations should be based on consideration of factors such effectiveness in communication, content and ability to deal with questions/ observations raised by the teachers. Students of other groups present in the class should be encouraged to ask question/make observation which can be moderated by the teacher to provide a better understanding of the topic of the presentation.
- c. Subject wise moderation committees and monitoring committees as provided for the existing ordinance on internal assessment shall continue to function as herein before.
- d. There shall be no internal assessment in practical papers.
- e. There shall be no reappearance in internal Assessment/practical examination.

OTHER INFORMATION

- a. Student can leave this four year course at the end of :
  - (i) 2nd year with a Diploma in Punjabi
  - (ii) 3rd year with a Bachelor Degree in Punjabi
  - (iii) 4th year with a Bachelor of Honours Degree in Punjabi.
- b. There shall be no supplementary examinations.
- c. Rechecking including retotaling shall be allowed as per existing norms of the University of Delhi.
- d. The evaluation of the project (done in 7th and 8th semester) shall be done by two teachers from the same college. The decision regarding appointment of the examiners of the project shall be taken by the Principal in consultation with the Teacher In-Charge of the concerned subject in the college.
- e. Paper setting and evaluation of the answer scripts of the concerned paper shall be coordinated by the respective Boards appointed by the competent Authority.

Note :

The Syllabi/Course Curriculum and other may related details may be reviewed and revised on an annual basis, if required so.

Scheme of Romanization of Gurmukhi Script :

F	ddh	f	dd	C	Chh	U	oo
x	nn	w	ã	J	jh	f	nu
V	rh	D	dh	W	an	o	o
Q	th	i / I	i/ee	u	u	O	ou
K	kh	d	D	c	ch	B	bh

-----000-----

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

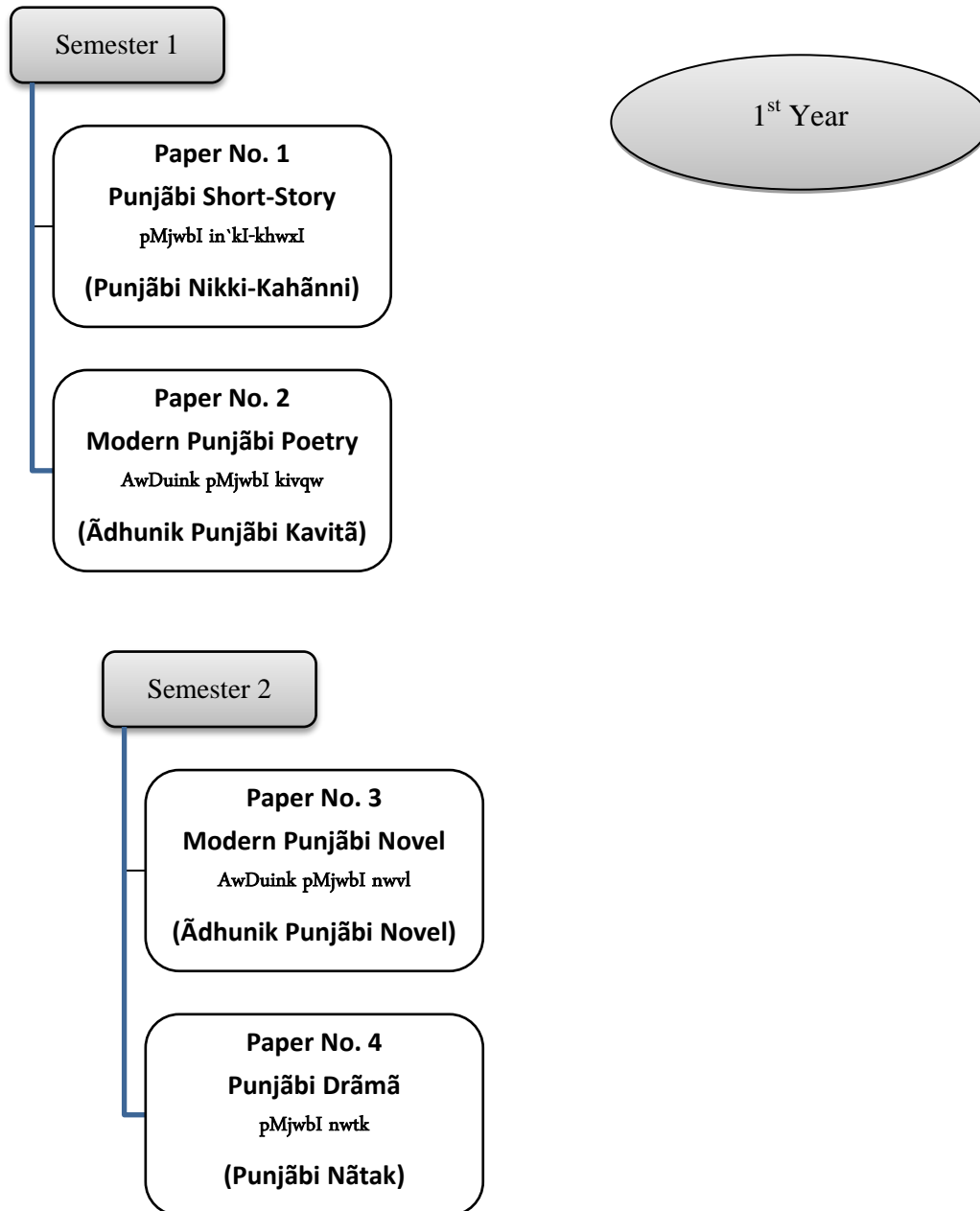
Four Year Undergraduate Programme in Punjabi									
Sem I					Sem II				
FC	DC-1 (Paper 5)	FC	DC-1 (Paper 1)	IMBH	FC	DC-1 (Paper 2)	FC	DC-1 (Paper 3)	IMBH
ਭਾਗ ਸਾਹਿਤ 3 ਸਿਰਜਣਸ਼ੀਲਤਾ (Students who studies Group A in Semester I)	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਭਾਗ ਸਾਹਿਤ 3 ਸਿਰਜਣਸ਼ੀਲਤਾ (Students who studies Group A in Semester II)	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
Sem III					Sem IV				
FC	DC-1 (Paper 6)	FC	DC-2 (Paper 1)	CA	FC	DC-1 (Paper 7)	DC-1 (Paper 8)	DC-2 (Paper 2)	CA
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
Sem V					Sem VI				
DC-1 (Paper 9)	DC-1 (Paper 10)	DC-1 (Paper 11)	DC-2 (Paper 3)	CA	DC-1 (Paper 12)	DC-1 (Paper 13)	DC-1 (Paper 14)	DC-2 (Paper 4)	CA
ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
Sem VII					Sem VIII				
DC-1 (Paper 15)	DC-1 (Paper 16)	DC-1 (Paper 17)	DC-2 (Paper 5)	CA	DC-1 (Paper 18)	DC-1 (Paper 19)	DC-1 (Paper 20)	DC-2 (Paper 6)	CA
ਬੀਬੀ ਡਾਇਰੀ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਸਿੰਗ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਰੰਗ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

**FYUP IN PUNJABI
DISCIPLINE COURSES I**

**FOUR-YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI
DISCIPLINE COURSES I)**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

2nd Year

Semester 3

Paper No. 5

Punjābi One-Act Play and Theatre

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਕੀ ਆਯ ਰੰਗਮੰਚ

(Punjābi Ikāngi ate Rangmanch)

Paper No. 6

Folklore and Folk Literature

ਲੋਕਢਰਵ ਆਯ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ

(Lokdhārā Ate Lok Sāhit)

Paper No. 7

(earlier paper no. 15, Sem-7)

ਬੀਰ-ਕਵਿ

(Beer-Kav)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Semester 4

Paper No. 8
Punjābi Prose
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
(Punjābi Vārtak)

Paper No. 9
Punjābi Travelogue Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Safarnāmā Sāhit)

Paper No. 10
(earlier paper no. 16 , Sem-7)
Punjābi Auto-Biography and Life Sketch
ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ
(Punjābi Swai-Jiwani ate Rekhā-Chittar)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

3rd Year

Semester 5

Paper No. 11
Culture and Punjābi Culture
siBAwCwr Aqy pMjwbl siBAwCwr
(Sabhiāchār ate Punjābi Sabhiāchār)

Paper No. 12
Pākistāni Punjābi Literature
pwiksqwñl pMjwbl swihq
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

Paper No. 13
Parvāsi Punjābi Literature
prvwsI pMjwbl swihq
(Parvāsi Punjābi Sāhit)

Paper No. 14
(earlier paper No. 18 ,
Sem-8)
Indian Literature
BwrqI swihq
(Bhārti Sāhit)

Paper No. 18
(earlier paper no.
19, Sem-8)
World Literature

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Semester 6

Paper No. 15
Gurmat Poetry
gurniq kwiv-Dwrw
(Gurmat Kāv-Dhārā)

Paper No. 16
Sufi Poetry
sU&I kwiv-Dwrw
(Sufi Kāv-Dhārā)

Paper No. 17
Punjābi Qissā Poetry
pMjwbI ik'sw kwiv
(Punjābi Qissā Kāv)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: I Paper No. 1

Punjābi Short-Story

ੴਯਬੀ ਿਨ`ਕੀ-ਕਹਿਯੀ

(Punjābi Nikki-Kahānni)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. ਿਸਢਹੰਯ, ਿਈਯਹਿਯ ਆਯ ੴਰਿਯਰੁਯੀਯ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1. ਿਨ`ਕੀ ਕਹਿਯੀ : ੴਰਿਯਰੁਯੀ ਯ ਿਯ ਸਰੁਯ (Nikki Kahānni : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ਕਹਿਯੀ ਢਿ ਸਰਿਯਨਯਕ ਯ`ਯ (Kahānni de Sanrachnātmak Tatt)</p> <p>1.3. ੴਯਬੀ ਿਨ`ਕੀ-ਕਹਿਯੀ ਢਿ ਿਨਕਿਯ ਯ ਿਯਕਿਯ (Punjābi Nikki-Kahānni ਢਿ ਨਿਕਿਯ ਯ ਵਿਕਿਯ)</p> <p>1.4. ੴਯਬੀ ਿਨ`ਕੀ-ਕਹਿਯੀ ਢਿ ਯੀਯ ੴਰਿਯਰੁਯੀਯ (Punjābi Nikki-Kahānni ਢਿ ਢਿ ਯੀਯ Parviriān)</p>	25/16/4
<p>2. s.p. ਿਸਯਗ (ਢਿ.) ਆਯ ਯਸਿਯਢਿਰ ਿਸਯਗ (ਢਿ.) (ਸਯਯਯ.), 2007, ਕਯੁ ਲੋਕ, ੴਯਲਿਕਿਯਸਨ ਿਯਯੁਰੋ, ੴਯਬੀ ਯਯਯਿਯਰਿਯੀ, ੴਯਯਯਯਯ. (ੴਯਲਿਯ ਢਿ ਕਹਿਯੀਯ)</p> <p>(S.P. Singh (Dr.) & Jaswinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, Kathā Lok, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.) (ੴਯਲਿਯ ਢਿ ਯੀਯ ਯੀਯ)</p> <p>2.1. ਕਹਿਯੀਯ ਢਿ ਸਰੋਕਰ (Kahānniān de Sarokār)</p> <p>2.2. ਿਯਰੁਯਕਿਯ ਿਯਢਿਯਯ</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>(Birtāntak Vidhiān)</p> <p>2.3. ivcwrDwrw (Vichārdhārā)</p> <p>2.4. ivhwrk AiDAYn (Vihārak Adhiyan)</p> <p>3. ivrk, kulvMq isMG, 2004, myrIAW sRyST khwxIAW, nvXug pbilSrZ, id`lI. (pihlIAW vIh khwxIAW) (Virk, Kulwant Singh, 2004, Meriān Sreshtth Kahānniān, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehaliān Vih Kahānniān)</p> <p>3.1. khwxI klw (Kahānni Kalā)</p> <p>3.2. ibrqWqk jugqW (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.3. ivcwrDwrw (Vichārdhārā)</p> <p>3.4. pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p>	<p>25/20/5</p>
--	----------------

Suggested Reading(s) :

Brar, Rajinder Pāl Singh (Prof.) (main ed.), 2011, **Ādhunik Punjābi Sāhit Roopākār : Sidhānt te Roopāntarann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 11-19, 19-27, 85-92. '*Bhāg Paehlā : Galap Roopākār*'.

Dhāliwal, Baldev Singh (Dr.), 2006, **Punjābi Kahānni dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 9-91, 283-320.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Mai Hira Gate, Jalandhar, PP. 1-22, 60-92.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: I Paper No. 2

Modern Punjābi Poetry

AwDuink pMjwbI kivqW

(Ādhunik Punjābi Kavītā)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Week Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW</p> <p>(Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.1kwiv isDWq (Kāv Sidhānt)</p> <p>1.2AwDuink, AwDuinkqW dw sMklp (Ādhunik, Ādhunikā dā Sankalp)</p> <p>1.3AwDuink kwiv-rUp qy rUpkwR (Ādhunik Kāv-Roop te Roopākār)</p> <p>1.4AwDuink pMjwbI kivqW dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās ate Parvitiān)</p>	25/16/4
<p>2 siqMdr isMG (fw.) (sMpw.), 2000, sur sMvydnw, pMjwb XUnIvrstI, cMfIqVH. (BweI vIr isMG, pUrn isMG, DnI rwm cwiqRk, i&rozdn Sr&, nMd lwl nUrpurI, hirBjn isMG, isv kumwr, jsVMq isMG nykI, pwS, surjIq pwqr) (Satinder Singh (Dr.) (ed.), 2000, Sur Samvednā, Punjāb University, Chandigarh.) (Bhai Vir Singh, Pooran Singh, Dhani Rām Chātrik, Ferozdeen Sharaf, Nand Lāl Noorpuri, Harbhajan Singh, Shiv Kumār, Jaswant Singh Neki, Pāsh, Surjit Pātar)</p> <p>2.1kwiv AnuBv (Kāv Anubhav)</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>2.2 kwiv jugqW (Kāv Jugtān)</p> <p>2.3 ivhwrk smIiKAw (Vihārak Samikheā)</p> <p>2.4 kwiv srokwr (Kāv Sarokār)</p> <p>3 byAMq kOr (fw.) (sMpW.), 2011, nwrI kwiv- sMvydnw, iSlwlyK pbilSrZ, id`lI. (Beant Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Nāri Kāv-Samvednā, Shilālekh Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 nwrI sMvydnw (Nāri-Samvednā)</p> <p>3.2 kwiv jugqW (Kāv Jugtān)</p> <p>3.3 ivhwrk smIiKAw (Vihārak Samikheā)</p> <p>3.4 kwiv srokwr (Kāv Sarokār)</p>	25/20/5
---	---------

Suggested Reading(s) :

Attar Singh, 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh, PP. 86-192.

Brar, Rajinder Pāl Singh (Prof.) (main ed.), 2011, **Ādhunik Punjābi Sāhit Roopākār : Sidhānt te Roopāntarann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 136-190 '*Bhāg Teejā : Kāv Roopākār.*'

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavitā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 1-22, 60-92.

Rajinder Pāl Singh (Dr.), 2006, **Ādhunik Punjābi Kavitā dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 108-196.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester : II Paper No. 3

Modern Punjābi Novel

AwDuink pMjwbI nwvl

(Ādhunik Punjābi Novel)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1.isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW</p> <p>(Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.1 nwvl : pirBwSw qy srUp (Novel : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ibrqWq Aqy ibrqWq-klw (Birtānt ate Birtānt Kalā)</p> <p>1.3 nwvl dw inkws Aqy ivkws (Novel dā Nikās ate Vikās)</p> <p>1.4 nwvl dIAW pRivrqIAW (Novel diān Parvitiān)</p>	25/16/4
<p>2.srnw, mihMdr isMG, 2012, pIVW m`ly rwh, AwrsI pbilSrZ, id`lI.</p> <p>(Sarnā, Mahinder Singh, 2012, Pirhān Malle Rāh, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ivcwrDwrw (Vichārdhārā)</p> <p>2.3 ibrqWq ivDIAW (Birtānt Vidhiān)</p> <p>2.4 nwvl klw (Novel Kalā)</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>3. bvwv, mnmohn, 2008, A&gwinsqwn dI aursulw, cyqnvw pRkwsn, luiDAwxw. (Bāwā, Manmohan, 2008, Afgānistān di Ursulā, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.)</p> <p>3.1 pwtgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 nwrI cyqnvw (Nāri Chetnā)</p> <p>3.3 ibrqWqk jugqW (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.4 nwvl klw (Novel Kalā)</p>	25/20/5
--	---------

Suggested Reading(s) :

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 1-59.

Ravinder Singh (Dr.), 2011, '**Afgānistān di Ursulā : Manmohan Bawā**', **Nav-Chintan ate Samkālī Punjābi Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 59-67.

Sandhu, Gurbāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 9-112.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Punjābi)

Semester: II Paper No. 4

Punjābi Drāmā

pMjwbI nwtk

(Punjābi Nātak)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.1 nwtk : pirBwSw Aqy q`q (Nātak : Paribhāshā ate Tatt)</p> <p>1.2 nwtk dw AwrMB Aqy ivkws (Nātak dā Ārambh ate Vikās)</p> <p>1.3 nwtk dIAW pRivrqIAW (Nātak diān Parvitiān)</p> <p>1.4 pwqr ic`qrx dI qknIk (Pātar Chitrann di Takneek)</p>	25/16/4
<p>2. svrwjbIr, 1999, Dm gurU, cyqnw pRkwSn, luiDAwxw. (Swarajbir, 1999, Dharam Guru, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.)</p> <p>2.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 im`Q Aqy im`Q rUpWqrx (Myth ate Myth Roopāntarann)</p> <p>2.3 nwtkI jugqW (Nātki Jugtān)</p> <p>2.4 pwqr ic`qrx (Pātar Chitrann)</p>	25/20/5
<p>3. AwqmjIq, 2006, q`qI qvI dw s`c, pMjwbI</p>	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

swihq siBAwcwr sMgTn, id`lI. (Ātamjit, 2006, <b>Tatti Tavi dā Sach</b> , Punjābi Sāhit Sabhiāchār Sangathan, Delhi.) 3.1 ieiqhwsK p`K (Itihāsak Pakh) 3.2 sMvwd ivDI (Samvād Vidhi) 3.3 nwtkI jugqW (Nātki Jugtān) 3.4 nwt SYlI (Nāt Shailie)	25/20/5
--	---------

Suggested Reading(s) :

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsā, 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 111-132.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 1-64.

Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkālī Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiana, PP. 116-129, 130-144.

Vermā, Satish Kumar (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-30.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: III Paper No. 5

Punjābi One-Act Play and Theatre

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਠਾਂਗੀ ਆਯ ਰੰਗਮੰਚ

(Punjābi Ikāngi ate Rangmanch)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.1 iekWgI : pirBwSw Aqy srUp (Ikāngi : Paribhāshā ate Saroop)</p> <p>1.2 iekWgI rUpwkwr (Ikāngi Roopākār)</p> <p>1.3 iekWgI dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Ikāngi dā Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.4 iekWgI Aqy rMgmMc (Ikāngi ate Rangmanch)</p>	25/16/4
<p>2. mnjIq isMG (fw.) Aqy kulvIr (fw.) (sMpw.), 2011, coxvyN pMjwbI iekWgI, AwrsI pbilSrZ, id`LI. (Manjit Singh (Dr.) &amp; Kulvir (Dr.) (ed.), 2011, <b>Chonven</b> <b>Punjābi Ikāngi</b>, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 nwtKI jugqW (Nātki Jugtān)</p> <p>2.3 sMvwd ivDI Aqy klwqmK p`K (Samvād Vidhi ate Kalātmak Pakh)</p> <p>2.4 pwqr ic`qrx (Pātar Chitrann)</p>	25/20/5
<p>3. rMgmMc Aqy pMjwbI rMgmMc</p>	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>(Rangmanch ate Punjābi Rangmanch)</p> <p>3.1 rMgmMc : pirBwSw Aqy srUp (Rangmanch : Paribhāshā ate Saroop)</p> <p>3.2 pMjwbI rMgmMc dw ieiqhws (Punjābi Rangmanch dā Itihās)</p> <p>3.3 pMjwbI rMgmMc dI vrqmwn siQqI (Punjābi Rangmanch di Vartmān Sthiti)</p> <p>3.4 pMjwbI bwl rMgmMc (Punjābi Bāl Rangmanch)</p>	25/20/5
--	---------

Suggested Reading(s) :

Baehal, Navnindrā (Dr.) (ed.), 1989, **Rangmanch ate Television Nātak**, Punjābi Acadmey, Delhi, PP. 1-62 (Rangmanch ate Bāl Rangmanch).

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 32-40, 65-79.

Vermā, Satish Kumar (Dr.), 2011, **Punjābi Nāt-Manch dā Nikās te Vikās**, National Book Trust, Delhi,

Vermā, Satish Kumar (Dr.) & Rawail Singh (Dr.), 2011, **Punjābi Bāl Sāhit: Vibhin Paripekh**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 93-101.

Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: III Paper No. 6
Folklore and Folk Literature
lokDwrw Aqy lok swihq

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Lokdhārā Ate Lok Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. lokDwrw (Lokdhārā)</p> <p>1.1 lokDwrw : pirBwSw, Kyqr Aqy q`q (Lokdhārā : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)</p> <p>1.2 lokDwrw : isDWqk p`K (Lokdhārā : Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.3 lokDwrw dy iviBMn rUp (Lokdhārā de Vibhin Roop)</p> <p>1.4 lokDwrw Aqy AwDuinkqw (Lokdhārā ate Ādhunikṭā)</p>	25/16/4
<p>2. rvy1 isMG (fw.) (sMpw.), 2011, lok nwtkI nwt-rUp, islwlyK pbilSrZ, id`lI. (Rawail Singh (Dr.) (ed.), 2011, Lok Nātaki Nāt-Roop, Shilālekh Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 lok nwt prMprw (Lok Nāt Paramparā)</p> <p>2.3 sMvwd ivDI (Samvād Vidhi)</p> <p>2.4 nwt klw Aqy nwt mMcx (Nāt Kalā ate Nāt Manchann)</p>	25/20/5
<p>3. bydI, s.s. vxjwrw, 2013, bwqW mu`F kdIm dIAW</b>, AwrsI pbilSrZ, id`lI. (bwqW: pMny 9-37, cilqR kQvwW: pMny 91-101, nIqI kQvwW: pMny 102-107, jnOr kQvwW: pMny 108-122, prI kQvwW: pMny 123-160). (Bedi, S.S. Wannjārā, 2013, Bātān Muddh Kadim diān, Ārsi</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>Publishers, Delhi.) (Bātān: PP. 9-37, Chalitter Kathāvan: PP. 91-101, Niti Kathāvān: PP. 102-107, Jnour Kathāvan: PP. 108-122, Pari Kathāvan: PP. 123-160)</p> <p>3.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2 ibrqWq ivDI (Birtānt Vidhi)</p> <p>3.3 lok khwxI qy lok mn (Lok Kahānni te Lok Man)</p> <p>3.4 im`Q qy im`Q rUpWqrx (Myth te Myth Roopāntarann)</p>	
---	--

Suggested Reading(s) :

Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.) 2010, **Sabhiāchār Patrikā (Ank 8, January 2010), Lokdhārā ate Sabhiāchār : Badalde Paripekh ate Adhiyan Parnnāliān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 36-45.

Bedi, S.S. Wannjārā (Dr.), 2012 (navān addition), **Madhkālin Punjābi Kathā : Roop te Paramparā**, National Book Shop, Delhi, PP. 61-128.

Kairon, Joginder Singh (Dr.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Lokdhārāei Pichhokarh**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 1-34

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 23-36 '*Chandi di Vār vich Myth dā Roopāntrann*'.

Thind, Karnail Singh (Dr.), 2011 (3rd edition), **Lokyān ate Madhkalin Punjābi Sāhit**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar, PP. 25-63.

Discipline Courses I (Punjābi)

Semester: IV Paper No. 7

Punjābi Prose

pMjwbI vwrqk

(Punjābi Vārtak)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 vwrqk : pirBwSw qy rUpwkwR ivl`Kxqw (Vārtak : Paribhāshā te Roopākār Vilakhanntā)</p> <p>1.2 vwrqk isDWq (Vārtak Sidhānt)</p> <p>1.3 m`DkwlI Aqy AwDuink vwrqk dw inKyV (Madhkāli ate Ādhunik Vārtak dā Nikherh)</p> <p>1.4 vwrqk dw AwrMB, ivkws Aqy pRivrqIAW (Vārtak dā Ārambh, Vikās ate Parviriān)</p>	25/16/4
<p>2. mnjIq isMG (fw.) Aqy jspwl kOr (fw.) (sMpw.), 2011, purwqn pMjwbI swihq : rUp qy rUpwkwR, mnpRIq pRkwSn, id`lI. (pMny 38-71) (Manjit Singh (Dr.) &amp; Jaspal Kaur (Dr.) (ed.), 2011, <b>Purātan</b> <b>Punjābi Sāhit : Roop te Roopākār,</b> Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 38-71).</p> <p>2.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 vwrqk SYlI (Vārtak Shailie)</p> <p>2.3 mu`K ruJwn (Mukh Rujhān)</p> <p>2.4 lok swihq, purwqn kwiv-rUp qy purwqn vwrqk ivclw inKyV (Lok Sāhit, Purātan Kāv-Roop ate Purātan Vārtak Vichlā Nikherh)</p>	25/20/5
<p>3. vnIqw (fw.) (sMpw.), 2011, vIhvIN/ie`kIvIN</b> <b>sdI dy sur-Alwp,</b> mnpRIq pRkwSn, id`lI. (Vanita (Dr.) (ed.), 2011, Vihvin/Ikkivin Sadi de Sur-Alāp, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 pwTgq AiDAYn</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Pāthgat Adhiyan)	
3.2 AwDuink vwrqk dy ruJwn (Ādhunik Vārtak de Rujhān)	
3.3 vwrqk SYlI (Vārtak Shailie)	
3.4 qulnwmk AiDAYn (Tulnātmak Adhiyan)	

Suggested Reading(s) :

Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purātan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 1-27.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 126-138, 139-159.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hira Gate, Jalandhar, PP. 5-12, 63-69.

Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi, PP. 11-60.

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: IV Paper No. 8

Punjābi Travelogue Literature

pMjwbI s&rnwmw swihq

(Punjābi Safarnāmā Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56
Internal Assessment : 25 Marks
Semester end Written Examination : 75 Marks
Total Marks : 100 Marks
Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW</p> <p>(Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 s&rnwmw : pirBwSw qy srUp (Safarnāmā : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 SYlIqg ivl`Kxqw (Shailiegate Vilakhanntā)</p> <p>1.3 s&rnwmy dw inkws Aqy ivkws (Safarnāme dā Nikās ate Vikās)</p> <p>1.4 s&rnwmw swihq dy mUl rUJwn (Safarnāmā Sāhit de Mool Rujhān)</p>	25/16/4
<p>2. kulvIr (fw.) (sMpw.), 2012, dūnIAw rMg-ibrMgI, AwrsI pbilSrz, id`lI.</b> (Kulvir (Dr.) (ed.), 2012, <b>Duniā Rang-Birangi</b>, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 SYlIqg AiDAYn (Shailiegate Adhiyan)</p> <p>2.3 siBAwcwrk p`K (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>2.4 qulnwqmk AiDAYn (Tulnātmak Adhiyan)</p>	25/20/5
<p>3. bulMdvI, drSn, 2011, pr qolidAW, cyqnw pRkwSn, luiDAwxw. (Bulandvi, Darshan, 2011, Par Toldiān, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.)</p> <p>3.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 SYlI p`K (Shailie Pakh)</p> <p>3.3 siBAwcwrk p`K (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>3.4 swihqk ivl`Kxqw (Sāhitak Vilakhanntā)</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Suggested Reading(s) :

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 5-12, 88-94.

Satinder Singh (Dr.), **Ādhunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 64-98.

Discipline Courses I (Punjābi)

Semester: V Paper No. 9

Culture and Punjābi Culture

siBAwcwr Aqy pMjwbI siBAwcwr

(Sabhiāchār ate Punjābi Sabhiāchār)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. siBAwcwr (Sabhiāchār)</p> <p>1.1 siBAwcwr : pirBwSw Aqy q`q (Sabhiāchār : Paribhāshā ate Tatt)</p> <p>1.2 siBAwcwr-ivigAwn (Sabhiāchār Vigiān)</p> <p>1.3 swihq Aqy siBAwcwr (Sāhit ate Sabhiāchār)</p> <p>1.4 siBAwcwr Aqy siBAqw ivclw inKyVw (Sabhiāchār ate Sabhiatā vichlā Nikherhā)</p>	25/16/4
<p>2. pMjwbI siBAwcwr (Punjābi Sabhiāchār)</p> <p>2.1 pMjwbI siBAwcwr dI sMrcnw (Punjābi Sabhiāchār di Sanrachnā)</p> <p>2.2 BwSw Aqy siBAwcwr (Bhāshā ate Sabhiāchār)</p> <p>2.3 pMjwbI siBAwcwr dw ivkws (Punjābi Sabhiāchār dā Vikās)</p> <p>2.4 pMjwbI siBAwcwr dI ivl`Kxqw (Punjābi Sabhiāchār di Vilakhanntā)</p>	25/20/5
<p>3. pMjwbI siBAwcwr Aqy ivSvIkrn (Punjābi Sabhiāchār ate Vishvikaran)</p> <p>3.1 ivSvIkrn : sMKyp pCwx (Vishvikaran : Sankhep Pachhānn)</p> <p>3.2 siBAwcwr Aqy mIfIAw (Sabhiāchār ate Mediā)</p> <p>3.3 ivSvIkrn dw pMjwbI siBAwcwr au~qy pRBwv (Vishvikaran dā Punjābi Sabhiāchār ute Parbhāv)</p> <p>3.4 pMjwbI siBAwcwr qy lokDwrw AMqr- sMvwd (Punjābi Sachiāchār te Lokdhārā Antar-Samvād)</p>	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Brar, Rajinder Pal Singh (ed.), 2011, **Punjābi Bhāshā, Sāhit, Sabhiāchār ate Media Anter-Samwād**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 1-9 ‘Punjābi Bhasha, Sāhit, Sabhiāchār ate Mediā’, PP. 10-24 ‘Mediā, Sabhiāchār ate Punjābi Sabhiāchār’.

Jaspal Kaur (Dr.), 2007, “Sabhiācharak Roopāntarann te Parvāsi Chetnā” **Parvāsi Punjābi Kāv-Lok : Sabhiāchāarak Roopāntarann**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 11-48.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Joshi, Jeet Singh (Prof.), 2008, **Bhāshā, Lokdhārā te Sabhiāchār : Anter-Anushāsan Nirbharta**, Wāris Shāh Foundation, PP. 178-181 (Bhāshā ate Sabhiāchār), PP. 182-191 (Sabhiāchār ate Sāhit).

Joshi, Jeet Singh (Prof.), 2009, **Sabhiāchār : Sidhānt te Vihār**, Wāris Shāh Foundation, PP. 30-50 (Sabhiāchār dā Giān te hor khetrān nāl Sambandh), PP. 66-88 (Punjābi Sabhiāchār de Nikharhven Lachhann).

Manjit Singh (Dr.), 1993, **Punjābi Sāhit Avchetan**, Punjābi Parkāshak, Delhi, PP. 9-17 '*Sabhiāchār : Talāsh Adhiyan-Vidhi di*'.

Rawail Singh (Dr.), 2013, **Mediā Vihārak Adhiyan**, Gracious Books, Patiālā, PP. 95-101.

Sherry Singh (Prof.) (ed.), 2009, **Punjābi Sabhiāchār Vibhin Paripekh**, Roohi Parkāshan, Amritsar, PP. 30-36, 61-65.

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: V Paper No. 10

Pākistāni Punjābi Literature

pwiksqwnI pMjwbI swihq

(Pākistāni Punjābi Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.1 SwhmuKI Aqy gurmuKI ilpI dw mslw (Shāhmukhi ate Gurmukhi Lippi dā Maslā)</p> <p>1.2 vMf dw sMklp (Vandd dā Sankalp)</p> <p>1.3 pwiksqwnI pMjwbI swihq dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Pākistāni Punjābi Sāhit dā Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.4 pwiksqwnI pMjwbI swihq dy nvyN ruJwn (Pākistāni Punjābi Sāhit de Naven Rujhān)</p>	25/16/4
<p>2. mnjIq isMG (fw.) Aqy rxbr swrMg (sMpw.), 2011, kwiv-kxIAW : vwiGEN pwr dIAW, mnpRIq pRkwSn, id`lI. (Manjit Singh (Dr.) &amp; Ranbir Sārang (eds.), 2011, <b>Kāv-Kanniyān</b> <b>: Vāghion Pār Diān</b>, Manpreet Parkashan, Delhi.)</p> <p>2.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 klwqmK p`K (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.3 ivcwrDwrw (Vichārdhārā)</p> <p>2.4 siBAwcwrk p`K (Sabhiāchārak Pakh)</p>	25/20/5
<p>3. nUr, suiqMdr isMG Aqy rvyI isMG (sMpw.), 2001, pwiksqwnI pMjwbI swihq, pMjwbI AkwdmI, id`lI. (khwxIAW : Akbr lwhOrI, A&zI Aihsn rMDwvw, Anvr Ali, A&zI qOSI&, ieilAws GuMmx, prvIn milk, qOkIr cuZqweI, sIIm ^wn igmI, &rKMdw loDI, munSw Xwd) (Noor, Sutinder Singh & Rawail Singh (ed.), 2001, Pākistāni Punjābi Sāhit, Punjābi Academy, Delhi.) (Kahānniān : Akbar Lahouri, Afzal Aehsan Randhāwā, Anvar Ali, Afzal Tousif, Iliās Ghumann, Parveen Malik, Toukeer Chugtāi, Saleem Khan Gimmi, Farkhandā Lodhi, Munsha Yād.)</p> <p>3.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 khwxI klw (Kahānni Kalā)</p> <p>3.3 ibrqWqk ivDIAW (Birtāntak Vidhiān)</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

3.4 smwjK srokwr (Samājak Sarokār)	
---------------------------------------	--

Suggested Reading(s) :

Ajmer Singh (Dr.) (ed.) 2000, **Khoj Patrikā: Pākistāni Punjābi Vishesh Ank**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 1-60, 160-180.

Attar Singh (Dr.), 1975, **Samdarshan**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Amritsar, PP. 150-158 (Pākistāni Punjābi Kavītā).

Attar Singh (Dr.), 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh, PP. 217-222.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pākistāni Punjābi Sāhit : Nikās te Vikās**, Gagan Parkashan, Rajpura, PP. 14-43 (Pākistāni Punjābi Kavītā).

Thind, K.S. (Dr.), 1992, "Pākistāni Punjābi Bhāshā te Sāhit", Harcharan Kaur (ed.) **Ādhunik Punjābi Sāhit : Punar Vichār**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 38-58.

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: V Paper No. 11

Parvāsi Punjābi Literature

prvwsI pMjwbI swihq

(Parvāsi Punjābi Sāhit)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 prvws dw sMklp (Parvās dā Sankalp)</p> <p>1.2 prvwsI, AwvwsI Aqy Awbwdkwr ivclw Byd (Parvāsi, Āvāsi ate Ābādkār vichlā Bhed)</p> <p>1.3 prvwsI pMjwbI swihq dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Parvāsi Punjābi Sāhit dā Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.4 fwiesporw (Diasporā)</p>	25/16/4
<p>2. AmrjIq kOr (fw.) (sMpw.), 2011, prvwsI kwiv- surW, islwlyK id`lI. (Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Kāv-Surān, Shilalekh, Delhi.)</p> <p>2.1 ivhwrk smIiKAw (Vihārak Samikhiā)</p> <p>2.2 kwiv srokwr (Kāv Sarokār)</p> <p>2.3 kwiv klw (Kāv Kalā)</p> <p>2.4 prvwsI cyqnw (Parvāsi Chetnā)</p>	25/20/5
<p>3. kuldIp kOr (fw.) (sMpw.), 2011, prvwsI pMjwbI khwxI dy nks, mnpRIq pRkwsn, id`lI.</b> (Kuldeep Kaur (Dr.) (ed.), 2011, <b>Parvāsi Punjābi Kahānni de Naksh</b>, Manpreet Parkashan, Delhi.)</p> <p>3.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 khwxI dy srokwr (Kahānni de Sarokār)</p> <p>3.3 mnoivigAwnk p`K (Manovigyānak Pakh)</p> <p>3.4 ibrqWqk jugqW (Birtāntak Jugtān)</p>	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Jaspal Kaur (Dr.), 1998, **Canadā di Punjābi Kavitā dā Themevigyānak Adhiyan**, Shilālekh Publishers, Delhi, PP. 107-134.

Jaspal Kaur (Dr.), 2007, **Punjābi Kāv-Lok : Sabhiāchārak Roopāntarann**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 11-48.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 26-51.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2012, **Punjābi Diasporā, Sāhit ate Sabhiāchār**, Publication Bureau, Punjābi Universtiy, Patiālā, PP. 1-8.

Surinder Pal Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Badeshi Punjābi Sāhit**, Punjābi Adhiyan School, Guru Nanak Dev University, Amritsar, PP. 1-37, 134-151.

Discipline Courses I (Punjābi)

Semester: VI Paper No. 12

Gurmat Poetry

gurmiq kwiv-Dwrw

(Gurmat Kāv-Dhārā)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks
--	--------------------------

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

	75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 gurmiq kwiv : pirBwSw qy srUp (Gurmat Kāv Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 bwxI ivDI Aqy kwiv ivDI (Bānni Vidhi ate Kāv Vidhi)</p> <p>1.3 gurmiq kwiv dw ieiqhws (Gurmat Kāv dā Itihās)</p> <p>1.4 gurmiq kwiv dIAW pRivrqIAW (Gurmat Kāv Diān Parviriān)</p>	25/16/4
<p>2 j`gI, gurSrn kOr (sMpw.), 2009, <b>jpujI, AnuBUqI Aqy AiBivAkqI</b>, AwrsI pbilSrz id`lI. (Jaggi, Gursharan Kaur (ed.), 2009, Japji, Anubhuti ate Abhiviyakti, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ivcwrDwrw (Vichārdhārā)</p> <p>2.2 pMj KMf (Panj Khand)</p> <p>2.3 kwiv klw (Kāv Kalā)</p> <p>2.4 BwSw SYLI (Bhāshā Shailie)</p>	25/20/5
<p>3 isMgl, Drmpwl (fw.), 1994, BgqW dI bwxI, nYSnl bu`k tr`st, id`lI. (Bgq nwmdyv, Bgq DMnw, sMq jY dyv jI) (Singal, Dharampāl (Dr.), 1994, Bhagtān di Bānni, National Book Trust, Delhi.) (Bhagat Nāmdev, Bhagat Dhannā, Sant Jai Dev ji)</p> <p>3.1 ivcwrDwrw (Vichārdhārā)</p> <p>3.2 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.3 BgqI kwiv Dwrw (Bhagti Kāv Dhārā)</p> <p>3.4 siBAwcrk p`K (Sahiāchārak Pakh)</p>	25/20/5

Suggested Reading(s) :

Amritpal Kaur (Dr.) (Main ed.), 2004, **Khoj Patrikā : Bānnikār vishesh Ank** (Ank 56, March 2003), Publication Bureau, Punjābi University, Patialā. PP. 1-22, 103-110, 132-147, 154-159, 173-176.

Jagbir Singh, 2004, **Gurmat Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 12-52.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavitā : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 71-178, 100-115.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VI Paper No. 13
Sufi Poetry
sU&I kwiv-Dwrw**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parvirtiān)</p> <p>1.1 sU&I kwiv : pirBwSw qy sUrp (Sufi Kāv : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 sU&I kwiv islisly (Sufi Kāv Silsile)</p> <p>1.3 sU&I kivqw dw ieiqhws (Sufi Kavitā dā Itihās)</p>	<p>25/16/4</p>

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>1.4 sU&I kwiv dIAW pRivrqIAW (Sufi Kāv Dian Parvitiān)</p> <p>2. qwilb, gurbcn isMG (sMpw.), 2011, bwbw &rId, nYSnl bu`k tr`st, ieMfIAw, id`lI. (Tālib, Gurbachan Singh (ed.), 2011, Bābā Farid, National Book Trust, India, Delhi.)</p> <p>2.1 ivcwrDwrw (Vichārdharā)</p> <p>2.2 kwiv klw (Kāv Kalā)</p> <p>2.3 pRgIqkqw (Pargitaktā)</p> <p>2.4 ivhwrk AiDAYn (Vihārak Adhiyan)</p> <p>3. AqrjIq isMG Aqy gurcrn isMG (sMpw.), 2004, bulHy SwH, AwrsI pbilSrz, id`lI. (Attarjeet Singh & Gurcharan Singh (ed.), 2004, Bulle Shāh, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ivcwrDwrw (Vichārdhārā)</p> <p>3.2 ivhwrk AiDAYn (Vihārak Adhiyan)</p> <p>3.3 ieSk dw sMklp (Ishq dā Sankalp)</p> <p>3.4 ibMbvwLI (Bimbāvali)</p>	<p align="center">25/20/5</p> <p align="center">25/20/5</p>
---	---

Suggested Reading(s) :

Gurdev Singh, 2005, **Punjābi Sufi Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 15-57.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavitā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Mai Hirā Gate, Jalandhar, PP. 78-85, 115-132.

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VI Paper No. 14
Punjābi Qissā Poetry
ੴਜਬੀ ਿਕ`ਸੁ ਕੁਵ
(Punjābi Qissā Kāv)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

**Total Credits : 14 X 4 = 56
Internal Assessment : 25 Marks
Semester end Written Examination : 75 Marks
Total Marks : 100 Marks
Duration of end semester examination : 3 hrs**

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. ਿਸੁੁਕ, ਿਿਕੁਹਸ ਆੁ ਧਰਿੁਰੁਕੁਆ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਿਕ`ਸੁ : ਧਿਰੁਬੁਸੁ ਧੁ ਸੁਰੁ (Qissā : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਿਕ`ਸੁ : ਿਬੁਰੁਕੁਕੁ ਿੁਦੁਆ (Qissā : Birtāntak Vidhiān)</p> <p>1.3 ਿਕ`ਸੁ ਕੁਵਿੁ ਦੁ ਿਨੁਕੁਸ ਧੁ ਿਕੁਸ (Qissa Kāv dā Nikās te vikās)</p> <p>1.4 ਿਕ`ਸੁ ਸੁਵਿੁਕੁ ਦੁਆ ਧਰਿੁਰੁਕੁਆ</p>	25/16/4

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p style="text-align: center;">(Qissā Sāhit Diān Parviriān)</p> <p>2 mnjIq isMG (fw.) (sMpw.), 2006, s`Xd &amp;zl Swh ricq <b>ik`sw sohXI mhINvwl, AwrsI pbilSrZ, id`li. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2006, Saiyad Fazal Shāh Rachit <b>Qissā Sohni Mahinwāl</b>, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ivhwrk AiDAYn (Vihārak Adhiyan)</p> <p>2.2 ibrqWq ivDIAW (Birtānt Vidhiān)</p> <p>2.3 ik`sw swihq ivc sQwn (Qissā Sāhit Vich Sthān)</p> <p>2.4 pwqr ic`qrx (Pātar Chitrann)</p> <p>3 GuMmx, ibkrm isMG (sMpw.), 2003, pUrn Bgq (kwdrXwr), vwirs Swh &wauNfySn, AMimRqsr. (Ghumann, Bikram Singh (ed.), 2003, Puran Bhagat (Qādaryār) Wāris Shāh Foundation, Amritsar.)</p> <p>3.1 ivhwrk AiDAYn (Vihārak Adhiyan)</p> <p>3.2 ieSk dw sMklp (Ishq dā Sankalp)</p> <p>3.3 ibrqWqk ivDIAW (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>3.4 siBAwcwrk p`K (Sabhiāchārak Pakh)</p>	<p>25/20/5</p> <p>25/20/5</p>
---	-------------------------------

Suggested Reading(s) :

Kāng, Kulbir Singh, 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP.13-30, 53-61, 204-242.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavita : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 61-70, 85-99, 132-139.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VII Paper No. 15
bIr-kwiv
(Bir Kāv)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.1 vwr : pIrBwSw qy srUp (Vār : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 jMgnwmw : pIrBwSw Aqy srUp (Jangnāmā : Paribhāshā ate Saroop)</p> <p>1.3 vwr kwiv dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Vār Kāv dā Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.4 jMgnwmw kwiv dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Jangnāmā Kāv dā Itihās ate Parvitiān)</p>	25/16/4
<p>2. Anjwx, qwrw isMG, 2004, vwr sRI BgauqI jI kI : iek AiDAYn, cmfI dI vwr, prdysI swihq pRkwSn, noiefw.</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>(Anjānn, Tārā Singh, 2004, Vār Sri Bhagouti ji ki : ik Adhiyan, Chandi di Vār, Pardesi Sāhit Parkashan, Noidā.)</p> <p>2.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 CMd-pRbMD Aqy AlMkwr (Chhand-prabandh ate Alankār)</p> <p>2.3 ibrqWq ivDI (Birtānt Vidhi)</p> <p>2.4 rs Aqy klwqmk p`K (Rass ate Kalātmak Pakh)</p> <p>3. j`gI, rqn isMG (sMpw.), 1999 (dUjI ijld), Swh muhMmd : jMgnwmw isMGW Aqy &rMgIAW, pblIkySn bIaUro, pMjwbI XUnIvrstI, pitAwlw. (Jaggi, Ratan Singh (ed.), 1999 (dooji Jild), Shāh Muhammad : Jangnāmā Singhān te Firangiān, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.)</p> <p>3.1 pMjwbIAq dw sMklp (Punjābiat dā Sankalp)</p> <p>3.2 ibrqWqk ivDIAW (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>3.3 rUpwkwr ivl`Kxqw (Roopākār Vilakhanntā)</p> <p>3.4 BwSw SYLI (Bhāshā Shailie)</p>	<p align="center">25/20/5</p>
---	-------------------------------

Suggested Reading(s) :

Ghumann, Bikram Singh & Charanjit Singh Gumtalā (eds.), 2011, **Chandi di Vār**, Wāris Shāh Foundation, PP. 69-128.

Gurdev Singh, 1993, **Jangnāmā : Saroop, Sidhānt te Vikās**, Punjābi University, Patiālā, PP. 9-27 (Jang te Jangnāmā), 28-50 (Jangnāmā te hor Kāv-roop).

Noor, Sutinder Singh, 2005, **Punjābi Vār Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 20-27, 57-73, 194-208.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: VII Paper No. 16

Punjābi Auto-Biography and Life Sketch

ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ

(Punjābi Swai-Jiwani ate Rekhā-Chittar)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1. svY-jIvnI : pīrBwSw qy srUp (Swai-jiwani : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ryKw-ic`qr : pīrBwSw qy srUp (Rekhā Chittar : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.3. svY-jIvnI dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Swai-Jiwani dā Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.4. ryKw-ic`qr dw ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Rekhā-chittar dā Itihās ate Parvirtīān)</p>	25/16/4
<p>2. dyivMdr, 2006, rMgW dI kwienwq, AYm.pI. pRkwSn, id`lI. (Devinder, 2006, <b>Rangān di Qāināt</b>, M.P. Parkashan, Delhi.)</p> <p>2.1. ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2. SYlI p`K</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>(Shailie Pakh)</p> <p>2.3. ryKw ic`qr dI qknIk (Rekhā Chittar di Takneek)</p> <p>2.4. rUpwkwr ivl`Kxqw (Roopākār Vilakhanntā)</p> <p>3. pRIqm, AMimRqw, 1982, rsIdI itkt, nwgmxI pRkwSn, id`lI. (Pritam, Amrita, 1982, <b>Rasidi Ticket</b>, Nāgmanni Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1. ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2. SYlI p`K (Shailie Pakh)</p> <p>3.3. nwrIvwdI cyqnw (Nārivādi Chetnā)</p> <p>3.4. swihqk idRStIkox (Sāhitak Drishtikonn)</p>	<p>25/20/5</p>
--	----------------

Suggested Reading(s) :

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 70-81

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi, PP.116-135, 140-148.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses I

(Punjābi)

Semester: VII Paper No. 17

Research Methodology : Theoretical Aspect

Ɔoj ivDI : isDWqk p`K

(Khoj Vidhi : Sidhāntak Pakh)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
KMF I (Khand I) <ol style="list-style-type: none"> 1. Ɔoj : pirBwSw Aqy srUp (Khoj : Paribhāshā ate Saroop) 2. Ɔoj : pRikirAw (Khoj : Prakirya) 3. Ɔoj dw mh`qv (Khoj dā Mahattav)</li> <li>4. Ɔoj dy sMd (Khoj de Sand)</li> <li>5. pYr it`pxIAW Aqy hvwly (Pair Tipanniān ate Hawāle) 6. pusqk sUCI (Pustak Soochi) 7. ivSy dI cox (Vishe di chonn) 8. mOiKk pRIiKAw (Moukhik Prikhiyā) 	40/28/7
KMF II (Khand II)	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>9. ਪਮ੍ਯੁਬੀ ਿਵ ਕੋਯ ਦੁਵ ਆਰੰਭ ਆਯ ਿਵਕੁਸ (Punjābi vich Khoj dā Ārambh ate Vikās)</p> <p>10. ਸਮੀਕਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਿਕਰੀ (Samikheyā di Prakirti)</p> <p>11. ਸਮੀਕਾਵ ਆਯ ਪ੍ਰ-ਸਮੀਕਾਵ (Samikheyā ate Prā-Samikheyā)</p> <p>12. ਪਮ੍ਯੁਬੀ ਸਮੀਕਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਨ ਪ੍ਰਮ੍ਰ : ਸਮ੍ਯੁ ਜੁ-ਪ੍ਰ (Punjābi Samikheyā di Paramparā : Sankhep jānn-Pachhānn)</p> <p>13. ਪਮ੍ਯੁਬੀ ਸਮੀਕਾਵ ਦੀ ਨਵਿਨ ਪ੍ਰਮ੍ਰ : ਸਮ੍ਯੁ ਜੁ-ਪ੍ਰ (Punjābi Samikheyā di Navin Paramparā : Sankhep jānn-Pachhānn)</p>	<p>35/28/7</p>
---	----------------

Suggested Reading(s) :

Bhātiā, Harbhajan Singh (Dr.), 1988, **Punjābi Ālochanā Sidhānt te Vihār**, Guru Nanak Dev University, Amritsar, PP. 1-30.

Bhātiā, Harbhajan Singh (Dr.), 2004, **Punjābi Sāhit Ālochanā dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 87-94, 253-269.

Dharam Singh (Dr.), 2004, **Punjābi Khoj dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 11-21.

Kesar, Jasbir (ed.), 2006, **Khoj Chintan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh, PP. 1-37, 59-72, 100-124.

Piār Singh (Dr.), 1995, **Khoj : Sidhānt te Vivhār**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā, PP. 1-213.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VIII Paper No. 18
Indian Literature
BwrqI swihq
(Bhārti Sāhit)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

**Total Credits : 14 X 4 = 56
Internal Assessment : 25 Marks
Semester end Written Examination : 75 Marks
Total Marks : 100 Marks
Duration of end semester examination : 3 hrs**

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqiAW (Sidhānt, Itihās ate Parvitiān)</p> <p>1.1 Anuvwd : pirBwSw (Anuvād : Paribhāshā)</p> <p>1.2 Anuvwidq swihq dI mh`qqw (Anuvādit Sāhit di mahatātā)</p> <p>1.3 qulnwqmk AiDAYn (Tulnātmak Adhiyan)</p> <p>1.4 BwrqI swihq dy mu`K ruJwn (Bhārti Sāhit de mukh rujhān)</p>	25/16/4
<p>2 rwmwikRSnn, eI.vI. (sMpw.), 2007, BwrqI in`kI khwxI</b>, swihq AkwdmI, id`lI. (pihly ds lyKkW dIAW rcnvwW) (Ramakrishnan, E.V. (ed.), 2007, Bhārti Nikki Kahānni, Sāhit Akademi, Delhi.) (Pāehle Dass Lekhkān diān Rachnāvān)</p> <p>2.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 khwxI klw (Kahānni Kalā)</p> <p>2.3 ibrqWqk jugqW (Birtāntak Jugtān)</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>2.4 BwrqI in`kI khwxI dw ieiqhws (Bhãrti Nikki Kahãnni dã Itihãs)</p> <p>3 tYgor, ribMdr nwQ, 2010, BwrqI sMsikRqI dw kyNdr, pMjwbI swihq AkwdmI, luiDAwxw. (Tagore, Rabinder Nath, 2010, Bhãrti Sanskriti dã Kendar, Punjãbi Sãhit Akademi, Ludhiãnnã.)</p> <p>3.1 ivSYgq AiDAYn (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2 vwrqk SYlI (Vãrtak Shailie)</p> <p>3.3 ivcwrDwrw (Vichãrdhãrã)</p> <p>3.4 ivSvIkrn Aqy sMsikRqI (Vishvikaran ate Sanskriti)</p>	<p>25/20/5</p>
---	----------------

Suggested Reading(s) :

Harcharan Kaur (Dr.) & Dr. Rawail Singh (eds.) 2002, **Punjãbi te Bhãrti Sãhit : Tuhnã ton Samvãd Takk**, Punjãbi Academy, Delhi, PP. 17-20, 21-28, 45-55.

Satinder Singh (ed.), 1990, **Tuhnãtmak Bhãrti Sãhit**, Guru Nãnak Dev University, Amritsar, PP. 9-41, 54-84, 117-124.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

**Discipline Courses I
(Punjābi)
Semester: VIII Paper No. 19
World Literature
ivSv swihq
(Vishav Sāhit)**

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>1. isDWq, ieiqhws Aqy pRivrqIAW (Sidhānt, Itihās ate Parvurtiān)</p> <p>1.1 swihq : pirBwSw Aqy srUp (Sāhit : Paribhāshā ate Saroop)</p> <p>1.2 qulnwqmk swihq dw sMklp (Tulnātmak Sāhit dā Sankalp)</p> <p>1.3 ivSv swihq ivc khwxI dI prMprw : sMKyp jwx-pCwx (Vishav Sāhit vich Kahānni di Paramparā : Samkhep Jānn-Pachhānn)</p> <p>1.4 ivSv swihq ivc kivqw dI prMprw : sMKyp jwx-pCwx (Vishav Sāhit vich Kavita di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn)</p>	<p>25/16/4</p>
<p>2. mfwhV, gurmyl, 2008, nobl khwxIAW, pMjwbI AkwdmI, id`lI. (pihlIAW ds in`kI-khwxIAW) (Maddāharh, Gurmel, 2008, Nobel Kahānniān, Punjābi Academy, Delhi.) (Paehaliān Dass Nikki-Kahānniān)</p> <p>2.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 khwxI klw (Kahānni Kalā)</p>	<p>25/20/5</p>

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>2.3 smwjk-siBAwcwrk p`K (Samājak Sabhiāchāarak Pakh)</p> <p>2.4 qulnwqmk AiDAYn (Tulnātmak Adhiyan)</p> <p>3. huMdl, hrBjn isMG, 2009, <b>ivSv kvI-bRY^q qy lorkw</b> coxvIN kivqw, AYc.ky.pRkwSn, id`lI. (Hundal, Harbhajan Singh, 2009, Vishav Kavi Brekht te Lorka, Chonnvi Kavita, H.K. Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 pwTgq AiDAYn (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 bRY^q dI kwiv-klw (Brekht di Kāv-Kalā)</p> <p>3.3 lorkw dI kwiv-klw (Lorkā di Kāv-Kalā)</p> <p>3.4 ivcwrDwrw Aqy kwiv jugqW (vichārdharā ate Kāv Jugtān)</p>	25/20/5
--	---------

Suggested Reading(s) :

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāster**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 1-42, 43-51.

Harcharan Kaur (Dr.) & Rawail Singh (Dr.), (eds.) 2002, **Punjābi te Bhārti Sāhit Tulnā ton Samvād Takk**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 17-20, 21-28, 45-55.

Sartre, Jean-Paul, 1967, **What is literature**, Bernard Frechtman (Trans.), Methuen & co Ltd. PP. 1-122.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

(Punjābi)

Semester: VIII Paper No. 20

Research Methodology : Practical Aspect

Koj : ivhwrk p`K

(Khoj : Vihārak Pakh)

Koj inbMD/Koj pRojYkt

Khoj Nibandh/Khoj Project

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Dissertation/Innovation Project Work : 100 Marks

	Max. Marks/Credits/Weeks 100/56/14
<p><b>Koj inbMD/pRojYkt ilKx sMbMDI ivhwrk jw`kwrI</b>  <b>(Khoj Nibandh/Project Likhann Sambandhi Vihārak Jānnkāri)</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ivSy dI cox : ivhwrk p`K (Vishe di Chonn : Vihārak Pakh) 2. ivSy sMbMDI AiDAYn swm`grI dw iek`qRIkrn (Vishe Sambandhi Adhiyan Sāmagari dā Ikatrikaran) 3. AiDAYn swm`grI dy sroq (Adhiyan Sāmagari de Sarot)</li> <li>4. AiDAYn swm`grI qoN nots lYxw (Adhiyan Sāmagari ton Notes Linnā) 5. pRwpq smIiKAw (Prāpt Samikheyā) 6. Koj ivSy dy pwT f pVHx sMbMDI jw`kwrI (Khoj Vishe de pāth nu parhann Sambandhi jānnkāri) 7. Koj sMbMDI pwT dw ivSYgq AiDAYn/smIiKAw AiDAYn (Khoj Sambandhi Pāth dā Vishaegat Adhiyan/Samikheyā Adhiyan) 	100/56/14

not :

smY~str 7 dy pypr nM: 17 (Koj ivDI : isDWqk p`K) dI inrMqrqw ivc
smY~str 8 dw pypr nM: 20 (Koj : ivhwrk p`K) ividAwRQIAW f pVHwieAw
jwvygw[pMjwbI BwSw/swihq/siBAwCwr/mIfIAw/ sUCnw qy qknwlojI Awid
nwl juVy ivisAW aupr, ividAwRQIAW dI Koj-inbMD ilKx dI Xogqw f
AiDAwPk Awpxy Akwdmk sMvwdW rwhIN ivksq krngy[smY~str dy AMq ivc

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

ividAwRQI Awpxy kwlj ivc hI Awpxy iqAwR kIqy Koj-inbMD/pRojYkt,
XUnIvrstI dy inXmW Anuswr inrIKx leI jmW krvwauXgy[

Note :

Semester 7 de paper no. 17 (Khoj Vidhi : Sidhāntak Pakh) di nirantartā vich semester 8 dā paper no. 20 (Khoj : Vihārak Pakh) vidiārthiān nu parhāeyā jāvegā. Punjābi Bhāshā/Sāhit/Sabhiāchār/Mediā/Soochnā ate Taknology ād nāl jurhe visheān upper vidiārthiān di khoj-nibandh likhann di yogtā nu adhiāpak āpnne akādmak samvādān rāhin viksāt karange. Semester de ant vich vidiārthi āpanne college vich hi āpnne tiyār keete hoey khoj-nibandh/project university de niyamān anusār nirikhann lai jamān karvāunnge.

**FYUP IN PUNJABI
DISCILPINE COURSES II**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

FOUR-YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

DISCIPLINE COURSES II

2nd Year

Semester 3

Paper No. 1
Modern Punjbāi Poetry, Prose and Functional Punjābi
AwDuink pMjwbl kivqw, vwrqk Agy ivhwrk pMjwbl
(Ādhunik Punjābi Kavītā, Vārtak ate Vihārak Punjābi)

Semester 4

Paper No. 2
Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi
pMjwbl khwxl, sU&I kwiv Agy ivhwrk pMjwbl
(Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

3rd Year

Semester 5

Paper No. 3

**Punjābi Travelogue, Qissā-Bir
Poetry and Functional Punjābi**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬਿਰ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ
ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ

**(Punjābi Safarnāmā, Qissā te Bir
Kāv ate Vihārak Punjābi)**

Semester 6

Paper No. 4

**Punjābi One-Act Play, Culture and
Functional Punjābi**

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕ-ਅਕਟ ਡਰਾਮਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ
ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ

**(Punjābi Ikāngi, Sabhiāchār ate
Vihārak Punjābi)**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

4th Year

Semester 7

Paper No. 5

**Punjbāi Novel, Life-Sketch and
Functional Punjābi**

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਰਿਕਵ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ

**(Punjābi Novel, Rekhā-Chittar ate
Vihārak Punjābi)**

Semester 8

Paper No. 6

**Punjābi Drama, Gurmat-Poetry and
Functional Punjābi**

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਗੁਰਮਤ-ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ

**(Punjābi Nātak, Gurmat-Kāv ate
Vihārak Punjābi)**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: III, Paper No. 1

Modern Punjbāi Poetry, Prose and Functional Punjābi

AwDuink pMjwbI kivq̄w, vwrq̄k Aq̄y ivhwrk pMjwbI

(Ādhunik Punjābi Kavītā, Vārtak ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>Bwg pihlw : nUr, suiqMdr isMG (sMpw.), 1995, kwiv-dIiKAw, nYSnl bu`k Swp, id`lI. (Bhāg Paehlā : Noor, Sutinder Singh (ed.), 1995, Kāv Dikheyā, National Book Shop, Delhi.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kivq̄w dI pirBwSw, q`q qy AwDuink kwiv-rUpwkwr (Kavitā di Paribhāshā, tatt te Ādhunik Kāv-roopākār)</li> <li>➤ AwDuink kivq̄w dy ieiqhws dI sMKyp jwxkwrI (Ādhunik Kavītā de Itihās di Sankhep jānnkāri)</li> <li>➤ pRsmg sihq ivAwikAw (Prasang Sahit Vyākheyā)</li> <li>➤ klwqmk p`K (Kalātmak Pakh) ➤ kivq̄w dw Awlocnwqmk AiDAYn (Kavitā dā Ālochnātmak Adhiyan) 	25/16/4
<p>Bwg dUjw : bydI, s.s. vxjwrw, 2001, myrw dwdkw ipMf, AwrsI pbilSrZ, id`lI. (Bhāg Doojā : Bedi, S.S. Wannjārā, 2001, Merā Dādkā Pind, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kivq̄w qy vwrq̄k ivclw AMqr (Kavitā te Vārtak Vichlā Antar) ➤ AwDuink vwrq̄k rUpW nwl jwx-pCwx 	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>(Ādhunik Vārtak Roopān nāl jānn-Pachhānn)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ iksy kWf dw AwlocnwqmK swr (Kise Kānd dā Ālochnātmak Sār) ➤ vwrqk-SYLI (Vārtak-Shailie) ➤ pWT-pusqk nwl sMbMDq Coty pRSn-au~qr (Pāth-pustak nāl sambandhat chhote prashan-uttar) <p>Bwg qIjw : ivhwrk pMjwbI (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vrx boD : pYNqI A`KrI, svr qy ivAMjn, lgW-lgwKr (Varann bodh : painti Akhri, Swar te Vianjan, Lagān- Lagākhar)</li> <li>➤ Sbd-joVW dy nym, Su`D-ASu`D Sbd boD (Shabad-Jorhān de nem, Shudh-Ashudh Shabad Bodh) ➤ ilMg-puilmG, iekvcn, bhuvcn (Ling-Puling, ikvachan Bahovachan) ➤ Agyqr-ipCyqr (Agetar-Pichhetar) ➤ bhuqy SbdW dI QW iek Sbd (Bahote Shabdān dī thān ik Shabad) ➤ &Icr lyKn (Feature Lekhan) 	<p>25/20/5</p>
---	----------------

Suggested Readings :

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā, PP. 26-69.

Satinder Singh (Dr.), 1986, **Vihārak Samikheyā (Kavitā ate Vārtak)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā, PP. 2-87, 200-233.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 127-166.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: IV, Paper No. 2

Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੁਫੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>Bwg pihlw : au~pl, sivMdr isMG (fw.) (sMpw.), 1999, khwxI pMjwb, pMjwbI rweItrz koAwpryitv suswietI ilm., nvIN id`lI. (<b>pihliAW ds khwxIAW</b>)  <b>(Bhāg Paehlā : Uppal, Sawinder Singh (Dr.) (ed.), 1999, Kahānni Punjāb, Punjabi Writers Co-operative Society Ltd., New Delhi.)</b>  <b>(Paehliān Dass Kahannia)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ khwxI dI pirBwSw, q`q qy rUpwkwrk ivSySqvwW (Kahānni di Paribhāshā, tatt te roopākārak visheshtāvān) ➤ AwDuink khwxI dy ieiqhws dI sMKyp jwxkwrI (Ādhunik Kahānni de Itihās di sankhep jānnkāri) ➤ khwxI dw Awlocnwqmk AiDAYn (Kahānni dā Ālochnātmak Adhiyan) ➤ klwqmk p`K (Kalātmak Pakh) ➤ khwxIAW nwl sMbMDq Coty pRSn-au~qr (Kahānniān nāl Sambandhat chhote prashan-uttar) 	25/16/4
<p>Bwg dUjw : mnjIq isMG, (fw.) (sMpw.), 2012, pMjwbI sU&I kwiv-surW, mnpRIq pRkwSn, id`lI.  <b>(bwbw Sy^ &amp;rId, SwH husYn, bu`lHy SwH, sulqwn bwhU, SwH Sr&) (Bhāg Doojā : Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2012, Punjābi Sufi Kāv-</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>Surān, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Bābā Sheikh Farid, Shāh Hussain, Bulle Shāh, Sultān Bāhoo, Shāh Sharf.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pMjwbI sU&I kivqW dw sMKyp ieiqhws (Punjābi Sufi Kavītā dā sankhep Itihās) ➤ sU&Imq qy sU&I sMpRdwie (Sufimat te Sufi Sampardāi) ➤ pRsmg sihq ivAwikAw (Prasang Sahit Viākhiā) ➤ ibMb-ivDwn (Bimb-Vidhān) ➤ kivqW dw AwlocnwqmK swr (Kavītā dā Ālochnātmak Sār) <p>Bwg qIjw : ivhwrk pMjwbI (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nWv qy pVnWv (Nānv te Parhnānv) ➤ ikirAw qy ikirAw ivSySx (Kiriā te kiriā visheshann) ➤ muhwvry (Muhāvre) ➤ lyK rcnw (clMq msilAW bwry) Lekh Rachnā (Chalant Masleān Bāre) 	<p>25/20/5</p>
--	----------------

Suggested Readings :

Gurcharan Singh (Dr.), 2012, **Islām Ate Sufimat**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar, PP. 65-105.

Dhawant Kaur (Dr.), 1994, **Ādhunik Punjābi Kahānni : Birtānt Shāstri Adhiyan**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 41-68.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 56-127 & 167-183.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p align="center">qy SwH muhMmd)</p> <p>(Bhāg Doojā : Ravinder Singh (Dr.) (ed.), 2013, Madhkāli Birtāntak-Kāv, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Wāris, Peeloo, Kādaryār, Hāsham, Guru Gobind Singh te Shāh Muhammad)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ik`sw, vwr qy jMgnwmw kwiv-rUpwkrW nwl jwx-pCwx (Qissā, Vār te Jangnāmā Kāv-roopākārān nāl jānn-pachhānn)</li> <li>➤ pMjwbI ik`sw qy bIr kwiv dw sMKyp ieiqhws (Punjābi Qissā te Bir kāv dā Sankhep Itihās) ➤ pRSMg sihq ivAwikAw (Prasang Sahit Viākhīā) ➤ smwjk-siBAwcwrk p`K (Samājak-Sabhiāchārak Pakh)</li> <li>➤ klwqmk p`K (Kalātmak Pakh) ➤ kwiv-ikrq dw Awlocnwqmk AiDAYn (kāv-kirat dā Ālochnātmak Adhiyan) <p>Bwg qIjw : ivhwrk pMjwbI (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ AMgryzI dI qknIkI pirBwSk SbdwvLI dw Anuvwd (Angrezi di takniki Paribhāshak Shabdāvali dā Anuvād) ➤ sMKyp rcnw (Sankhep Rachnā) ➤ ic`TI p`qr (Chithi Pattar) ➤ iek Sbd dI bhuarQk vrqoN (Ik Shabad di Bhaoarthak Varton) ➤ CMD : pirBwSw qy iksmW (kibq, cOpeI, doihrw, isrKMfI, bYNq qy dv`eIAw) (Chhand : Paribhāshā te kismān (Kabit, Choupai, Doherā, Sirkhandi, Baint te Dawaiā) 	<p align="center">25/20/5</p>
--	-------------------------------

Suggested Readings :

Jagbir Singh (Dr.), 2009, **Madhkāli Shabad-Sabhiāchār**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 96-120.

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-100.

Jagbir Singh (Dr.), 1990, **Punjābi Sāhit dā Itihās : Ādi Kāl-Bhagatī Kāl**, Guru Nānak Dev University, Amritsar, PP. 82-106.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 138-225.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: VI, Paper No. 4

Punjābi One-Act Play, Culture and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਠਾ ਖੇਡ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Ikāngi, Sabhiāchār ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>Bwg pihlw : Aqr isMG (fw.) (sMpw.), 1973, coxvyN pMjwbI iekWgI, nYSnl bu`k tr`st iemfIAw, id`lI. (pihly                      A`T iekWgI) (Bhāg Paehlā : Attar Singh (Dr.) (ed.), 1973, Chonnven Punjābi Ikāngi, National Book Trust India, Delhi.) (Paehle Ath Ikāngi)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nwtk qy iekWgI : pirBwSw, q`q Aqy AMqr (Nātak te Ikāngi : Paribhāshā, tatt ate Antar)</li> <li>➤ pMjwbI iekWgI dw sMKyp ieiqhws (Punjābi Ikāngi dā Sankhep Itihās)</li> <li>➤ iekWgI dw ivSw-vsqu (Ikāngi dā Vishā-Vastu)</li> <li>➤ Awlocnwqmk AiDAYn (Ālochnātmak Adhiyan)</li> <li>➤ rMgmMcI pySkwrI dy p`K (Rangmanchi Peshkāri de Pakh) 	25/16/4
<p>Bwg dUjw :</p>	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>bydI, soihMdr isMG (fw.), 1977, lokDwrw Aqy swihq, pMjwbI rweItrz koAwpryitv soswietI ilm., nvIN id`lI.</p> <p>(Bhāg Doojā : Bedi, Sohinder Singh (Dr.), 1977, Lokdhārā ate Sāhit, Punjābi Writers Co-operative Society Ltd., New Delhi.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ lokDwrw dI pirBwSw qy pMjwbI lokDwrw (Lokdhārā di Paribhāshā te Punjābi Lokdhārā) ➤ lok swihq dI pirBwSw qy vMngIAW (Lok Sāhit di Paribhāshā te Vangiān) ➤ iksy iek kWf dw swr (Kise ik kānd dā Sār) ➤ vwrqk SYLI (Vārtak shailie) ➤ pwT-pusqk nwl sMbMDq Coty pRSn-au~qr (Pāth-Pustak nāl Sambandhat chhote Prashan-uttar) <p>Bwg qIjw : ivhwrk pMjwbI</p> <p>(Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vwk qy vwk dIAW iksmW (Vāk te Vāk diān kismān) ➤ vwk-Su`DI, pd vMf (Vāk-Shudhi, Pad Vand) ➤ AMgryzI vwkW dw pMjwbI Anuvwd (Angrezi vākān dā Punjābi Anuvād) ➤ kwrk qy aus dIAW iksmW (Kārak te us diān Kismān) ➤ pYrHw rcnw (Pairā Rachnā) 	<p>25/20/5</p>
---	----------------

Suggested Readings :

Verma, Satish Kumar (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-29.

Pooni, Balbir Singh (Dr.), 1992, **Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar, PP. 9-31.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirā Gate, Jalandhar, PP. 111-131.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: VII, Paper No. 5

Punjābi Novel, Life-Sketch and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਵਲ, ਰਿਕਵ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Rekhā-Chittar ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>Bwg pihlw : rupwxw, gurdyv, 1983, gorI, AwrsI pbilSrZ, id`lI. (Bhāg Paehlā : Rupānnā, Gurdev, 1983, Gori, Ārsi Publishers, Delhi.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nwvl dI pirBwSw Aqy ivSySqvwW (Novel di Paribhāshā ate Visheshtāvān) ➤ AwDuink pMjwbI nwvl dw sMKyp ieiqhws (Ādhunik Punjābi Novel dā Sankhep itihās) ➤ ivSw-vsqu Aqy Awlocnwqmk AiDAYn (Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan) ➤ pwqr-ic`qrx (Pātar-chitrann) ➤ ibrqWqk-jugqW (Birtāntak-Jugtān) 	25/16/4
<p>Bwg dUjw : nUr, suiqMdr isMG (fw.) (sMpw.), 2004, spiqkw, AwrsI pbilSrZ, id`lI.  <b>(Bhāg Doojā : Noor, Sutinder Singh (Dr.) (ed.), 2004, Saptika, Ārsi Publishers, Delhi.)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ryKw ic`qr iek vwrqk rUpwkwr vjoN (Rekhā Chittar ik Vārtak Roopākār Vajon) ➤ pMjwbI ryKw ic`qr dw sMKyp ieiqhws (Punjābi Rekhā Chittar dā Sankhep Itihās)</li> <li>➤ ikSy iek ryKw ic`qr dw Awlocnwqmk swr 	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p style="text-align: center;">(Kise ik Rekhā Chittar dā Ālochnātmak Sār)</p> <p>➤ pwt-pusqk nwl sMbMDq Coty pRSn-au~qr (Pāth-Pustak nāl Sambandhat chhote prashan-uttar)</p> <p>Bwg qIjw : ivhwrk pMjwbI (Bhāg Teejā : Vihārak Punjābi)</p> <p>➤ ilpI qy pMjwbI ilpI dIAW ivSySqvwW (Lippi te Punjābi Lippi diān visheshtāvān)</p> <p>➤ gurmuKI ilpI dw sMKyp ieiqhws (Gurmukhi Lippi dā sankep itihās)</p> <p>➤ ieSiqhwr lyKn (Ishtihār Lekhan)</p> <p>➤ Sbd SkqIAW : pirBwSw qy iksmW (Shabad Shaktiān : Paribhāshā ate Kismān)</p> <p>➤ AKwxW dI vrqoN (Akhānnān di Varton)</p>	25/20/5
---	---------

Suggested Readings :

Jaswinder Singh & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 68-110.

G.B. Singh, 1998, **Gurmukhi Lippi dā Janam te Vikās**, Punjāb University Press, Chandigarh, PP. 51-118.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hira Gate, Jalandhar, PP. 172-193.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Discipline Courses II

(Punjābi)

Semester: VIII, Paper No. 6

Punjābi Drama, Gurmat-Poetry and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਗੁਰਮਤ-ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Nātak, Gurmat-Kāv ate Vihārak Punjābi)

5 periods per week :

(4 Lectures + 1 Students Presentation)

14 Weeks Programme of Studies in Punjābi.

(In addition, two weeks for field work/ project work/ trip-related activity as required by the course curriculam.)

(Total teaching weeks for each semester: 16 Weeks)

Total Credits : 14 X 4 = 56

Internal Assessment : 25 Marks

Semester end Written Examination : 75 Marks

Total Marks : 100 Marks

Duration of end semester examination : 3 hrs

	Max. Marks/Credits/Weeks 75/56/14
<p>Bwg pihlw : gwrgI, blvMq, 1984, imrzw swihbW, nvXug pbilSrZ, id`lI.  <b>(Bhāg Paehlā : Gargi, Balwant, 1984, Mirza Sahiban, Navyug                      Publisehrs, Delhi.)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ nwtk dI pirBwSw qy q`q (Nātak di Paribhāshā te tatt) ➤ AwDuink nwtk qy rMgmMc dw sMKyp ieiqhws (Ādhunik Nātak te Rangmanch dā sankhep itihās) ➤ ivSw-vsqu Aqy Awlcocnwqmk AiDAYn (Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan) ➤ rMgmMcI pySkwrI dw p`K (Rangmanchi peshkāri dā pakh) ➤ pwT-pusqk nwl sMbMDq Coty pRSn-au~qr (Pāth-pustak nāl sambandhat chhote Prashan-Uttar) 	25/16/4
<p>Bwg dUjw : ArSI, gurcrn isMG (fw.) (sMpw.), 2005, swgirkw, AwrsI pbilSrZ, id`lI. (pihly cwr bwXikwrW dIAW pihlIAW pMj pMj rcnvwW) (Bhāg Doojā : Arshi, Gurcharan Singh (Dr.) (ed.), 2005, Sagarikā, Ārsi Publishers, Delhi.) (paehe chār bānnikārān diān paeqliān panj panj rachnāvān)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pMjwbI gurmiq kwiv-Dwrw dw sMKyp 	25/20/5

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>ieiḡhws (Punābī Gurmat Kāv-Dhārā dā Sankhep Itihās)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ gurmiḡ kwiv-Dwrw dw ivcwrDwrk ḡy dwrSink p`K (Gurmat Kāv-dhārā dā Vichārdhārak te Dārshanik Pakh)</li> <li>➤ pRsmḡ siḡ ivAwikAw (Prasang Sahit Viākheā)</li> <li>➤ ivSw-vsḡU (Vishā-Vastu)</li> <li>➤ klwḡmk p`K (Kalātmak Pakh) <p>Bwḡ ḡIjw : ivhwrk pMjwbI (Bhāḡ Teejā : Vihārak Punjābi)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pMjwbI BwSw dw inkws Aḡy ivkws (Punjābi Bhāshā dā nikās ate vikās) ➤ pMjwbI BwSw dIAW ivSySqvwW (Punjābi Bhāshā diān visheshtāvān) ➤ pMjwbI aup-BwSwvW bwry sMKyp jwxkwrI (Punjābi Up-Bhāshāvān bāre sankhep jannkāri) ➤ BwSw dy iviBMn rUp : tkswlI BwSw, slyNg, rijstr, ipjn Aḡy ikrEl BwSw (Bhāshā de vibhin roop : taksāli Bhāshā, Slang, Register, Pigeon ate Creole Bhāshā.) ➤ AlMkwr : pirBwSw ḡy iksmW (rUpk, Xmk, aupmw, idRStWḡ, AiḡkQnI, AnupRws) (Alankār : Paribhāshā te kismān {Roopak, Yamak, Upmā, Drishtānt, Atkathni, Anuprās}) 	<p>25/20/5</p>
--	----------------

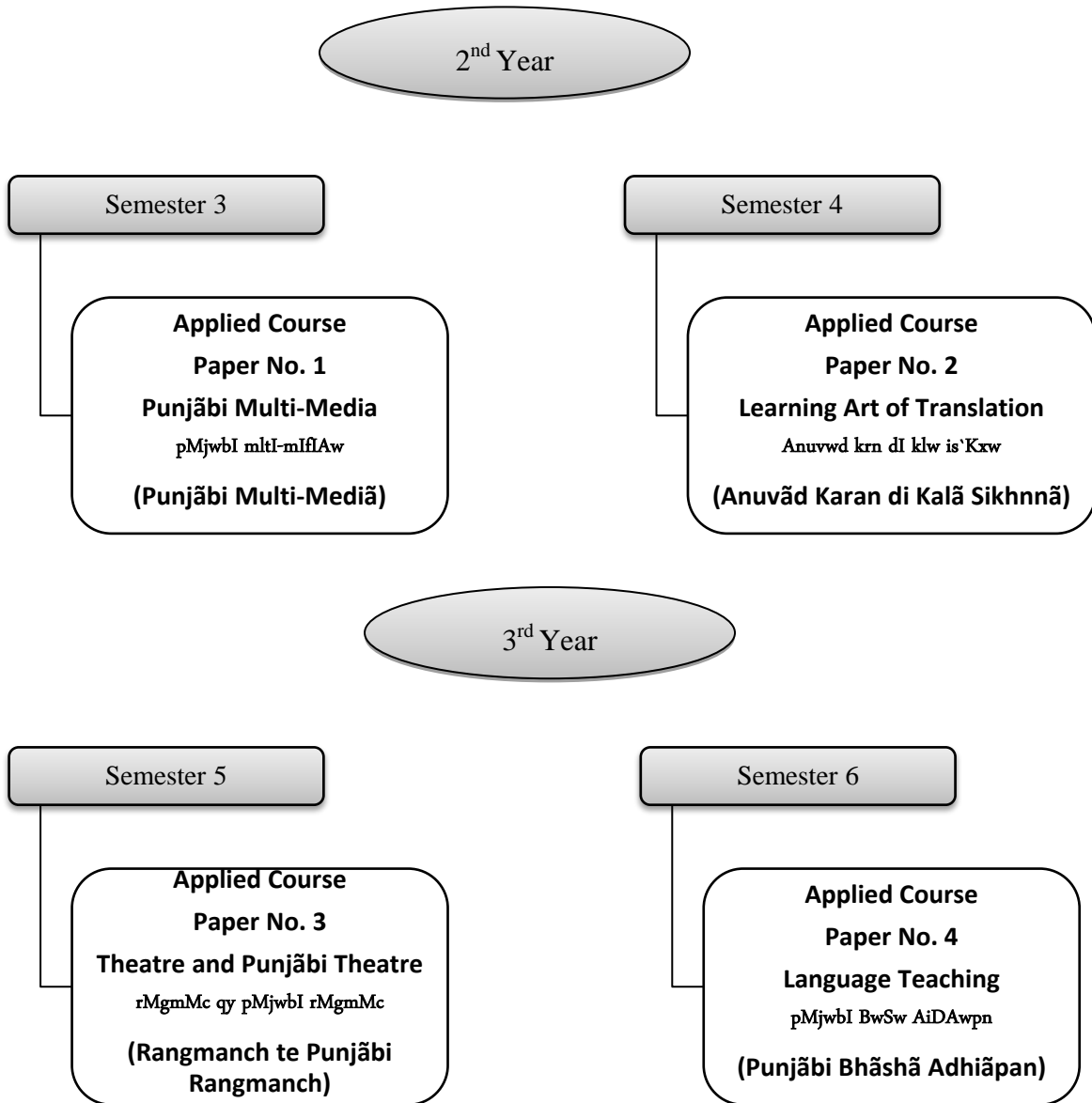
Suggested Readings :

- Rawail Singh (Dr.), 2003, **Balwant Gārgi diān Nāt-Jugtān**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā, PP. 7-10.
- Bhullar, Surinder Singh (Dr.), 2004, **Balwant Gārgi de Nātak : Trāsdak Pakh**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 79-89.
- Bhullar, Surinder Singh (Dr.) 2004, **Trāsadi : Sidhānt te Paramparā**, Ārsi Publishers, Delhi, PP. 13-44.
- Gill, Mohinder Kaur (Dr.), 2012, **Bānni di Kāv-Shāstri Darishti**, Shilālekh Parkāshan, Delhi, PP. 9-73 & 114-170.
- Baehl, Navnendarā, 1999, **Nātki Sāhit**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 1-39, 129-159 & 189-230.
- Pāli Bhupinder, 2009, **Nātak ate Nāt-Chintan**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā, PP. 79-134.
- Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkāli Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiāna, PP.1-14 & 30-49.

**APPLIED COURSES
(AC)**

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

FOUR-YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI
APPLIED COURSES (AC)

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<ul style="list-style-type: none"> ➤ ਪਮ੍ਯਵਬੀ 'ਚ ਸੋਸ਼ਲ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ (Punjābi vich Social websites tiyār karnā) ➤ ਪਮ੍ਯਵਬੀ 'ਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ (Punjābi vich Facebook tiyār karnā) ➤ ਪਮ੍ਯਵਬੀ 'ਚ ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ (Punjābi vich Graphics tiyār karnā) ➤ ਪਮ੍ਯਵਬੀ 'ਚ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ (Punjābi vich Khabrān dā Sampādan karnā) ➤ ਪਮ੍ਯਵਬੀ 'ਚ ਆਨਕੌਰਿੰਗ ਸਿਖ਼ਨਾ (Punjābi vich Anchoring sikhnnā)	
--	--

Suggested Reading(s) :

Jagjit Kaur (Dr.) & Manjit Singh (Dr.) (eds.), 2013, **Sirjinnātmak Lekhann Ate Jansanchār Mādhiām**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rawail Singh (Dr.), 2013, **Media : Vihārak Adhiyan**, Gracious Books, Patialā, PP. 45-94.

Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2011, **Punjābi Mediā**, Manpreet Parkashan, Delhi, PP. 15-83.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Applied Courses

(Punjābi)

Semester: IV, Paper No. 2

Learning Art of Translation

Anuvwd krn dI klw is`Kxw

(Anuvād Karan di Kalā Sikhnnā)

3 periods per Week :

16 week Programme of Studies in Punjābi.

Total Credits : 16 X 3 = 48

Practical/Hands-on experience/Project Work : 75 Marks

Students will be continuously evaluated by the Teacher(s) concerned

	M.Marks/Credits/Weeks 75/48/16
<p>Bwg pihlw (Bhāg Paehlā)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Anuvwd dI pirBwSw, pRikrqI qy mh`qv f smJxw (Anuvād di Paribhāshā, Parkirti ate mehatav nu samajhannā) ➤ Anuvwd dy sMd : koS, koSW dy iviBMn pRkwr, pirBwSk SbdW dw igAwn hwisl krnw (Anuvād de Sand : Kosh, Koshān de vibhin parkār, Paribhāshak Shabadān dā Giyān hāsil karnā) ➤ Anuvwd pRikirAw : BwSw ivSlySx-sMrcnwqmk qy pRXogSIl, ivvycn, punr-inrIKx, punr-sMgTn (Anuvād Parkiryā : Bhāshā Vishleshann-Sanrachnātamak te Prayogshil, vivechan, punar nirikhann, punar sangathan) ➤ Anuvwd smqulqw : rMg sMkyq, irSqy nwqy, BwSw qy SYLI dI smqulqw (Anuvād samtultā : Rang Sanket, Rishte nāte, Bhāshā te Shailie di Samtultā) ➤ Anuvwd dy iviBMn rUp : q`qkwl BwSw Anuvwd krnw, XWqirk Anuvwd krnw, mSInI Anuvwd krnw (Anuvād de vibhin roop : tatkāl Bhāshā anuvād karnā, Yāntrik Anuvād karnā, Mashini Auvād karnā.) 	
<p>Bwg dUjw (Bhāg doojā)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pMjwbI isrjxwqmk swihq dw Anuvwd krnw : kivqw, nwtk qy khwxI (Punjābi Sirjnnātamak Sāhit dā anuvād karnā : Kavita, Nātak te kahānni.) ➤ pMjwbI igAwn-ivigAwn qy qknIkI swihq dw Anuvwd krnw (Punjābi Giyān-Vigiān te takniki Sāhit dā Anuvād karnā) ➤ jn-sMcwr dy mwiDAmW leI pMjwbI 'c Anuvwd krnw (p`qrkwrI, AwkwSvwxI, dUrdrSn qy i&lm dy sMdrB ivc) 	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

<p>(Jan-Sanchār de Mādiamān lai Punjābi vich Anuvād karnā (Patarkāri, Aākāshvānni, Doordarshan te film de Sandarbh vich)</p> <p>➤ pMjwbI qoN ihMdI-AMgryzI Aqy ihMdI-AMgryzI qoN pMjwbI ivc Anuvwd krnw (Punjābi ton Hindi-Angrezi ate Hindi-Angrezi ton Punjābi vich anuvād karnā)</p> <p>➤ ilpIAMqr krn dy sMkyqW dw igAwn hwisl krnw (Lipiantar karan de sanketān dā Giyān hāsil Karnā)</p>	
--	--

Suggested Reading(s) :

Jaspal Kaur (Dr.), 2013, **Anuvād te Maulik Anuvād Kalā**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Kumar, Sushil (Dr.), 2003, **Anuvād dā Samvād**, Udānn Publication, Mānsā, PP. 9-69 & 95-127.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Semester: V, Paper No. 3
Theatre and Punjābi Theatre
ਰਮਗਮਮਠ ਚਯ ਪਮ੍ਯਬੀ ਰਮਗਮਮਠ
(Rangmanch te Punjābi Rangmanch)

3 periods per Week :
16 week Programme of Studies in Punjābi.

Total Credits : 16 X 3 = 48

Practical/Hands-on experience/Project Work : 75 Marks

Students will be continuously evaluated by the Teacher(s) concerned

	M.Marks/Credits/Weeks 75/48/16
<p>Bwg pihlw (Bhāg Paehlā)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ਰਮਗਮਮਠ ਚਯ ਪਮ੍ਯਬੀ ਰਮਗਮਮਠ ਦੁ ਸਮਕਯਪ ਈਈਯਹੁਸ (Rangmanch te Punjābi Rangmanch dā Sankhep itihās) ➤ ਨੁਟਕੀ ਪੁਟੁ ਦੀ ਰਮਗਮਮਠੀ ਅਨੁਕੂਲੁਯ ਈਯਾਵੁ ਕਰਨੁ (Nātki Pāth di rangmanchi anukooltā tiyār karnā) ➤ ਲੁਕੁ ਕਲੁ : ਸਕਿਰਪੁ ਚਯ ਸਮੁਵੁ ਈਯਾਵੁ ਕਰਨੁ (Lekhann Kalā : Script te Samvād tiyār Karnā) ➤ ਕਹੁਨੁ ਚਯ ਹੁਰ ਸੁਹਿਯਕ-ਪੁਟੁ ਦੁ ਨੁਟਕੀ-ਰੁਪੁਯਰੁ ਕਰਨੁ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā nātki-Roopāntarann karnā) ➤ ਮਮਠ-ਿਨੁਰੁਦੁਸ਼ਨੁ ਕਰਨੁ ਦੀ ਕਲੁ ਫ ਈਸੁ`ਕੁ (Manch-Nirdeshan karan di kalā nu Sikhnnā) <p>Bwg dUjw (Bhāg doojā)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ਮਮਠ ਯੁਯਨੁ ਈਯਾਵੁ ਕਰਨੁ (Manch Yojnā tiyār Karnā) ➤ ਈਰੁਸੁ ਯੁਯਨੁ ਈਯਾਵੁ ਕਰਨੁ (Drish Yojnā tiyār Karnā) ➤ ਰੁਸ਼ਨੀ ਯੁਯਨੁ ਈਯਾਵੁ ਕਰਨੁ (Roushani Yojnā tiyār Karnā) ➤ ਠੁਨੀ ਈਵੁ`ਸੁ ਈਯਾਵੁ ਕਰਨੁ (Dhuni Vivasthā tiyār Karnā)</li><li>➤ ਵੁਸ਼ ਠੁਸ਼ੁ, ਮੁਕੁਯ ਕਰਨੁ ਦੀ ਕਲੁ ਫ ਈਸੁ`ਕੁ (Vesh Bhushā, Makeup karan di kalā nu sikhnnā) ➤ ਅਠਿਨੁਯ-ਕਲੁ ਫ ਈਸੁ`ਕੁ (Abhinae-kalā nu Sikhnnā) ➤ ਪਮ੍ਯਬੀ 'ਚੁ ਰਮਗਮਮਠ ਸਮਿਕੁਏ ਕਰਨੁ (Punjābi vich Rangmanch Samikheā karnā)	

Suggested Reading(s) :

Behl, Navnendra, 1991, **Nātki Sāhit**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 1-39, 129-159 & 189-230.

Pali Bhupinder, 2009, **Nātak Ate Nāt-Chintan**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā, PP. 79-134.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2012, **Sanchār, Takneek te Multimedia**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 45-48 & 161-171.

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

**Applied Course
(Punjābi)
Semester: VI, Paper No. 4
Language Teaching
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ
(Punjābi Bhāshā Adhiāpan)**

**3 periods per Week :
16 week Programme of Studies in Punjābi.**

Total Credits : 16 X 3 = 48

Practical/Hands-on experience/Project Work : 75 Marks

Students will be continuously evaluated by the Teacher(s) concerned

	M.Marks/Credits/Weeks 75/48/16
<p>Bwg pihlw : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਅਧਿਆਪਨ (Bhāg Paehlā : Punjābi Bhāshā dā Māt-Bhāshā vajon-Adhiyāpan)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮਹਾਤਵ (Māt Bhāshā di Paribhāshā te Mahattav) ➤ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇ 'ਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿਖਾਏ (Āpnne Bāre vich Gal Karn dā Mouka dennā) ➤ ਜੀਵਨ-ਅਨੁਭਵ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਚਰਚੇ ਕਰਨ (Jeevan-Anubhavān te Tasvirān utte Charchā Karnā) ➤ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਨ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣ (Kahānni Sunnānā te Kahānni Bannāunnā) ➤ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸੁਠੇਰੇ ਸੁਠੇਰੇ ਸੁਠੇਰੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ (Kitāb Parhke Sunnāunnā, Shudh Uchārann dā Abhiyās) ➤ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਮ ਸਿੱਖਣ (Likhann di Kalā Sikhnnā) 	
<p>Bwg dUjw : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਅਧਿਆਪਨ (Bhāg Doojā : Punjābi Bhāshā dā dooji te Videshi Bhāshā Vajon Adhiyāpan)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ਦੂਜੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ (Dooji Bhāshā Sikhann vich Paehli Bhāshā di Bhumikā) ➤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ (Vidiārthi dā Boudhik Padhar utte Bhāshāi Pichhokarh) ➤ ਆਪਣੇ/ਬੋਲਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ (Uchārann/Bolann di Yogtā Graehann Karnā) ➤ ਅਧਿਆਪਨ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਕਰਨ (Adhiyan Sāmagri nu Ikathā Karnā) 	

FOUR YEAR UNDERGRADUATE PROGRAMME IN PUNJABI

Suggested Reading(s) :

Jas, Jaswant Singh, 2004, **Māt Bhāshā di Sikhiā Vidhi**, New Book Company, Jalandhar, PP. 28-83.

Stephen Krashen, 1981, **Second Language Acquisition and Second Language Learning**, Pergamon Press, Oxford, PP. 19-69.

Krishan Kumar, 1996, **Bachche ki Bhāshā aur Adhiāpan**, National Book Trust of India, New Delhi, PP. 1-61.

UNIVERSITY OF DELHI
BOARD OF RESEARCH STUDIES (ARTS)
DELHI - 110007

Ref. No. : FOA/248/2015-16/484

Dated : 10th November' 2015

To,

The Head,
Department of PUNJABI
Faculty of Arts,
University of Delhi
Delhi - 110007

Dear Sir/Madam,

You are requested to please arrange to have a meeting of Departmental Research Committee of your department to approve **Ph.D. Course work syllabi** as per revised Ordinance VI-B dated 05.08.2015 before **25th November' 2015**. So that the recommendations should be placed in the next meeting of BRS (Arts) Sub-Committee.

With regards,

Yours Sincerely

Mini Lakhey

CHAIRPERSON

Board of Research Studies (Arts)

~~20~~ 20th

2.30 PM

DEPARTMENT OF PUNJABI
UNIVERSITY OF DELHI

13

Ref.No.Pun/2015/608

Date: 23.11.2015

Prof. Minni Sahwney
Dean, Faculty of Arts
University of Delhi
Delhi-110007

Respected Madam,

This is with reference to your letter No. FOA/248/2015-16/484 dated 10.11.2015, as required please find enclosed Ph.D. Course Work syllabi as per revised Ordinance VI-B duly approved by the Departmental Research Committee in its meeting held on 20.11.2015 (minutes enclosed).

With regards,

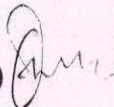
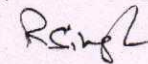
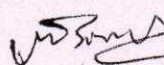
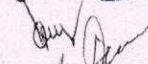
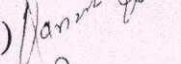

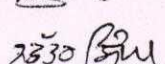
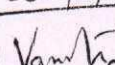
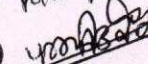
Rsingh
23/11/15
(Prof. Rawail Singh)
Head

*Received
Meedy*

20th November, 2015

A meeting of the Departmental Research council was held on 20th November, 2015 (i.e. Friday) at 02:30 pm. in the Head's Room (Room No. 102), Faculty of Arts Extension Building, University of Delhi, Delhi-110007.

Following members were present:-

1. Prof. Chander Shekhar (Head, Department of Persian) (V.C's Nominee)
2. Prof. Rawail Singh (Head, Department of Punjabi)
3. Prof. Manjit Singh (Department of Punjabi)
4. Dr. Jaspal Kaur (Department of Punjabi)
5. Dr. Ravinder Kumar (Department of Punjabi)
6. Dr. Baljinder Singh (Department of Punjabi)
7. Dr. Nachhattar Singh (Department of Punjabi)
8. Dr. Vanita (S.G.T.B. Khalsa College)
9. Dr. Paramjit Kaur (S.G.N.D. Khalsa College)

Agenda

1. Confirmation of Minutes of previous Departmental Research Committee meeting.
2. To finalize and approve Ph.D. course work syllabi as per revised Ordinance VI-B.

Any other matter with the permission of the chair.

Minutes

Departmental Research Committee unanimously resolved to confirm the Minutes of its previous meeting held on 1.10.2015.

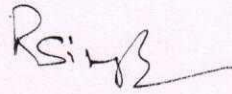
Regarding item No. 2, provisions of Ordinance VI B were read out to the members of the DRC by the H.o.D. Some members were of the view that it is not clear in the Ordinance that students who have cleared M.Phil. course will be exempted from course work or not. So, it was decided that syllabus should be prepared but the clarification about the M.Phil. passed students should be obtained from Dean (Research).

The DRC unanimously decided that there will be two papers for course work. The first paper on Research Methodology will be mandatory for all the students and the second paper will contain sixteen (16) options. The student will be free to select any option according to the subject of his/her research work.

The syllabus for both the papers were prepared and passed unanimously by the DRC.

All the proceedings of the meeting were made in Hindi and Punjabi languages.

Meeting ended with a vote of thanks to the Chair.

प्रो. राजवरी सिंह/Prof. Rajwari Singh.
प्रमुख/Head
पंजाबी विभाग/Department of Punjabi
दिल्ली विश्वविद्यालय, दिल्ली-110002
University of Delhi, Delhi-110002

13

UNIVERSITY OF DELHI
BOARD OF RESEARCH STUDIES (ARTS)
DELHI - 110 007

Ref. No.: FOA/2015-16/ 4914

Date: 29th December, 2015
29 | 12 | 15

The Dean Research (Council),
University of Delhi,
Delhi- 110007

Subject : To start the Research methodology course from January, 2016 semester for the Ph.D. Programme.

Dear Sir/Madam,

In accordance with the revised Ordinance VI- B, you are requested to start the Research methodology course from January' 2016 semester for the Ph.D. Programme.

Thanking you,

Yours sincerely,

M. S. Chakravarty
CHAIRPERSON

Board of Research Studies (Arts)

Copy to :

1. Head, Department of Arabic, University of Delhi, Delhi - 110007
2. Head, Department of Buddhist Studies, University of Delhi, Delhi - 110007
3. Head, Department of English, University of Delhi, Delhi - 110007
4. Head, Department of Germanic and Romance Studies, University of Delhi, Delhi - 110007
5. Head, Department of Hindi, University of Delhi, Delhi - 110007
6. Head, Department of Library & Information Science, University of Delhi, Delhi - 110007
7. Head, Department of Linguistics, University of Delhi, Delhi - 110007
8. Head, Department of Modern Indian Languages and Literary Studies, University of Delhi, Delhi - 110007
9. Head, Department of Persian, University of Delhi, Delhi - 110007
10. Head, Department of Philosophy, University of Delhi, Delhi - 110007
11. Head, Department of Psychology, University of Delhi, Delhi - 110007
12. Head, Department of Punjabi, University of Delhi, Delhi - 110007
13. Head, Department of Sanskrit, University of Delhi, Delhi - 110007
14. Head, Department of Urdu, University of Delhi, Delhi - 110007